

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2007

Jaroslav Berg

**Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s.
České Budějovice**

Bakalářská práce

**Analýza volebních programů parlamentních
politických stran v ČR.
Srovnání volebních programů Občanské demokratické
strany a Křesťanské a demokratické unie -
Československé strany lidové v roce 2002 a v roce 2006.**

Vedoucí práce: Dr. et Mgr. Lubomír Pána, PhD.

Autor práce: Jaroslav Berg
Studijní obor: Regionální studia
Forma studia: Kombinovaná

2007

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma " Analýza volebních programů parlamentních politických stran v ČR. Srovnání volebních programů Občanské demokratické strany a Křesťanské a demokratické unie - Československé strany lidové v roce 2002 a v roce 2006" vypracoval samostatně a použil jen pramenů, které cituji a uvádím v příložené bibliografii.

V Českých Budějovicích dne 25. dubna 2007

.....
Jaroslav Berg

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Dr. et Mgr. Lubomíru Pánovi, PhD. a mému konzultantovi poslanci parlamentu ČR panu Tomáši Zajíčkovi, promovanému sociologovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení při zpracování bakalářské práce.

OBSAH

1	Úvod	8
2	Volební programy KDU - ČSL a ODS v r. 2002 a v roce 2006 ..	10
2.1	Volební program KDU - ČSL v r. 2002	10
2.1.1	Hospodářská politika	10
2.1.2	Dopravní politika, rozvoj dopravní infrastruktury	13
2.1.3	Sociální politika a podpora bydlení	13
2.1.4	Zdravotnictví	15
2.1.5	Podpora vzdělání, vědy a výzkumu.....	16
2.1.6	Spravedlnost	17
2.1.7	Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost	18
2.1.8	Obrana	20
2.1.9	Informační a komunikační technologie	21
2.1.10	Kultura	21
2.1.11	Zemědělství a podpora venkova	22
2.1.12	Zahraniční politika	23
2.2	Volební program KDU - ČSL v r. 2006	24
2.2.1	Hospodářská politika	24
2.2.2	Dopravní politika, rozvoj dopravní infrastruktury	26
2.2.3	Sociální politika a podpora bydlení	28
2.2.4	Zdravotnictví	29
2.2.5	Podpora vzdělání, vědy a výzkumu.....	30
2.2.6	Spravedlnost	31
2.2.7	Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost	32
2.2.8	Obrana	34
2.2.9	Informační a komunikační technologie	34
2.2.10	Kultura	35
2.2.11	Zemědělství a podpora venkova	36
2.2.12	Zahraniční politika	38
2.3	Volební programy ODS v r. 2002.....	39
2.3.1	Hospodářská politika	39
2.3.2	Dopravní politika, rozvoj dopravní infrastruktury	40
2.3.3	Sociální politika a podpora bydlení	40

2.3.4	Zdravotnictví	41
2.3.5	Podpora vzdělání, vědy a výzkumu.....	41
2.3.6	Spravedlnost	42
2.3.7	Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost	43
2.3.8	Obrana	43
2.3.9	Informační a komunikační technologie	44
2.3.10	Kultura	44
2.3.11	Zemědělství a podpora venkova	44
2.3.12	Zahraniční politika	45
2.4	Volební program ODS v r. 2006	46
2.4.1	Hospodářská politika.....	46
2.4.2	Dopravní politika, rozvoj dopravní infrastruktury	47
2.4.3	Sociální politika a podpora bydlení	48
2.4.4	Zdravotnictví	52
2.4.5	Podpora vzdělání, vědy a výzkumu.....	53
2.4.6	Spravedlnost	55
2.4.7	Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost	57
2.4.8	Obrana	58
2.4.9	Informační a komunikační technologie	60
2.4.10	Kultura	60
2.4.11	Zemědělství a podpora venkova	61
2.4.12	Zahraniční politika	63
3	Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny v r. 2002 a v r. 2006... 64	
3.1	Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny v r. 2002.....	64
3.2	Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny v r. 2006.....	66
4	Analýzy programů KDU - ČSL a ODS v r. 2002 a v r. 2006..... 67	
4.1	Analýza programů KDU - ČSL..... 67	
4.1.1	Hospodářská politika	68
4.1.2	Dopravní politika, rozvoj dopravní infrastruktury	69
4.1.3	Sociální politika a podpora bydlení	69
4.1.4	Zdravotnictví	71
4.1.5	Podpora vzdělání, vědy a výzkumu.....	71
4.1.6	Spravedlnost	72
4.1.7	Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost	73
4.1.8	Obrana	73

4.1.9	Informační a komunikační technologie	74
4.1.10	Kultura	74
4.1.11	Zemědělství a podpora venkova	75
4.1.12	Zahraniční politika	76
4.2	Analýza programů ODS.....	77
4.2.1	Hospodářská politika	77
4.2.2	Dopravní politika, rozvoj dopravní infrastruktury	78
4.2.3	Sociální politika a podpora bydlení	79
4.2.4	Zdravotnictví	80
4.2.5	Podpora vzdělání, vědy a výzkumu.....	81
4.2.6	Spravedlnost	82
4.2.7	Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost	83
4.2.8	Obrana	84
4.2.9	Informační a komunikační technologie	84
4.2.10	Kultura	85
4.2.11	Zemědělství a podpora venkova	85
4.2.12	Zahraniční politika	86
5	Závěr	89
	Přehled literatury	92
	Seznam zkratk.....	93
	Seznam příloh	94
	Přílohy	95
	Abstrakt	97

ÚVOD

V demokratických zemích Evropy a celého světa je svobodná vůle voličů vyjádřena prostřednictvím politických stran. Jednotlivé politické strany potřebují ke svojí prezentaci před veřejností volební programy pomocí jichž se snaží získat u voličů přízeň. Volební programy mívají v některých státech velmi realistickou podobu, v jiných státech je podoba volebních programů spíše obecná a strany při jejich tvorbě nepředpokládají jejich plnou realizaci. To je způsobeno konkrétním složením politické scény té které země. Současný volební systém způsobuje, že Česká republika se řadí mezi státy, kde je realizace původních volebních programů poněkud problematická. Vítězství jedné politické strany, která by mohla prosazovat svůj volební program bez ohledu na vůli ostatních politických stran je velice nepravděpodobné, neřku-li nemožné. Vlastní realizace původních programů je vždy dílem kompromisu a s původními programy má někdy velmi málo společného.

V zájmu zajištění objektivitu a možnosti posouzení vývoje volebních programů jednotlivých parlamentních politických stran v letech 2002 a 2006 byl výčet parlamentních politických stran omezen na ty strany, které uspěly ve volbách do Parlamentu ČR jak v roce 2002, tak i v roce 2006. Ostatní strany, které nepřekročily volební kvorum pěti procent nebyly do této bakalářské práce zahrnuty. Uvedené kritérium zisku pěti procent hlasů ve volbách do Parlamentu ČR a účasti v Poslanecké sněmovně po obě po sobě jdoucí období splňují čtyři politické strany. Těmi jsou Česká strana sociálně demokratická, Křesťanská a demokratická unie- Československá strana lidová, Komunistická strana Čech a Moravy a Občanská demokratická strana. Pro úplnost je třeba dodat, že v roce 2002 se Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová dostala do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v koalici s Uníí svobody - Demokratickou uníí.

Jelikož by zpracování volebních programů čtyřech parlamentních stran, jenž splňují stanovené kritérium svým rozsahem vysoce překračovalo rozsah bakalářské práce bylo po důkladném zvážení rozhodnuto, že cílem zkoumání budou volební programy pouze dvou stran. I tak se ovšem nešlo vyvarovat překročení rozsahu stanoveného pro bakalářskou práci. Jednalo se o následující politické strany: Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová a Občanská demokratická strana.

Důvodem zvolení Občanské demokratické strany za objekt zkoumání vývoje jejích politických programů je skutečnost, že se jedná o stranu, která byla před volbami jak v roce 2002, tak i v roce 2006 v opozici a možnosti jejího přímého vlivu na tvorbu

vládní politiky byly nižší. Křesťanská demokratická unie - Československá strana lidová je menší politickou stranou těžící jak v období po volbách v roce 2002, tak i v roce 2006 z faktu, že díky výsledkům voleb, kdy vůči sobě stály dvě velké politické strany, které nedosáhly v obou posledních volbách natolik výrazné majority umožňující jim vládnout samostatně bez nutnosti spolupráce s koaličním partnerem nebo partnery. Lze tvrdit, že KDU - ČSL představovala po volbách v roce 2002 i 2006 pomyslný jazýček na miskách vah, díky čemuž měla předpoklad prosadit své předvolební návrhy, s ohledem k volebnímu zisku, spíše než-li skuteční vítězové voleb. Tento fakt je jednoznačným důvodem zahrnutí KDU - ČSL do téma výzkumu této bakalářské práce.

Aby bylo možno zjistit, jestli došlo k nějakému posunu ve volebních programech vybraných dvou politických stran v období let 2002 a 2006, bylo nutno nejprve stanovit kritéria, podle kterých budou jednotlivé volební programy srovnávány. Po prostudování jednotlivých volebních programů bylo stanoveno celkem dvanáct kapitol, které byly dále zpracovávány. Jednalo se o hospodářskou politiku, dopravní politiku a rozvoj dopravní infrastruktury, sociální politiku a podporu bydlení, zdravotnictví, podporu vzdělání, vědy a výzkumu, spravedlnost, veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost, obranu, informační technologie, kulturu, zemědělství a podporu venkova a zahraniční politiku.

Bakalářská práce je strukturována tak, že nejprve jsou zpracovány vlastní volební programy KDU - ČSL a ODS podle let 2002 a 2006. V další části jsou shrnuty volební zisky parlamentních politických stran ve volbách v letech 2002 a 2006, přičemž jsou zpracovány i výsledky výše uvedených stran v Jihočeském kraji. Poté následuje komparace volebních programů, vždy každé politické strany zvlášť. U bodů programů z roku 2006 je uvedeno, zda-li se uvedené návrhy podařilo zrealizovat nebo se s jejich realizací počítá např. v Programovém prohlášení Vlády ČR z roku 2007 složené z koalice ODS, KDU - ČSL a Strany zelených.

Hlavním cílem bylo zjistit, zda-li existuje spojitost mezi volebními zisky konkrétní politické strany a jejími volebními programy a analyzovat úspěšnost v plnění jednotlivých programových bodů po volbách v roce 2006. K vlastní analýze byla především použita metoda komparativní analýzy, kdy jednotlivé kapitoly a jejich body byly navzájem porovnávány nejprve v rámci volebních programů jednotlivých politických stran z let 2002 a 2006. Poté došlo ke komparaci vývoje jednotlivých programů mezi KDU - ČSL a ODS a vyhodnocení možného vlivu volebního zisku v souvislosti s obsahem volebních programů.

2 Volební programy KDU- ČSL v r. 2002 a v r. 2006

2.1 Volební program KDU- ČSL v roce 2002

2.1.1 Hospodářská politika

V oblasti hospodářské politiky chce KDU- ČSL v programu z roku 2002 pomoci podnikatelskému prostředí především zjednodušením a omezením styku se státní správou. Toho chce dosáhnout především zefektivněním a redukcí státní správy, dále odstraněním neopodstatněných regulací a zjednodušením předpisů týkajících se živnostenských oprávnění a všeobecným zjednodušením povolovacích úředních procedur. V oblasti daňové správy upravit daňové předpisy tak, aby byly přehledné a došlo ke zjednodušení styku mezi podnikateli a úřady. Vyrovnat zákon týkající se daní a poplatků tak, aby závazné lhůty platily nejenom pro plátce daní, ale i pro jejich správce.

Státní úřady by se měly více otevřít novým IT technologiím. Všechny by se měly propojit pomocí informačního systému. Snahou je docílení stavu, kdy občané nebudou nuceni obíhat kvůli jedné věci více úřadů, ale jednotlivé úřady si obešlou dokumenty mezi sebou. Úřady by měly mít do roku 2005 zavedený systém tzv. e-podatelen a akceptovat elektronický podpis¹ a čipové karty. Cílem programu je rovněž splnění tzv. maastrichtských kritérií² pod úroveň 3% v roce 2005 a rovněž dosažení životní úrovně EU (z roku 2002) do konce roku 2010.

Jednotlivé body programu hospodářské politiky by šlo charakterizovat ve dvou základních bodech:

1. Daňová reforma:

- Postupně snižovat daňové zatížení³ snížením povinných odvodů a zrušením odvodů na státní politiku zaměstnanosti. Ta bude financována ze státního rozpočtu. Snížením daňové zátěže⁴ dojde po krátkodobém útlumu ke zvýšení příjmů a životní úrovně,

¹ Zákon č. 227/200 Sb. o elektronickém podpisu

² Maastrichtská kritéria stanovena r. 1993. Určujícími kritérii pro vstup členských států EU do hospodářské a měnové unie je splnění fiskálně měnových kritérií. Ty jsou čtyři. Celkový vnitřní dluh státu nesmí překročit hranici 60 % HDP, rozpočtový deficit kandidátského státu nesmí překročit 3 % HDP, roční míra inflace nesmí překročit průměr inflace tří členských států EU, ve kterých je nejstabilnější hladina cen více než o 1,5 % a účast národní měny po dobu dvou let v systému stabilizujícím měnu.

³ Výše daňové sazby v r. 2002 u fyzických osob v ČR činí 15, 20, 25 a 32 % a u právnických osob 31 %

⁴ Složená daňová kvóta (ukazatel celkového daňového zatížení občanů) v ČR za rok 2001 činila 41,9 %, pro srovnání průměr celé EU ve stejném roce činil 44,9 % a zemí OECD 36,5 % (www.czso.cz).

snížení nezaměstnanosti⁵ a celkovému zvýšení spotřeby obyvatelstva. Tím dojde k hospodářskému růstu a zvýšení poptávky

- Změnit strukturu daní od daní přímých směrem k daním nepřímým. Zdaňovat dle spotřeby. Daňová solidarita bude zachována díky určité progresi daní. Veřejný zájem bude zachován daňovými úlevami investicemi do vzdělání, neziskového sektoru, bydlení a penzijního spoření
- Povinné odvody, tj. sociální⁶ a zdravotní pojištění⁷ a daně vybírat prostřednictvím jednoho místa
- Základní sazbu DPH snížit ze 22% na 18% a sníženou sazbu DPH zvednout z 5% na 7%.
- Změnit daňový systém tak, aby bylo možno použít část daní na obecně prospěšné účely. Snížit u právnických osob sazbu daně z příjmu na 25 % a v případě dobrého vývoje veřejného rozpočtu ji postupně i nadále snižovat.
- Podnikatelům, kteří nejsou plátcí DPH zrušit povinnost vést účetnictví⁸

2. Podpora podnikání a ekonomika:

- Zjednodušit a zpřehlednit systém pro udělování dotací a různých forem tzv. krytých podpor. Ty udělovat projektům šetrným k životnímu prostředí a lidskému zdraví
- Prosazovat politiku koncepce trvale udržitelného rozvoje založeného na sociálním, ekonomickém a ekologickém rozvoji. Ekologické formy hospodaření budou finančně podporovány.
- Zabránit drancování přírodního bohatství a nešetrnému hospodaření s ekologickými zdroji, novelizovat hornický zákon a vytvořit novou koncepci surovinové politiky v ČR.
- Zvýšit dotace ze státního rozpočtu pro nevládní neziskové společnosti na 5 miliard korun. Rozvíjet poskytované služby ze strany neziskových organizací. Podporovat nadační fond finančním příspěvkem odvislým od výše hrubého domácího produktu⁹.
- Vytvářet rovnovážné tržní prostředí tak, aby došlo ke zrovnoprávnění organizací neziskového sektoru, které by se mohli stát partnerem státním organizacím, popř. jejich konkurencí nebo vhodnou alternativou.

---

⁵ V roce 2001 činila průměrná míra nezaměstnanosti v ČR 8,1 % práceschopného obyvatelstva (www.czso.cz)

⁶ Zákon č. 581/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

⁷ Zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění

⁸ Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví

⁹ Za rok 2001 činil růst HDP 2,6 % a celkově dosahoval 2 315,3 miliard korun (www.czso.cz)

- Dokončit privatizaci a státní podíly v distribučních, síťových a výrobních podnicích privatizovat do rukou vlastníků schopných investic do ochrany životního prostředí a nových technologií. Privatizační výnosy použít k financování penzijní reformy a veřejných financí. Redukovat zásahy státu do podnikání
- V zájmu předcházení ekonomickým a sociálním potížím plynoucím z rostoucího dluhu veřejných financí¹⁰ zastavit růst tohoto dluhu a postupně jej snižovat.
- Vytváření konkurenčního prostředí. Hospodářská soutěž se musí stát prostředkem rovnováhy na trhu. Upřednostnit zájmy spotřebitelů před zájmy monopolů a kartelů. Podporou investic do moderních technologií zajistit konkurenceschopnost ekonomiky. Spolupráce podnikatelské sféry s vysokými školami a výzkumnými ústavy- cílem je praktické využití poznatků vědy, výzkumu a vývoje. Podpora investic podniků do výzkumu, vývoje a aplikace nových technologií pomocí nepřímých nástrojů jako jsou např. celní nebo daňové předpisy.
- Vytvořit v ČR takové podnikatelské prostředí postupným odstraňováním legislativních a byrokratických překážek.
- Zapojit Ministerstvo zahraničních věcí a obchodní rady v zahraničí v účinné pomoci tuzemským podnikatelským subjektům v proniknutí a etablování se na zahraniční trhy. Zefektivněním činností České exportní banky, EGAP a Czech Trade zajistit podporu exportu. Stát se musí stát garantem uplatňování aplikace vědních poznatků v rámci podnikatelské praxe
- Vytvářet zdravé konkurenční prostředí a odstraňovat překážky konkurenčního prostředí v oblastech výrobců a dodavatelů energetiky, plynu, v dopravě, telekomunikačních službách a ostatních síťových odvětvích. Snižit ceny a posílit postavení konečného spotřebitele, možnost volby dodavatele.
- Vázat programy podpory podnikání na splnění kontrolovatelných a zřetelných podmínek při jejichž splnění by došlo k právnímu nároku na podporu
- Budoucí rozvoj měst a obcí zajistit rehabilitací středních vrstev obyvatelstva a podnikatelské sféry. Ti by se měli stát jádrem stabilní občanské společnosti.
- Připravit zemi na zavedení eura¹¹ v roce 2007

¹⁰ Výše státního dluhu ČR k 31.12.2001 činila 345 miliard korun (www.czso.cz)

¹¹ K plné připravenosti na zavedení eura by mělo dojít v roce 2007 Jeho zavedení přinese ekonomice i občanům mnoho výhod v podobě snazšího a levnějšího cestování, nákupu v zahraničí, zvýší ekonomickou produkci a přispěje ke snížení nezaměstnanosti (Volební program KDU- ČSL 2002)

2.1.2 Dopravní politika a rozvoj dopravní infrastruktury

Sektor týkající se dopravní politiky a rozvoje dopravní infrastruktury je ve volebním programu z roku 2002 ošetřen pouze v jednom bodě, který se zaměřuje na šetrnější způsob přepravy nákladními vozidly. Jeho obsah je následující:

- Snižovat podíl kamionové dopravy, která neúměrně zatěžuje silniční síť i životní prostředí podporou kombinované dopravy, která je šetrnější k životnímu prostředí.

2.1.3 Sociální politika a podpora bydlení

V oblasti sociální politiky klade KDU-CSL hlavní důraz na rodinu a její podporu. Podnětem k její politice je zejména klesající podíl nově narozených dětí, kdy by při zachování současného trendu nižší natality mohlo během jednoho století dojít k poklesu počtu obyvatel naší republiky z dnešních 10 milionu na 7 milionu obyvatel. K tomu, aby takovému trendu předešla chce KDU-CSL prosadit následující opatření:

- Zvýšit na dvojnásobek rodičovský příspěvek, aby rodič mohl řádně po celý den pečovat o dítě až do tří- čtyř let věku dítěte.
- Zavést společné zdanění manželů, na každé dítě zvýšit nezdánitelné částky ze základu daně. Zavést tzv. rodinné spoření se státní podporou, které by se používalo na bydlení a vzdělání dětí. Výdaje na rodinné spoření by bylo odpočitatelnou položkou ze základu daně.
- Prosadit daňovou reformu zohledňující rodinu s dětmi, tzn. rodinám s dětmi zvýšit daňové položky odpočitatelné ze základu daně a snížit daňové zatížení fyzických osob zavedením společného zdanění manželů.
- Podpořit nevládní organizace s programy zaměřenými na rodiny s dětmi
- Změnou zákona umožnit čerpat po částech mateřskou dovolenou do věku osmi let dítěte a umožnit možnost získání vyššího příjmu pro rodiče pečujícího celodenně o dítě.
- Podpořit rodiny s nižšími příjmy zefektivněním systému pro pobírání adresných příspěvků

Mezi důležitý bod sociální politiky KDU- ČSL patří boj proti vysoké nezaměstnanosti a provedení sociální reformy umožňující stabilizaci stále se zvyšujících výdajů do penzijního systému a systému sociálních služeb a zvýšení motivace praceschopného obyvatelstva k hledání si zaměstnání úpravou výplat sociálních dávek. Tohoto cíle chce dosáhnout za pomoci následujících opatření:

- Stabilizací pracovního trhu
- Kombinací snížení daňového zatížení u práce a zajištěním vyšší volnosti pracovně právních vztahů¹² mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem spolu s podporou programů do vzdělávání dosáhnout větší pružnosti trhu práce a tím i snížení nezaměstnanosti. Zvýšit motivaci příjemců sociálních dávek k práci garancí příjmu vyššího minimálně o 20 % než při pobírání sociálních dávek.
- K zajištění důstojného života dnešních penzistů, ale i budoucích generací je nutno provést reformu důchodové politiky. Tím by mělo dojít k zachování poměru¹³ mezi výší vypláceného důchodu a mzdou.
- Dobu pro odchod do důchodu¹⁴ ponechat na vůli každého jedince, podmínkou je doba přispívání do systému důchodového pojištění minimálně 30, popř. 35 let. Současným penzistům dorovnávat rozdíl ve výši důchodů tzv. starodůchodců¹⁵ a novodůchodců¹⁶. Pro zachování výše důchodů pro budoucí generace penzistů bude nutno změnit systémovou skladbu pro výplatu důchodů¹⁷.
- Přijmout zákon o sociální pomoci, kterým by došlo ke zrušení monopolu státu v oblasti poskytování sociálních služeb. Zvýšit konkurenci mezi jednotlivými subjekty na trhu a dále umožnit distribuci prostředků přímo občanům potřebujícím pomoc. Výše příspěvků by byla odstupňována podle míry jejich sociální potřeby. V oblasti bytové politiky chce KDU-CSL provést taková opatření, díky nimž by došlo ke zvýšení dostupnosti bytu pro občany, zejména rodiny s dětmi. Toho chce dosáhnout zejména:
  - Podporou stavebního spoření¹⁸, kdy vyšší podpora bude ze strany státu přiznána pokud budou naspořené prostředky použity na financování bydlení
  - Investice do bydlení daňově zvýhodnit. Při pořízení prvního bydlení zavést daňové úlevy ve formě odpočtu úroků z hypoték a splátek jistiny. Zvýhodnění použít i na pořízení starších nemovitostí určených k bydlení nebo na modernizaci bytu.

¹² Např. zákon č. 65/1965 Sb. zákoník práce nebo zákon č. 2/1991 Sb. o kolektivním vyjednávání

¹³ Poměr mezi průměrnou mzdou a průměrným vypláceným důchodem se pohybuje kolem 40 % (<http://www.mpsv.cz/cs/>)

¹⁴ Při dřívějším odchodu do důchodu by výše pobírané částky důchodu byla nižší, při pozdějším odchodu do důchodu by se přiznaná výše důchodu zvyšovala v závislosti na celkové době plateb do systému. Systém financování důchodového systému by zůstal ponechán na současném principu průběžného financování (Volební program KDU - ČSL 2002).

¹⁵ Zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění.

¹⁶ Zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění.

¹⁷ Ta bude částečně financována z příjmů z privatizace, dále se bude sestávat z nepovinného penzijního připojištění a dalším článkem bude vznik veřejnoprávní důchodové pojišťovny, ve které budou vklady pod plnou garancí státu (Volební program KDU- ČSL 2002)

¹⁸ Výše státní podpory u stavebního spoření v roce 2002 činila 25 % z částky naspořené finanční prostředky v daném kalendářním roce, maximálně 4 500 Kč (z úspor ve výši 18 000,- Kč za rok)

- Osvobodit od daně z nemovitostí¹⁹ rodinné domy a byty a vlastní daň snížit na 3 %
- Deregulace nájemného a narovnání cen za bydlení. Rozvíjet vlastnické a nájemní bydlení a podporovat handicapované občany při získání bytu
- Podpořit výstavbu bytů ve vlastnictví měst a obcí přiznáním dotací na vybudování infrastruktury až do výše 200 000,- Kč za každou bytovou jednotku
- Stavební práce související s bydlením ponechat ve snížené sazbě DPH²⁰
- Zavést větší dostupnost hypoték i pro nižší příjmové vrstvy obyvatel. Dotovat hypoteční úvěry pro novostavby i pro starší nemovitosti
- Novelizací občanského zákoníku usnadnit postih neplatičů a předcházet tak případným soudním sporům. Zrovnoprávnit práva mezi pronajímatelem a nájemníkem
- Dokončit transformaci bytových družstev a zajistit vyšší ochranu členů bytových družstev přijetím zákona o bytových družstev a rovněž přijmout zákon o vlastnictví bytů

2.1.4 Zdravotnictví

Kapitola zdravotnictví klade hlavní důraz na kvalitu a dostupnost zdravotní péče spolu s výdaji na zdravotnictví. Lepší péče ve zdravotnictví by sebou měla přinést efekt v podobě větší výkonnosti a délce produktivní části života, ale i prodloužení průměrného věku obyvatel. Výdaje na zdravotnictví by měly být v korelaci s vývojem ekonomiky národního hospodářství. Cílem je zvýšit motivaci obyvatelstva k větší péči o své zdraví, důraz je kladen na prevenci. V postavení mezi zdravotnickým personálem a pacientem je prioritním předpokladem vstřícnost a respektování důstojnosti pacientů a dodržování etického chování ze strany zdravotnického personálu vůči pacientům.

Hlavní body programu zdravotnictví jsou:

- Zlepšením systému veřejného pojištění docílit rovnováhy mezi solidaritou a individuální zodpovědností. Vytvářet možnosti pro samostatné rozhodování občanů a zřídit možnosti individuálního připojištění. Stát by měl prosazovat reformy ve zdravotnictví a metodicky řídit.
- Sjednotit výše úhrad za výkony²¹, provádět změny jednou ročně. Stabilizovat ceny léčiv²². Zavedení srovnatelných kritérií pro určení kvality poskytované zdravotní péče u jednotlivých akreditovaných zdravotnických pracovišť.

¹⁹ Zákon č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitostí

- Posílit znalost práv pacientů a jejich suverenitu, zavést systém pro vyhodnocování spokojenosti s poskytovanými službami, zavést centrální registr stížností a provádět jeho pravidelnou analýzu.
- K dosažení účelnějšího využití veřejných prostředků a zlepšení motivace v léčebném procesu spojit zdravotní a nemocenské pojištění.
- Provést změny statusu zdravotnických a sociálních státních příspěvkových organizací (nemocnic a léčeben) na nevládní neziskové organizace.
- V návaznosti na změnu věkové skladby obyvatelstva posílit obor ošetřovatelství, zvýšit kapacitu celého spektra rehabilitační, domácí a hospicové péče. Ty financovat zavedením kombinace úhrad z veřejného zdravotního pojištění a sociálního pojištění vč. individuálního připojištění.
- Obnovit státní účast při financování programu v rámci prevence onemocnění v oblasti cévních, metabolických, nádorových onemocnění. Zvýšit motivaci občanů ke zdravému životnímu stylu a prevenci onemocnění. Podporovat osvětu zdravého způsobu života.
- Krajům ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami umožnit uplatňovat jejich vlastní zdravotní politiku s ohledem na jejich místní zdravotnickou koncepci.

2.1.5 Podpora vzdělání, vědy a výzkumu

KDU- ČSL klade ve svém programu v části týkající se podpory vzdělání hlavní důraz na větší otevření českého terciálního vzdělávání zájemcům o vzděláním kdy každoročně dochází k obrovskému převisu poptávky ze strany uchazečů o studium nad kapacitními možnostmi vysokých škol. Vzdělávání je chápáno jako jeden z nástrojů boje s nezaměstnaností.

Hlavní zásady podpory vzdělávání, vědy a výzkumu jsou:

- Vzdělávání se musí stát prioritní politikou státu financovanou metodou více zdrojového financování. Výdaje na vzdělávání zahrnout mezi položky, které lze odpočítat od základu daně.

²⁰ Snížená sazba DPH činila v r. 2002 zákonem č. 588/1992 Sb. o dani z přidané hodnoty 5%

²¹ Výše úhrad za výkony je každoročně určována vyhláškou Ministerstva zdravotnictví ČR na základě zákona č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění

²² Účelem je zamezit v lékárnách výběrům poplatku od pacientů za léky, jenž jsou plně hrazeny ze zdravotního pojištění. Změnou úhradového systému docílit soustředění specializované akutní péče do okresních spádových oblastí a zvýšit místní dostupnost kvalifikované zdravotnické péče (Volební program KDU- ČSL 2002)

- Učinit vzdělání dostupné každému. Ponechat ve školském systému víceletá gymnázia²³ a dát podporu malým vesnickým a malotřídním školám.
- Příprava kariérního řádu pro pedagogické pracovníky vč. pravidelného rozšiřování a prohlubování kvalifikace a kvalitním a objektivním hodnocením zaměstnanců.
- Upravit strukturu programů vyučovaných na pedagogických fakultách tak, aby bylo možno reagovat na poptávku po učitelích nejvíce žádaných oborů. Vzdělávací obory musí odpovídat současnému trhu práce v EU. Zkvalitnit výuku cizích jazyků již od primárního školství. Klást zvláštní důraz na vzdělávání romských žáků. Podporovat iniciativu žáků.
- Na přípravě a realizaci školských vzdělávacích programů by se měli mimo zřizovatelů a ředitelů škol společně podílet i učitelé, rodiče a žáci.
- Rozdělit strukturu vysokoškolského vzdělávání na oddělené bakalářské, magisterské a doktorandské programy. Rozšířit nabídku bakalářských studijních programů. Změnit systém přijímacích zkoušek na vysoké školy.
- Snížením přímých řídicích funkcí a posílením kontrolních, metodických, zprostředkovatelských, koncepčních a komunikačních funkcí změnit roli ministerstva školství. Přesunout na ministerstvo zodpovědnost za celoživotní vzdělávání.
- Sportovní a kulturní činnosti jednotlivých spolků, klubů podporovat formou grantů a udělat ze škol centrum sportovních a zájmových aktivit pro volný čas
- Zákonem o vzdělávání zajistit pedagogickou autonomii škol a podporovat celoživotní vzdělávání. Českou školní inspekci přeměnit v orgán, který bude nezávislým kontrolním orgánem výchovy a vzdělávání.

Vědu a výzkum ve svém programu chce KDU- ČSL podporovat zejména financováním velkých a dlouhodobých projektů. Zapojit výzkum a vývoj v rámci mezinárodní spolupráce zemí Evropy. Těsněji propojit jednotlivé vysoké školy s Akademií věd ČR.

2.1.6 Spravedlnost

"Justicia est fundamentum regni" " Spravedlnost je základem státu" Seneca

Hlavní prioritou v tomto tématu se stal boj s korupcí. K jejímu zamezení navrhla KDU-ČSL následující opatření. Ty spočívaly především v maximální průhlednosti

²³ Víceletá gymnázia se dělí na čtyřleté a osmileté (zák. č. 561/2004 Sb. Školský zákon)

a transparentnosti jednání mezi občany, potažmo soukromou sférou a veřejnými institucemi. Navrhnutými opatřeními jsou:

- Zrychlit rozhodování soudů, zavést fungující systém správního soudnictví spolu s celoplošným a rychlým trestním postihem za prokázanou korupci a jinou závažnou bankovní a hospodářskou kriminalitu
- Zamezit korupčnímu jednání zpřísnění a důsledným uplatňováním zákona o veřejných zakázkách²⁴. Zavedení majetkových přiznání vč. sankcí za porušení takového zákona pro určitý okruh veřejných činitelů a vysokých státních činitelů
- Prosazovat zásadu, že za korupci na úřadu vždy odpovídá jeho vedoucí²⁵
- Na úřadech by se měl snížit počet úředníků, zbylé lépe platit
- Média by se neměla stát nástrojem k ovlivnění trestních kauz, ale nestranným a objektivně informujícím médiem.
- Zjednodušení správních postupů vedoucích ke snížení potřebných kontaktů úřadů s veřejností, omezit možnosti správního uvážení úředníků. Rozhodnutí úřadů by měla být více předvídatelná. Zavádění moderních IT ve styku mezi úřady a občany.

2.1.7 Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost

Mezi hlavní důvody, proč KDU- ČSL klade důraz na ochranu veřejného pořádku a otázkám vnitřní bezpečnosti patří nedostatečné postihování forem hospodářské a finanční kriminality, podcenění role práva v devadesátých letech dvacátého století a z toho vyplívající negativní dopady na rozvoj ekonomiky. U případů špatných úvěrů bank hrozí promlčení jednotlivých kauz z důvodu nezkušenosti orgánů činných v trestním řízení. Výše špatně poskytnutých úvěrů bank dosáhla několika set miliard korun. Rovněž dochází k postupnému zvyšování kriminality mládeže mladších 15 let věku. Mezi mládeží dochází k nárůstu konzumace návykových látek. Dochází k rozmachu různých forem organizovaného zločinu, Česká republika se stává vyhledávaným působištěm pro různé gangy a mafiánské skupinky.

Z těchto důvodů klade KDU- ČSL na potřebu:

---

²⁴ Zákon č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek

²⁵ Zde se zřejmě jedná o morální zodpovědnost, nikoliv odpovědnost trestní (pokud by se korupce ovšem nedopouštěl sám vedoucí úřadu). Podle trestněprávních předpisů platných v ČR může být trestně stíhána pouze osoba, jenž se dopustila trestného činu nebo je z takového jednání důvodně podezřelá (zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním)

- Zavést zkrácené rozhodování o vině a trestu²⁶ u méně závažných trestných činů. Rozhodnutí o trestu vynést během několika dnů po spáchání trestného činu. Více používat hlavně u prvotrestaných osob alternativních trestů²⁷
- Snížit hranici pro trestní odpovědnost mladistvých z dnešních 15 na 14 let
- Zajistit ochranu společnosti před zvláště nebezpečnými pachateli trestných činů²⁸ tím, že by pachatelé odsouzení k vyjimečnému²⁹ trestu neměli možnost podmíněčného propuštění
- V boji proti závažným formám organizovaného zločinu umožnit na základě zákona zabavování majetku těm odsouzeným, kteří nemohou řádně prokázat původ svého majetku. Posílit policejní útvary bojující na úseku boje proti organizovanému zločinu, korupci a ostatním závažným formám kriminality a lépe je vybavit moderní technikou. Posilovat mezinárodní spolupráci a spolupráci s Interpolem³⁰
- Zjednodušit administrativu u policie a nasadit více policistů do přímého výkonu služby. Zvýšit efektivitu policejní práce využíváním stávající legislativy, omezit možnosti dalšího zasahování do práv občanů
- Netolerovat projevy rasismu a xenofobie
- Prevence jako hlavní nástroj boje s kriminalitou. Prevence kriminality má souvislost se stabilizací rodin a má návaznost na nižší nezaměstnanost u mladých lidí
- Zachovat Útvar dokumentace a vyšetřování³¹ a ve spolupráci se státním zastupitelstvím vyšetřit a potrestat zločiny komunismu.
- Založit systém ochrany obyvatelstva na principu subsidiarity, kdy řízení při mimořádných událostech má být z důvodu místní znalosti svěřeno lidem řídicím společností za běžných situací.

²⁶ Tzv. zkrácené přípravné řízení zavedené novelou trestního řádu z roku 2001, účinné k 1. lednu 2002. Vztahuje se na trestné činy uvedené v § 179a, odst. 1., pís. a) a b), zákona č. 141/1961 Sb. trestního řádu

²⁷ Rozumí se jimi peněžitě tresty (§ 53, zákona č. 140/1961 Sb. trestního zákona) a trest obecně prospěšných prací (§ 45 a 45a), trestního zákona). Ukládají se za méně závažné trestné činy. Peněžitý trest lze uložit v rozmezí 2 000 až 5 000 000,- Kč. Obecně prospěšné práce může soud uložit v rozmezí 50- 400 hodin. Odsouzený je povinen je vykonat ve svém volném čase nejpozději do jednoho roku od uložení trestu. Za to mu nenáleží žádná refundace. Pokud je pachatel neodpracuje mění se mu trest na nepodmíněný v poměru za každé neodpracované, byť i započaté dvě hodiny jeden den výkonu trestu.

²⁸ Zákon ani jiná právní úprav pojem zvláště nebezpečný pachatel nespecifikuje. Pro specifikování uvedeného pojmu lze použít výklad Policie ČR, která k pojmu nebezpečného pachatele uvádí, že se jedná o osoby uvedené v § 41, odst. 1, zákona č. 140/1961 Sb. trestního zákona a osoby, které se dopustily zvláště závažných trestných činů uvedených v § 62 trestního zákona a rovněž se jedná o trestné činy s horní hranicí trestní sazby nad 8 let.

²⁹ Pojem uložení výjimečného trestu je specifikován v § 29, zákon č. 140/1961 Sb. trestní zákon. Ukládá se v rozmezí 15- 25 let odnětí svobody nebo na doživotí.

³⁰ Interpol (International Criminal Police Organisation) Mezinárodní organizace založená dr. Johannem Shoberem v roce 1923 ve Vídni. Československo patřilo k zakládajícím členům organizace. V současné době sídlí ve francouzském Lyonu (www.wikipedia.org)

- Stabilizovat pracovní trh zamezením práce a vykořisťování ilegálních pracovníků ze strany organizovaného zločinu. Redukovat ilegální migraci lidí ze zemí východní Evropy
- Zvýšit kontrolu nad tajnými službami³² a zamezit vytváření represivního centra. Rozdělit odpovědnost za činnost tajných služeb mezi několik ústavních činitelů a vymezit kompetence tajných služeb

2.1.8 Obrana

Kapitola obrany je vedena s důrazem na členství ČR ve strukturách NATO a na spolupráci mezi zeměmi Evropy a Amerikou. Členství v NATO je pro ČR závazkem, ale rovněž poskytuje efektivní záruky bezpečnosti našeho státu. Dále profiluje činnost obranných složek ČR vůči vzrůstajícím hrozbám mezinárodního terorismu a organizovaného zločinu a pomáhá bránit šíření zbraní hromadného ničení a lokálních konfliktů mezi etnickými menšinami. Proti těmto nebezpečím nelze bojovat bez úzké spolupráce s ostatními partnerskými zeměmi. Proto KDU- ČSL prosazuje jako své hlavní cíle v oblasti obrany následující:

- Zrušení povinné vojenské služby³³. Zavedení profesionální armády³⁴ a vypracování kariérního řádu, který bude motivací pro schopné profesionály a vytvořit systém tzv. trvalých záloh. Připravit a zapracovat novou bezpečnostní strategii do připravované koncepce reformy armády.
- Zavést transparentní a průhledná pravidla týkající se vojenských nákupů a výdajů. Provést revizi potřebnosti všech armádních objektů a nepotřebných zásob.
- V souvislosti s členstvím³⁵ naší republiky v NATO hrát i nadále aktivní roli při plnění podmínek členství. Plnit úkoly na ochranu svobody a bezpečnosti všech členů NATO.

---

³¹ Útvar pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV) byl zřízen 1.1.1995 na základě rozhodnutí ministra vnitra (www.mvcr.cz)

³² V ČR v současné době působí čtyři tajné služby. Dělí se na "civilní" Bezpečnostní informační službu, Úřad pro zahraniční styky a informace a vojenské zpravodajství, které tvoří Vojenská zpravodajská služba a Vojenské obranné zpravodajství. Jsou zřízeny na základě zákona č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky

³³ V roce 2002 činila délka povinné vojenské služby 18 měsíců

³⁴ Nově vybudovaná profesionální armáda bude mít výrazně menší, ale kvalitnější personální obsazení. V přechodovém období před plnou profesionalizací armády v postupných etapách zkracovat základní vojenskou službu nejprve na osm a následně na čtyři měsíce. Stejně zkracovat i civilní službu. (Volební program KDU- ČSL 2002)

³⁵ ČR se stala společně s Maďarskem a Polskem v americkém městě Independence členem NATO dne 12. března 1999 (www.nato.cz)

- Připravit řádné podmínky pro ty, kteří chrání naši zemi nebo působí v zahraničních mírových či bojových misích, aby v budoucnosti po návratu nebo penzionování mohli získat důstojné postavení ve společnosti.

2.1.9 Informační technologie

ČR náleží mezi země s nižší počítačovou vybaveností a znalostí počítačových technologií. To je jedním z důvodů pro nižší využívání výpočetní techniky ve školských organizacích a ostatních podnicích, které jinak mají počítačové vybavení na dostatečné úrovni. Dalšímu rozvoji internetu a většímu využívání počítačových technologií rovněž brání vysoké ceny za internetové připojení ze strany monopolního providera. Rovněž je nutné zvýšit podporu do PC investic ze strany státu. K odstranění stávajícího stavu KDU- ČSL navrhuje:

- Umožnění získání znalostí práce s moderními IT technologiemi všem občanům. Dále vytvoření podmínek pro využití IT technologií ve školství, rozšíření programů celoživotního vzdělávání zaměřených na IT.
- Propojení informačních systémů škol a veřejné správy. Změnit projekt "Internet do škol", dát školám větší volnost při výběru dodavatelů dle svých potřeb. Dosáhnout 90 % dostupnosti internetu na školách pro české studenty do konce roku 2003.
- Prosazení programu sociálně diferencované podpory při nákupu PC pro žáky základních a středních škol. Do konce roku 2005 byla dosáhnout hranice vybavenosti obvyklé v EU. Za pomoci investičních pobídek podporovat rozmach IT pro domácnosti i pro podnikatelskou a státní sféru s cílem lepší dostupnosti internetu.
- Zvýšení ochrany osobních údajů a ochrany soukromí.

2.1.10 Kultura

Celkovou úroveň a chování obyvatel státu výrazně ovlivňuje kultura. Proto KDU-ČSL považuje za nezbytně nutné investovat do těch prostředků kulturní sféry díky nimž by bylo možno působit na lidi a tím docházelo k dalšímu posunu v morálce a celkové kulturní úrovni obyvatel. Navrhované body programu jsou:

- Financování kulturních aktivit nejenom z veřejných, ale i ze soukromých zdrojů vč. možnosti víceletého financování kulturních projektů.

- Změna církevního zákona za účelem dosažení nezávislosti církve na státu a možnosti zachování funkce církve plnící veřejně prospěšné funkce v oblasti zdravotních a sociálních službách.
- Vyčlenění více prostředků ze státního rozpočtu na rekonstrukce a opravy kulturních památek. Zvýšit ochranu památek vůči rozkrádání, devastaci a vývozu do ciziny.
- Novým památkovým zákonem upravit a vymezit strukturu a kompetence státní památkové péče, definovat pravidla péče o kulturní památky a určit přesné výše kompenzací pro vlastníky památek jejichž ochrana je veřejným zájmem.
- Přeměnění státních kulturních institucí na základě zákonné úpravy na veřejnoprávní, obecně prospěšné instituce nebo fondy. Pro nestátní kulturní instituce vytvořit legislativně stejné postavení.
- Změnit způsob voleb do mediálních rad (např. Rada České televize, Rada Českého rozhlasu, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání). Dále novým zákonem definovat úlohu a postavení veřejnoprávních médií (Český rozhlas³⁶ a Česká televize³⁷) a posílit jejich kontrolu v radách ze strany veřejnosti.

2.1.11 Zemědělství a podpora venkova

Trendem negativně ovlivňujícím zemědělství je odliv mladých lidí z venkova do měst. S tím je spojeno rostoucí zvyšování životní úrovně mezi venkovem a městem a stárnutí venkova. V budoucnu by to sebou mohlo přinést problém s potravinovou nesoběstačností a dovozem potravin ze zahraničí. Aby se podařilo zabránit negativním jevům spojených s tímto stavem navrhla KDU- ČSL následující body:

- Podpora celoživotního vzdělávání zemědělských pracovníků, prosadit na terciálním vzdělání výzkum v zemědělství jako jeho nedílnou součást.
- Podpora malého a středního podnikání a celkový rozvoj venkovských oblastí vč. investic do rozvoje infrastruktury a propagace agroturistiky venkova. Zabránit odlivu obyvatelstva z venkova do měst a změnit strukturu podnikání na venkově v zájmu předcházení nezaměstnanosti způsobené vlivem útlumu zemědělské výroby.
- Dokončení restitucí a transformačních procesů v zemědělství, provedení pozemkových úprav, scelovacích a přidělových řízení. Narovnání vlastnických vztahů v zemědělské prvovýrobě.

---

³⁶ Český rozhlas je veřejnoprávní médium se sídlem v Praze vzniklý a provozovaný na základě zákona č. 484/1991 Sb. o Českém rozhlasu

- Zajistit, aby se české zemědělství stalo plnohodnotným členem EU a prosadit podporu našeho zemědělství ze strukturálních fondů EU.
- Podpořit zemědělce hospodařící v méně příznivých oblastech při přechodu na extenzivní formy zemědělské výroby. Rozvíjet marketing v zemědělství, diversifikovat rizika v zemědělství podporou růstu obnovitelných zdrojů energie a nepotravinářského využití zemědělské produkce a rozvíjet alternativní a ekologické formy zemědělství.

2.1.12 Zahraniční politika

Zahraniční politika by dle KDU- ČSL měla být co nejvíce orientována na dosažení co nejbližšího vstupu republiky do EU. Tím by mělo dojít k návratu České republiky na pozici, kam kulturně a historicky patří. Členství ČR by nemělo být jen důsledkem geopolitické polohy státu, ale mělo by odrážet tradice českého národa. Vstup do EU přinese ČR ekonomická pozitiva, kterými jsou především jednotný trh umožňující volný pohyb kapitálu, zboží, služeb a osob.

Body zahraniční politiky:

- Pomocí referenda vysvětlit obyvatelstvu výhody členství v EU, aby byl v referendu vysloven souhlas se členstvím v Unii
- Rychlý vstup a dosažení plnohodnotného členství do EU. Prosazovat zájmy republiky a našich obyvatel v EU
- Aktivní spoluúčast při vytváření Evropské ústavy
- Do dvou let od vstupu do EU zajistit zrušení omezujících opatření volného pohybu pracovníků v rámci EU
- Nadále prohlubovat evropský integrační proces, přesně vymežit kompetence jednotlivých článků struktury EU. Transformovat Evropskou komisi v Evropskou vládu. Ta by se odpovídala Evropskému parlamentu.
- Reformovat zemědělskou politiku EU, zajistit výrobu kvalitních a zdravotně nezávadných potravin a podílet se na uchování života v krajině.

---

³⁷ Česká televize byla zřízena dne 1.2.1992 zákonem č. 483/1991 Sb. o České televizi. Sídlo televize je v Praze na Kavčích horách.

- Podporovat společné zahraniční a bezpečnostní politiky unie. Vzhledem k hrozbě mezinárodnímu terorismu a nárůstu činnosti skupin organizovaného zločinu posilovat těsnější spolupráci zpravodajských služeb, ozbrojených sborů a Europolu³⁸.
- Plnit aktivní roli české diplomacie v rámci prosazování tuzemských ekonomických zájmů i mimo Evropských trhů.
- Rozvíjet vztahy v rámci Evropské unie i s mimoevropskými zeměmi. Rozvíjet příhraniční spolupráci.

2.2 Volební program KDU- ČSL v roce 2006

2.2.1 Hospodářská politika

Prvořadým úkolem české ekonomiky je zajištění hospodářského růstu a k přiblížení se úrovni hospodářsky nejvyspělejších zemí světa. Hospodářská politika je nástroj, který umožňuje zvýšit kvalitu života obyvatel republiky a její důsledky dopadají na každého občana. Účelem hospodářské politiky není bezúčelná kumulace majetku, ale celkový růst soukromého vlastnictví a zisku a růst obecného bohatství. Růstu hospodářství nelze dosáhnout bez podpory inovativního přístupu a individuální motivační podpory jednotlivců. Splnění cíle hospodářského růstu chce KDU- ČSL dosáhnout podporou a rovnovážnou politikou ve čtyřech hlavních směrech. Těmi jsou: lidské a finanční zdroje, role vlády v podpoře vyšší konkurenceschopnosti a produktivity a udržení sociálního smíru.

Lidské zdroje:

- Vzdělání- změnit poskytování současných neadresných dotací ve školství. Orientace vzdělávacího systému na studenty. Zavedení školného musí být podpořeno možnostmi získání půjček a stipendií, aby možnost vzdělání v tuzemsku nebo zahraničí³⁹ nemohla být nikomu upírána.

³⁸ Europol (Evropský policejní úřad) je mezinárodní organizace se sídlem v holandském Haagu. Patří mezi organizace EU. Jeho prioritou je boj proti terorismu, obchodu s lidmi, proti pašerákům drog, hospodářské kriminalitě a padělání peněz. Česká republika je oficiálním členem od 1.9.2004

³⁹ Vzdělání má klíčovou roli v rozvoji společnosti a ekonomiky, proto musí být vzdělávací systém adaptován na zvyšování úrovně praktických a teoretických dovedností např. zavedením výuky alespoň dvou světových jazyků, výukou informačních a komunikačních technologií, podporou celoživotního vzdělávání a rozvojem podnikatelského ducha jednotlivců. V souvislosti se začleňováním zemí do mezinárodních vzdělávacích systémů zajistit vzájemné mezinárodní uznávání dosažených stupňů vzdělání, finančně a odborně podporovat studenty při možnosti studia na prestižních zahraničních školách (Volební program KDU- ČSL 2006, Hospodářská politika, s. 7-8)

- Politika zaměstnanosti- cílem je snížení vysoké míry nezaměstnanosti⁴⁰ zamezením vládních intervencí vyvolávajících vysoké náklady práce a tím i vyšší nezaměstnanost a nižší mzdy. Zaměstnanost podporovat opatřeními na trhu práce např. úpravou zákoníku práce, dále investicemi v oblasti zajištění dopravní obslužnosti a dále podporou dostupného bydlení. Změnit zákoník práce- opětovně zavést možnost proplácení a převádění dovolené.
  - Motivace k práci- bude podporována zmírněním neúměrně vysokých podpor v nezaměstnanosti a snížením daní jak u fyzických, tak i u právnických osob. Podpora mobility pracovních sil, prostředky z politiky zaměstnanosti budou určeny pouze k využití na účinnou politiku zaměstnanosti. Motivovat nezaměstnané pomocí změn v systému poskytování sociálních dávek, aby získání práce finančně motivovalo před pobíráním dávek. Snížit sociální pojištění a daně u rodičů a pracujících důchodců.
1. Finanční zdroje:
    - Vládní rozpočtová politika- úkolem vlády je převádět co nejvíce rozhodovacích pravomocí směrem dolů, uplatňovat se v oblastech, kde existuje tržní nerovnováha, minimálně se angažovat v cenové politice na trhu a vytvářet prostředí motivující k uplatnění osobní iniciativy obyvatel.
  2. Role vlády- podpora vyšší konkurenceschopnosti a produktivity. Snížování objemu přímých daní, stabilizace národního hospodářství, nezadlužovat státní rozpočet. Snížovat počet zaměstnanců ve veřejném sektoru⁴¹. Převést financování důchodů na vícezdrojové financování a zvyšovat efektivitu státní správy.
    - Řešení tržních distorzí, regulací a deregulací- regulace trhu provádět pouze tam, kde je to nezbytné z důvodu neexistence volného trhu a zdravého konkurenčního prostředí a v oblasti životního prostředí. Regulace má negativní vliv na volný trh, ve svém důsledku je kontraproduktivní.
    - Dokončení budování společného trhu EU- odstraňovat překážky na trhu práce v rámci společného trhu EU. Spoluvytvářet celoevropský kapitálový trh.
    - Daňová politika- snížit celkový podíl daní na HDP, pokles daně z příjmu. Zvýšit sníženou sazbu DPH na 9 % a základní sazbu DPH snížit na úroveň 18 %. Ponechat ve snížené sazbě DPH sociálně citlivé položky. Snížit odvody na sociální pojištění, odvody na důchodové pojištění by bylo možno vázat na "osobní" účet. Zrušit daň ze

⁴⁰ Míra nezaměstnanosti v ČR činila v 1. čtvrtletí roku 2006 8 %. To znamenalo, že celkový počet nezaměstnaných činil 414,1 tisíc osob (www.czso.cz).

zemědělských nemovitostí. U fyzických osob snížit celkovou výši daní z příjmů na úroveň 0-25 %. Jednotná daň bude ve výši 20 %⁴², Uchovat společné zdanění manželů. Daň z příjmu u právnických osob snížit na úroveň 19 %.

3. Sociální smír:

- Sociální péče- snížit daně pro středněpříjmové skupiny obyvatel a rodiny s dětmi. Rodiny s dětmi podpořit větší podporou a dle počtu dětí snížit odvody na sociální pojištění. Seniory splňující podmínky pro výplatu důchodů podpořit snížením odvodů a sociální pojištění.
- Reforma důchodového systému- současný způsob financování penzijního systému je z dlouhodobého hlediska neúnosný, neboť postupně dochází k celkovému nárůstu počtu osob starších 65 let. V současné době činí jejich podíl ve společnosti 14 %, ale je předpoklad, že v roce 2065 bude činit přes 30 %. Proto je nezbytné přikročit k reformě důchodového systému. Část sociálního pojištění (maximálně 8 % ze současné výše 28 % odvodu) bude převádět na soukromé spořicí fondy. Systém důchodového zabezpečení garantovaný státem zůstane jádrem zajištění ve stáří. Bude garantem zachování určité životní úrovně důchodců.
- Reforma zdravotnictví- podrobně popsáno v kapitole zdravotnictví.

2.2.2 Dopravní politika, rozvoj dopravní infrastruktury

Dopravní politika je zaměřena do čtyř hlavních druhů dopravy u provozovaných u nás a dále do investic do moderních dopravních technologií.

- Dopravní infrastruktura- výstavbu 500 km silnic a dálnic, propojit všechny kraje do systému dálniční sítě. Údržbu stávajících silnic podpořit zvýšením finančních prostředků. Letiště v Praze rozšířit o novou vzletovou a přistávací dráhu a snížit jeho hlučnost. Letiště napojit na železniční trať Praha- Kladno. Úpravou koryta řeky Labe dosáhnout lepších plavebních podmínek, omezit osobní nákladní přepravu výstavbou překladišť, díky nimž dojde k rozvoji kombinované (vodní, letecká a železniční) dopravy.

---

⁴¹ Uvádí se, že celkový počet zaměstnanců ve veřejném sektoru v současnosti činí kolem 750 000 osob (Britské listy, Ministerstvo vnitra, Postránecký Josef, ze dne 12.07.2004)

⁴² Od daně ve výši 20 % by se odečítali odečitatelné položky ve výši 100 000,- Kč na osobu, po 30 000,- Kč na manželku a rodinu s dětmi, náklady nezbytné na dopravu do zaměstnání a položky, které lze odečítat i nyní. Z celkové daně odpočítávat částku ve výši 7 000,- Kč na každé dítě. Při ročním příjmu nad 750 000,- Kč by se platila daň 25 % z částky převyšující uvedenou hranici (Volební program KDU-ČSL 2006, Hospodářská politika, s. 9)

- Železniční doprava- přeměnit ČSD v plně konkurenceschopnou společnost, zvyšovat produktivitu zvýšením počtu přepravovaných osob a množstvím přepravovaného zboží a surovin při současném snižování nákladů. Zájem o přepravu na železnici podpořit zejména zavedením elektronického mytného na silnicích, rozvojem kombinovaného způsobu přepravy a modernizací vlaků. Modernizovat a přestavět nádraží a zlepšit nabídky služeb.
- Bezpečnost dopravy- dosáhnout vyšší bezpečnosti na silnicích v ČR především zkvalitněním vozového parku v ČR a zamezením možnosti registrace autovraků přivezených ze zahraničí. Zvýšit dovednosti řidičů novelizací zákona o autoškolách, doškolovat řidiče z povolání, zajistit přítomnost policie u silnic při dohledu nad bezpečností a plynulostí dopravy. Dále modernizovat síť silnic a budovat nové. Odstraňovat nebezpečná místa (např. lépe zabezpečit železniční přejezdy) a budovat obchvaty měst a obcí. Podporovat cyklistickou dopravu jako ekologickou alternativu budováním cyklostezek. Bezpečnost na dálnicích zvyšovat zavedením proměnlivého dopravního značení informujícím o dopravní situaci. Ve veřejné dopravě zkvalitňovat dopravní obslužnost a podporovat přepravu hendikepovaných občanů zavedením bezbariérových opatření na zastávkách a přepravní vozidla vybavovat sníženou úrovní nástupu.
- Veřejná osobní doprava- udržet cenovou dostupnost veřejné dopravy i v místech, kde není možno dopravcům zajistit rentabilitu poskytovaných služeb, podpořit program obnovy a modernizace veřejných přepravních prostředků. Zajistit cenově, územně a kvalitativně rovnocennou variantu přepravy konkurující přepravě osobními automobily.
- Moderní technologie v dopravě- zajistit provozní spolehlivost, plynulost a bezpečnosti v dopravě využitím moderních výpočetních technologií, jako jsou např. satelitní systém Galileo, zavedení telematického řízení provozu na hlavních silnicích, dálniční tahy opatřit monitorovacími kamerami a variabilně proměnnými informačními tabulemi. Dopravní informace volně šířit komunikačními kanály prostřednictvím národního centra. Postupně zavádět ve veřejné přepravě osob možnosti akceptace tzv. elektronických jízdenek. Bezpečnost na železnici zvyšovat zaváděním bezpečnostních, komunikačních a monitorovacích systémů založených na technologii ETMS a GSM.

2.2.3 Sociální politika a podpora bydlení

V sociální oblasti si KDU- ČSL jako prioritní vytýčila následující hlavní cíle:

- Rodinná politika a vznik ministerstva pro rodinu- změnit současný systém finanční podpory tak, aby došlo ke zvýhodnění rodičů, kteří sami aktivně pracují. Podporu transformovat v systém daňových opatření, nikoliv ji zakládat na státní sociální podpoře. Podporovat rozšiřování služeb zaměřených do oblasti péče o dítě. Změnit výši rodičovského příspěvku, aby došlo k vyjádření společenského přínosu péče o malé děti. Sociálně potřebné rodiny podporovat zavedením prorodinných, poradenských a pedagogicko- poradenských služeb. Upravit legislativní podmínky pro pěstounskou péči, umísťovat více dětí z dětských domovů, sociálních a kojeneckých ústavů do pěstounské péče. Zřídit ministerstvo pro rodinu, na něj převést kompetence týkající se rodinné problematiky z ostatních ministerstev. Dále podporovat rodinu větším zapojením obcí. Zavést tzv. rodinný pas umožňující rodinám s dětmi čerpat spotřebitelské slevy.
- Reformu sociálních dávek- cílem reformy je změna systému pobírání sociálních dávek, aby se lidem vyplatilo pracovat a ne pobírat sociální dávky bez jejich aktivní spoluúčasti při hledání zaměstnání. Hlavními body jsou provázání vyplácení podpor v nezaměstnanosti s poskytováním výplat sociálních dávek, poskytování podpory v nezaměstnanosti podmínit alespoň padesátiprocentní účastí z pracovní doby. Změnit podmínky finančního zajištění pro seniory starající se o bezmocné rodinné příslušníky, u dávek poskytovaných v souvislosti s přepravou zdravotně postižených osob zpřesnit podmínky pro jejich poskytování.
- Podporu sociálních služeb- mimo nově přijatého zákona o sociálních službách podpořit nestátní neziskové organizace (víceleté financování prostřednictvím krajů) a u sociálních zařízení změnit systém financování ošetrovatelských výkonů, aby byly hrazeny z veřejného zdravotního pojištění.
- Reforma penzijního systému.
- Program 50+- podpora občanů starších padesáti let v oblastech celoživotního vzdělávání, rovných pracovních příležitostí a rozvoji zaměstnaneckých programů.
- Podporu seniorů- je zaměřena na zdůraznění role seniorů ve společnosti a v rodině. Hodlá se zaměřit prostřednictvím poskytování grantů a dotací na podporu rodin a neziskových organizací pečujících o seniory.

Zvláštním bodem sociální politiky KDU- ČSL je pasáž zaměřená na problematiku romské komunity. Mezi hlavní problémy, které chce strana řešit patří usnadnění

přístupu Romů ke vzdělání, snížení nezaměstnanosti mezi Romy, zavádět programy usnadňující Romům propuštěným z výkonu trestu jejich začlenění se do normálního života a v rámci preventivních opatření pracovat s uživateli drog, kterých je obzvláště mezi romskou mládeží velké množství a včleňování romské komunity do společnosti.

Bytová politika má být dle volebního programu KDU- ČSL má dva stěžejní body:

- a) Odstranění deformací na trhu s nájemními byty- narovnat postavení mezi pronajímatelem a nájemcem změnou občanského zákoníku a zákonem o vlastnictví bytů. Především jde o úpravu podmínek vztahu převodu nájmu případě úmrtí nájemce. Dále jde o úpravu zkrácení výpovědní doby z nájmu a o možnost stanovení podmínek pro vybírání kaucí na počátku nájemního vztahu. Prosadit účinnější postup státu a obcí vůči vlastníkům nemovitostí svévolně zneužívajících své postavení. Zrušit dvojí ceny nájemného.
- b) Bytový fond a bytová výstavba- podpora bydlení na venkově, podpora bytových družstev a neziskových bytových společností a výstavba sociálních a bezbariérových bytů. Podpora výstavby bydlení z prostředků obcí především bezúplatnými převody pozemků vhodných k bytové výstavbě z majetku státu na obce, dále finanční podporou vybavení takových pozemků nezbytnou infrastrukturou. Zvýhodnění výstavby bytů a nemovitostí poskytováním půjček ze Státního fondu bydlení, výstavbu rodinných domů podpořit až do výše 250 000,- Kč resp. do 300 000,- Kč u tzv. dřevěného bydlení. Zachovat systém státní podpor stavebního spoření a hypotečních úvěrů a ponechat u stavebních prací sníženou sazbu DPH. V zákoně u daní z příjmů ponechat možnost odpočtu úroků ze stavebního úvěru ze základu daně.

2.2.4 Zdravotnictví

V oblasti zdravotnictví si KDU- ČSL dal za cíl prosazovat:

- Zajištění poskytování veškerých informací potřebných pro rozhodování a orientaci občanů ve zdravotnickém systému- zajistit řádné informování pacienta o kvalitě zdravotnických zařízení a jejich nedostatcích.
- Garanci dostupné a kvalitní péči s vyloučením nekvalitní péče- odborně posuzovat kvalitu zdravotnických zařízení a optimalizovat síť zdravotnických zařízení. Údaje o kvalitě zdravotnických zařízení a jimi poskytovaných službách zveřejňovat. Stanovit léčebné standarty u nejfrekventovanějších léčebných diagnóz.

- Jasně definovat co se rozumí plně hrazenou, částečně hrazenou a nehrazenou péčí- plně hrazenou péčí se rozumí standart poskytované péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění. Pod pojmem částečně hrazená péče se rozumí zavedení určitých poplatků např. manipulační poplatek v lékárně za výdej léků na recept, poplatek za hospitalizaci v nemocnici atd. Nehrazenou péči hradit v hotovosti nebo z komerčního připojištění.
- Nastavit parametry dostupnosti plně hrazené péče a péče se spoluúčastí- nezvyšovat odvody na zdravotní pojištění. Financování zdravotní péče ponechat na veřejném zdravotním pojištění s možností dobrovolného individuálního připojištění zajišťujícího kvalitnější nadstandardní péči. Výběr pojistného provádět prostřednictvím jednoho výběrčího místa.
- Zamezení prohloubení ekonomického propadu ve zdravotnictví.
- Důsledná kontrola nakládání s prostředky vkládanými do zdravotnického systému vč. kontrol hospodaření nemocnic, zdravotních pojišťoven- kontrolu poskytované zdravotnické péče ze strany zdravotních pojišťoven.

2.2.5 Podpora vzdělání, vědy a výzkumu

Vzdělání je nezbytným předpokladem k uplatnění jedince ve společnosti a je zároveň prostředkem v boji s nezaměstnaností, zločinností atd. K zajištění úrovně vzdělávání v ČR navrhuje KDU- ČSL v rámci středního školství uskutečnit reformu maturitních a závěrečných zkoušek. Ty by se skládaly ze zkoušek z českého a z cizího jazyka a volitelného předmětu. Dalšími navrhovanými body programu jsou:

- Provést změny v základním školství, které by zaručily výchovu osobnosti žáků jako její prioritu a učinit ze základní školy bezpečný prostor- výchova žáků v osobnost vyučovat v rámci volitelného předmětu osobnostní výchovy poskytujícího orientaci ve vztazích ve společnosti, rodině, škole apod.
- Zvýšit úroveň výuky cizích jazyků a informačních dovedností- zavést výuku dvou cizích jazyků již základním školství, angličtinu jako hlavní vyučovací jazyk začít vyučovat od 3. třídy. Druhý jazyk vyučovat jako volitelný nejpozději od 8. třídy. Na středních školách vyučovat alespoň jeden předmět v cizím jazyce. Součástí výuky IT technologií by se mělo stát psaní na klávesnici.
- Zachování malých škol na venkově.

- Kladení důrazu na pestrou nabídku vzdělávacích programů a možnost prostupnosti škol- prostupnost jednotlivých škol a vzdělávacích programů zajistit napříč všech stupňů vzdělání.
- Individuální přístup ke vzdělání a integraci znevýhodněných žáků- umožnit zdravotně hendikepovaným pobírat finanční podporu z níž by si mohli pořídit např. osobní asistenty. Věnovat maximum pozornosti rozvoji nadaných žáků, sestavovat pro ně vhodné individuální studijní nebo vzdělávací programy za předpokladu menšího počtu žáků ve třídě.
- Zvýšit prestiž řemesel rozvojem učebních oborů a rozšířit možnosti získání maturity v navazujících oborech- zajistit dostatek řemeslníků reformou učebních oborů a prostupností jejich vzdělávacích programů s možností získání maturitní zkoušky. Zvýhodnit učňovské programy daňovým zvýhodněním podniků, v jejichž prostorách by učni konali praktickou výuku.
- Snadnější možnost k získání přístupu k vysokoškolskému vzdělání, zejména bakalářskému a podporu mladých vědců- rozšířit nabídku bakalářského studiu pro větší počet zájemců o studium. Bakalářské studium více orientovat na praxi. Umožnit čerpání prostředků ze stavebního spoření k financování zahraničních stáží nebo doktorandského studia. Nevázat příjmy studentů ze stipendií a zahraničních pobytů na získání nároku na sociální dávky.
- Další vzdělávání profesní, rekvalifikační a zájmové- daňově zvýhodnit zaměstnavatele jejichž zaměstnanci se budou dále profesně vzdělávat vč. rekvalifikace během pobírání podpory v nezaměstnanosti.

2.2.6 Spravedlnost

KDU- ČSL měla v oblasti spravedlnosti za cíl dosáhnout rychlé a pružné justice za podmínky zachování co nejvyšší kvality rozhodování. K tomuto cíli se chce dostat postupnými kroky, nikoli revolučními změnami. Pro zlepšení současného stavu justice navrhuje provést následující opatření:

- Omezení soudní agendy v občanskoprávním řízení- zřídit funkci mediátora. Ten nebude rozhodovat, bude zprostředkovatelem vzájemného vyrovnání. Povinnost náhrady vzniklých nákladů za zmařené jednání účastníkům řízení a možnosti vynést rozsudek v případech nedostavení se žádné strany k soudnímu jednání. Zavedení podávání žalob pomocí typizovaných formulářů.

- Omezení soudní agendy v trestním řízení- zkrátit délku trestních řízení zavedením lhůt pro rozhodování soudů a odstraněním duplicit a efektivnějším způsobem doručování obsílek soudu. Dále zjednodušení řízení u soudu odstraněním dokazování u nesporných důkazů a používáním zápisů o podaném vysvětlení z přípravného řízení.
- Řešení průtahů v soudním řízení- zabránit průtahům v řízení stanovením lhůt pro vyřízení daného úkonu. Do občanského soudního řádu stanovit lhůty, v kterých musí dojít k zahájení řízení a stanovit procesní pořádkové lhůty pro rozhodování.
- Více rozhodování a méně úřadování pro soudce- ulehčit soudcům přiřazením administrativních pracovníků, kteří by vykonávali méně náročné administrativní činnosti. Sloučit výkon čekatelské praxe pro soudní čekatele a čekatele státního zástupce.
- Soudní soustava- pro soudce připravit systém celoživotního vzdělávání probíhajícího v Justiční akademii s dozorem Ministerstva spravedlnosti. Přijmout více soudních úředníků. Kárný senát skládat ze soudců, notářů a advokátů. Ekonomický chod soudů zajišťovat za pomoci vrcholových manažerů.
- Dostupné a předvídatelné soudnictví- změnit zákon o soudních poplatcích, část poplatků by se hradila při zahájení řízení, prohrávající strana by hradila uhradila zbytek. Neskládat jistinu v občanskoprávních sporech u předběžných opatření. Soudní judikáty sjednotit zavedením elektronické evidence judikatury.
- Stabilní a předvídatelné zákony- zavést jednoduché a srozumitelné právní normy. Zamezit vkládání novelizací zákonů do nesouvisejících zákonů. Právní řád upravit tak, aby byl srozumitelný nejenom odborníkům, ale i laikům.

2.2.7 Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost

Otázce veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti věnuje KDU- ČSL poměrně velkou pozornost a v jejím velkém volebním programu zabírá celkem devět stran. Například reforma policie obsahuje celkem 40 bodů⁴³. Proto z uvedené kapitoly byly vybrány pouze nejdůležitější body. Těmi jsou:

- Reforma policie- větší část bodů týkající se reformy policie je uvedena v okruhu o posílení role územních samospráv. Ostatní body reformy se spíše dotýkají způsobu obsazování míst vedoucích pracovníků policie, platů a funkčních požitků policistů než nějaké zásadní reformy policejní práce.

- V oblasti bezpečnosti posílit roli územních samospráv- dát územním samosprávám možnost ovlivňovat bezpečnostní prostředí v jejich regionu. Vysílat policisty do míst, kde jich je třeba. Reorganizovat policii podle čtrnácti krajských samospráv, které by mohli ovlivňovat personální obsazení na velitelských pozicích policie v kraji a výběr policistů žádajících o přijetí do služebního poměru.
- Zavedení principu "Tříkrát a dost"- uvedený bod se dotýká závažných násilných trestných činů při nichž je pachatelem způsobena oběti smrt.
- Intenzivní potírání korupce, hospodářské a finanční kriminality a organizovaného zločinu a terorismu- prevencí korupčního jednání dle KDU- ČSL je snížení počtu úředníků. splňujících vyšší kvalitativní požadavky za vyšší plat. Zavést povinnost prokázat původ majetku u lidí odsouzených za majetkovou trestnou činnost. Majetek s neprokázaným původem by jim byl soudně zabaven. Důkazní břemeno přenést na obžalovaného.
- Přípravu odborníků a veřejnosti na řešení mimořádných situací- nezřizovat nový úřad, ale přenést řešení úkolů v krizových situacích na bedra lidí, kteří řeší krizové situace v rámci své běžné pracovní náplně. Rozšířit školní výuku o chování obyvatel v krizových situacích. Propracovat systém varování obyvatel prostřednictvím SMS nebo MMS. Činnost složek integrovaného záchranného systému provázat s hydrometeorologickou službou, geologickou službou apod.
- Vyváženě řešit drogovou problematiku a efektivně aplikovat preventivní programy- represe vůči uživatelům drog není řešením, používat jí v případech selhání ostatních prostředků prevence. Represi zaměřit vůči drogovým dealerům. Preventivní programy poskytovat na úrovni územních samospráv, důsledně kontrolovat kvalitu poskytovaných služeb.
- Zavést nulovou toleranci vůči projevům rasismu, xenofobie a jiným projevům extremismu- projevy nesnášenlivosti sebou nesou negativní jevy, jimž se demokratická společnost musí snažit předcházet. Proto je zapotřebí důkladně školit příslušníky Policie ČR , aby došlo ke sjednocení jejich postup v různých částech země. Policie ČR by měla do svých řad získat více zástupců národnostních menšin. Příjmutím zákona eliminovat výskyt násilností při konání fotbalových a ostatních sportovních akcích.
- Racionálně řešit migrační politiku a reformovat cizineckou policii- posoudit, zda-li je nutné, aby se cizinecká policie zabývala vydáváním povolení k cizincům, případně

uvedenou agendu předat obcím s rozšířenou působností. Vydávání povolení k pobytu musí být transparentní a nekorupční. Legálně pracující cizince integrovat, vytvářet aktivní politiku upravující zaměstnávání cizinců a předcházející nelegální migraci.

- Vybudovat účinný a kontrolovatelný systém zpravodajských služeb- v současné době, kdy narůstá hrozba terorismu, forem organizovaného zločinu je nutno upravit priority v činnosti tajných služeb, reorganizovat jejich strukturu, odstranit duplicitní činnosti mezi jednotlivými tajnými službami. Činnost tajných služeb by měla být koordinována s ostatními bezpečnostními složkami státu.

2.2.8 Obrana

Ozbrojené síly ČR zajišťují nejenom obranu území našeho státu, plní úkoly vyplývající z členství v NATO, ale rovněž jsou v rámci integrovaného záchranného systému připraveny k nasazení v případě živelných potřeb, či jiných mimořádných situací. Prioritní úkoly ozbrojených sil spatřuje KDU- ČSL ve splnění následujících úkolů:

- Vyhodnocování ohnisek bezpečnostních rizik.
- Zvyšování bojové připravenosti Armády ČR.
- Pokračování specializací jednotlivých částí armády a aktivní účasti v rámci mezinárodních operací NATO.
- Zavedení pevného systému zabezpečení pro penzionované vojáky, kterým by se zabezpečil důstojný život veteránů.

2.2.9 Informační technologie

V oblasti informačních technologií si KDU- ČSL vytýčila pět základních oblastí kterými jsou:

- E- government- v ČR vznikl vznikem ministerstva informatiky a zahrnuje v sobě levné a rychlé poskytování služeb a informací z veřejné správy směrem k občanům. Prostřednictvím elektronických médií přináší občanům informace o politice a veřejné správě. K většímu rozšíření e- governmentu je zapotřebí zavést zákon o registrech. Ten by upravoval podrobnosti o podmínkách výměny informací mezi jednotlivými orgány státní správy a samosprávy. Jednotlivá ministerstva by měla používat společnou IT platformu nikoliv používat vlastní systémy.

- E- business- zjednodušit pravidla pro využívání elektronického styku soukromého sektoru se státní správou (např. elektronický podpis, zápis změn u obchodních společností aj.).
- Otevřenost a bezpečnost v oblastech veřejné správy- požadavek naplnění plánu eEurope 2005 týkajícího se používání otevřených formátů a softwaru a jejich zajištění bezpečnosti při jejich používání. Součástí bude širší informování veřejnosti o možnostech používání uvedených formátů a softwarů ve veřejné správě. Instituce veřejné správy by si měly pořizovat tzv. otevřené formáty. Díky nim by občan nebyl omezen v možnosti komunikace s úřady jen na formát využívaný úřadem.
- Zprostředkování snadného kontaktu veřejnosti se státní správou s poskytováním maximálního komfortu vyřizování úředních záležitostí- kontakt mezi veřejností a státní správou by měl v budoucnu zajišťován prostřednictvím státního podniku Česká pošta. Ta by se měla modernizovat a nabízet nadstandartní služby při uchování stávající poštovní sítě a kvality služeb. Přeměnit Českou poštu s. p. na akciovou společnost, ve které bude stát 100 % vlastníkem.
- Dostupný vysokorychlostní internet pro všechny občany ČR- podpořit dostupnost internetu široké veřejnosti uvolněním telekomunikačního trhu. Prostřednictvím internetu by v budoucnu mělo být možno provádět hlasování ve volbách.

2.2.10 Kultura

- Financování kultury- roční výdaje ze státního rozpočtu by měly činit jedno procento. Dalšími možnostmi financování kultury je zapojení soukromých zdrojů. Tomu musí předcházet úprava zákonů, díky které by bylo možno u neziskových kulturních aktivit uplatňovat daňové zvýhodnění. Dalším bodem je podpora tzv. víceletých finančních projektů a rovněž podpora investičních záměrů Národní knihovny a Národního muzea.
- Památková péče- umožnit vlastníkům celospolečensky významných památkově chráněných subjektů vyplácení náhrad za omezení práv s nakládáním s památkami. S tím souvisí i další bod, kdy by nákup či dovoz kulturních památek byl daňově zvýhodněn pokud budou přístupné veřejnosti. Změnit památkový zákon tak, aby kraje měly možnost podílet se na údržbě a využívání památek spadajících pod jejich region.
- Dokončení transformace vztahu státu a církvi- motem jsou vstřícné kroky vůči církvi, které by měly být navráceny majetky o které církev požádá nebo jí postupně

splácet hodnotu těch majetků, které si stát ponechá ve svém vlastnictví a v neposlední řadě dát do souladu zákon o církvích tak, aby byl v souladu s Ústavním pořádkem v ČR.

- Transformace kulturních institucí- přeměnit Státní fond kultury na kulturní fond, který bude definované zdroje příjmů. Z prostředků fondu budou hrazeny granty podporující tvůrčí a interpretační aktivity. Přeměnit státní kulturní instituce na základě analýzy zákonem na neziskové právnické osoby.
- Mediální problematika- umožnit zavedení digitálního televizního a rozhlasového vysílání a nově upravit zákony o Českém rozhlasu a České televizi. Na všech stupních škol zavést studijní předmět, který by u mladých lidí pomohl rozvíjet kritické vnímání masových médií.

2.2.11 Zemědělství a podpora venkova

Zemědělství je nedílnou součástí venkova, proto KDU- ČSL považuje za nezbytně důležité podporovat nejenom přímo podnikatele v zemědělství, ale komplexně celé venkovské oblasti. Tím dojde nejenom ke stabilizaci, ale k rozvoji celého venkova. To sebou přinese i vytváření dalších pracovních příležitostí, zajistí rodinám na venkově pracovní příležitosti, oživí společenský, kulturní, environmentální a hospodářský život venkova. K rozvoji venkova napomohou v období let 2007- 2013 prostředky čerpané z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a rovněž dotační programy vyhlášené na národní a krajské úrovni. Hlavními cíli politik KDU- ČSL jsou:

- Konsolidace prvovýroby- v zemědělství dokončit transformační a restituční procesy a stabilizovat vlastnické vztahy k zemědělské půdě. Urychleně dokončit pozemkové úpravy, scelovací a přidělová řízení a prodej zemědělské půdy ve vlastnictví státu. Jakost vyrobených potravin bude podrobena náročné kontrole nejen při zpracování, ale i při jejich prodeji.
- Platby do zemědělství- přímé platby z národních zdrojů zvýšit na úroveň 65-80 % v letech 2006- 2010. Systém poskytování přímých plateb změnit ze zjednodušeného na systém, který bude oddělený od produkce. Dále po vyrovnání úrovně přímých plateb ČR na úroveň EU přesunout část přímých plateb na programy rozvoje venkova- tzv. modulace podpor.
- Podpora konkurenceschopnosti- rozvíjet tradiční pěstitelské obory jako jsou např. chmelařství, vinařství, chov ryb atd., v zemědělství a potravinářské výrobě zvyšovat jejich konkurenceschopnost vůči zahraničí a propagovat české výrobky nejenom na

našem trhu, ale i v zahraničí. Vytvářet tzv. plodinové burzy, díky nimž dojde k rozvoji agrárního obchodu. Diferencovat podporu podle typu oblasti hospodaření, tzn. v oblastech vhodných pro intenzivní výrobu podporovat zvýšení produktivity a kvality a naopak v oblastech s méně příznivými podmínkami podporovat extenzivní formy hospodaření. Diversifikovat riziko zemědělského podnikání zavedením komplexního pojištění zemědělců a v neposlední řadě ulevit zemědělským výrobcům zrušením daně z nemovitosti u zemědělského půdního fondu.

- Nepotravinářské využití zemědělské produkce- výrobní kapacita zemědělství asi dvojnásobně převyšuje domácí spotřebu, proto je možno při zachování současné výše produkce využívat přebytky zejména jako zdroje obnovitelné energie. Je možno podpořit program výroby biopaliv (např. příměsí lihu do benzínu nebo výroba bio nafty). Využitím získávání energie z obnovitelných zdrojů se zvýší energetická soběstačnost venkova.
- Podpora nových technologií- zkvalitnění využívání zemědělského půdního fondu je možno je díky podpoře zemědělského školství a výzkumu v zemědělství. To sebou přinese i nové technologie v prvovýrobě. Podpořit rozvoj venkova a agrární politiku větším zainteresováním krajů. Jako nástroj prevence povodní a erozivních účinků vody přeměňovat ornou v krajině na travnaté porosty. Tím se docílí větší schopnost krajiny zadržovat vodu. Rozvíjet péči o kvalitu a čistotu povrchových a spodních vod např. budováním čistíren odpadních vod, budováním kanalizací aj. Využívat lesy tak, aby došlo k realizaci koncepce trvale udržitelného rozvoje, podnikatelské aktivity v lesním hospodářství rozdělit mezi stát a soukromou sféru.
- Rozvoj venkova- podpořit jej zejména rozvojem cestovního ruchu, budováním vybavení občanských služeb a propagací venkovských památek a kultury. V rámci programu EU LEADER podporovat vznik venkovských mikroregionů a vytváření společných národních a mezinárodních projektů venkovských oblastí. Činit opatření z zajištění propagace a odbytu malých a středních subjektů zpracovávajících zemědělskou produkci, pomoci jim s odbytem i mimo síť obchodních řetězců a zvyšovat konkurenceschopnost malých a středních podniků. Jako nástroj rozvoje venkova zavádět na úrovni regionů a obcí Agendu 21. Rozvoji venkova rovněž pomůžou opatření na zvýšení mobility pracovních sil a změna systému pro rozdělování koeficientů z výnosů daní, který je v současnosti nevýhodný zejména pro malé obce.

2.2.12 Zahraniční politika

Kapitola zahraniční politiky patří ve volebním programu KDU- ČSL mezi ty významnější. Hlavní důraz je kladen na zvyšování prestiže a významu ČR ve světě.

Pilíři zahraniční politiky jsou:

- Podpora dialogu mezi národy, prevence a řešení konfliktů mírovou cestou, zvládání krizí, kontrola zbrojení a pomoc při obnově a udržování míru, multilaterální diplomacie, upevňování spojení s ostatními partnery s Severoatlantickým obranným společenstvím- zahraniční politika ČR musí být založena na principech demokracie, dodržování závazků mezi spojeneckými zeměmi a principech mezinárodního práva. Odpovědnost za bezpečnost musí ležet na NATO, přílišná iniciativa EU by mohla mít za následek oslabení severoatlantické aliance. ČR jako člen společnosti vyspělých států světa se bude účastnit pomoci rozvojovým státům. Pomoc bude cílena do zemí, kde má ČR z minulosti dlouhodobé kontakty. Podpora bude poskytována i umožněním vysokoškolského studia nadaným studentům z rozvojových zemí. ČR se aktivně zúčastní operací v rámci mírových zborů při udržování a obnově míru ve světě.
- Aktivní podpora hospodářských zájmů naší země- cílem je podpora ekonomických zájmů země v rámci mezinárodních institucí jako jsou např. WTO, OECD, EU. Prostřednictvím agentury Czech Trade prosazovat zájmy českých společností v zahraničí, umožnit jim proniknout na zahraniční trhy, zvyšovat jejich konkurenceschopnost vůči zahraničním subjektům. Získávat pro ČR zahraniční investice. Propagovat v zahraničí českou kulturu, turismus, hospodářství atd.
- Efektivní a silné zapojení ČR do EU jako ekonomického a politického projektu- přiblížit hospodářskou úroveň ČR k úrovni zemí západní Evropy. Postupně odstraňovat omezující podmínky bránící Čechům pracovat v zemích EU. S maximální efektivitou čerpat prostředky z fondů EU. Podporovat další rozšiřování hranic EU, zahájit rozhovory o přístupu s dalšími zeměmi Evropy. Získat pro ČR sídlo některé z mezinárodních agentur. Smyslem je zvýšení mezinárodní prestiže ČR.
- Podpora rozvoje demokracie a dodržování lidských práv ve světě a prosazování křesťanských hodnot v mezinárodních vztazích- KDU- ČSL říká, že hodnoty evropského společenství vycházejí z křesťanství a je nutno šířit je do míst, kde jsou lidská práva krácena a pošlapávána pro politické nebo náboženské postoje. Dodržováním lidských práv je možno ve světě dosáhnout šíření demokracie.

2 Volební programy ODS v r. 2002 a v r. 2006

2.1 Volební program ODS v roce 2002

2.1.1 Hospodářská politika

Program hospodářské politiky se Volebním desateru objevil v několika kapitolách, ve kterých se nacházely následující návrhy na řešení hospodářské politiky v ČR:

- Zastavení propadu veřejných financí⁴⁴, nezvyšování státního dluhu ČR (tabulka č. 1.)
- Stanovení přesných pravidel hospodaření ve státních institucích a organizacích, racionalizace výdajů veřejných prostředků a regulace státní byrokracie
- Reformovat pravidla pro tvorbu státního rozpočtu. Zdroje financování jednotlivých výdajů státu předkladatelem návrhu povinně uvádět ještě před schválením zákona o státním rozpočtu
- Jednotlivé výdaje ze státního rozpočtu vydávat po promyšlené úvaze a s péčí řádného hospodáře a hospodařit pouze s nutnými veřejnými statky. Nehospodařit s celou ekonomikou⁴⁵. Kritériem mají být priority a účelnost nikoliv známosti a bezúčelné plýtvání
- Rovné příležitosti pro české podnikatele jak v období před vstupem do EU, tak i po vstupu. Neposkytování pobídek a nevýhodných smluv zahraničním investorům
- Vytvářet podmínky pro rozvoj malého a středního podnikání⁴⁶
- Regulace činnosti nepoctivých obchodníků⁴⁷, posílit kontrolní činnost celních, živnostenských a ostatních orgánů v rámci dohledu nad dodržováním zákonů. Předcházet případům, kdy se kontroly provádějí většinou u drobných živnostníků a velkým podnikům se vyhýbají- kontrolovat všechny stejně

Změna daňového systému:

---

⁴⁴ Výdaje státu by měly odpovídat příjmům státu. Hospodaření státu by se mělo ubírat cestou konsolidace veřejných financí v horizontu několika let (Volební program ODS 2002, ODS volí nezadluženou budoucnost, s. 19)

⁴⁵ Činnost státu soustředit pouze do určitých oblastí, které nemohou být ponechány působení trhu (např. školství, zdravotnictví, bezpečnost, ochrana památek apod.). Vše ostatní ponechat působení volného trhu. (Volební program ODS 2002, ODS volí nezadluženou budoucnost, s. 19)

⁴⁶ Během období vlády ČSSD v letech 1998- 2002 došlo ke zdvojnásobení počtu nezaměstnaných ve srovnání s obdobím, kdy ODS měla svoji účast ve vládě (Volební program ODS 2002, ODS volí průvan v byrokracii, s. 23)

⁴⁷ Jedná se především o kontrolu prodejců na tržištích zabývajících se prodejem pašovaného zboží (Volební program ODS 2002, ODS volí činy místo gest, s. 21)

- Zavedení rovné daně z příjmu pro fyzické i právnické osoby ve výši 15 %
- Sjednotit daň z přidané hodnoty rovněž na hodnotu 15 %
- Zavedení " záporné" daně pro osoby s příjmy pod určitou hranicí
- Zrušit daně vedoucí k nadměrnému zdanění práce⁴⁸, majetku a příjmů
- Nastavení majetkových daní na nezbytně nutnou úroveň⁴⁹

2.1.3 Dopravní politika a rozvoj dopravní infrastruktury

Dopravní politika a rozvoj dopravní infrastruktury je částečně zmíněna v kapitole ODS volí prostředí pro život⁵⁰, kde je uvedena v souvislosti s přílišným nadřazováním zájmů ekologických uskupení nad zájmy demokratické společnosti, např. problémy při výstavbě obchvatu kolem Plzně. Určitý nástin řešení problematiky dopravní politiky lze spatřovat v kapitole ODS volí nezadluženou budoucnost⁵¹, kde se hovoří o nedostatku peněz na silnice a železnici v důsledku propadu veřejných financí v letech 1998 až 2002. Jinak se volební program ODS z období roku 2002 uvedenou problematikou nezabýval.

2.1.4 Sociální politika a podpora bydlení

Ve volebním programu ODS v roce 2002 nebyla oblast bytové politiky v žádné z kapitol zmíněna.

V roce 2002 dávala důraz na reformu a finanční stabilizaci důchodového systému tak, aby došlo k vytvoření sociálních a životních jistot občanů ve stáří. Ta byla nevyhnutelně nutná z důvodu nárůstu počtu důchodců daného stárnutím populačně silné poválečné generace, zvýšení průměrné délky života o čtyři roky a nevhodně nastaveného důchodového systému. Ten s menšími obměnami pochází ještě z dob komunismu. Dalším bodem programu byla úprava dávek v nezaměstnanosti, kdy současný systém postrádal motivační složku k hledání a přijetí práce.

- Snížit počet nezaměstnaných vytvářením pracovních míst na úrovni malých a středních podnikatelů

Důchodovou reformu hodlala ODS prosadit:

⁴⁸ Návrh na zrušení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti. Hradit podpory v nezaměstnanosti ze standardních příjmů státního rozpočtu (Volební program ODS 2002, ODS volí nízké daně, s. 9)

⁴⁹ Majetkové daně nemají trestat občany za jejich tvořivost

⁵⁰ Volební program ODS 2002, ODS volí prostředí pro život, s. 13

⁵¹ Volební program ODS 2002, ODS volí nezadluženou budoucnost, s. 19

- Úpravou parametrů systému- změnou doby pro odchod o důchodu⁵², jiným nastavením podmínek valorizací a snížením nákladovosti systému např. změnou v započítávání náhradních dob pojištění
- Realizací změny důchodového systému, jenž by garantoval plynulý přechod mezi oběma systémy

Důsledek důchodové reformy by se neprojevil ihned, ale v delším časovém období. Reforma by měla být nastavena tak, aby nedošlo k poškození generace blížící se důchodovému věku. Výsledný důchod by se sestával z kombinací dvou složek důchodů. Těmi by byly:

1. Solidární (rovný) důchod⁵³- ten by se skládal ze státního důchodu⁵⁴, jehož výše by záležela na celoživotním chování pojistníka. Pro důchodce by znamenal jen část jeho příjmů
2. Individuální (nerovný) důchod⁵⁵- neurčovaná státem. Pojistník by si sám zvolil formu spoření na důchod⁵⁶

2.1.5 Zdravotnictví

- Právo pacienta na informace o svém zdravotním stavu
- Možnosti léčby neomezovat vyhláškami Ministerstva zdravotnictví, občan by měl v základních mezích určených mu zákonem rozhodovat o svém zdraví sám. Stát má zůstat garantem základní zdravotní péče dostupné všem⁵⁷

2.1.6 Podpora vzdělání, vědy a výzkumu

Problematika této kapitoly je ve volebním programu ODS předestřena v souvislosti se stavem veřejných financí v ČR, kde se v kapitole ODS volí nezádluženou

⁵² Byla by variabilní v závislosti na vzrůstající délce života (Volební program ODS 2002, ODS volí jistotu pro stáří, s. 7)

⁵³ Solidární důchod by garantoval zabezpečení ve stáří i těm, kteří se na stáří nemohou nebo neumějí připravit nebo takovou přípravu nějakým způsobem zanedbají (Volební program ODS 2002, ODS volí jistotu pro stáří, s. 7)

⁵⁴ Rovný důchod bude poskytován na principu mezigenerační solidarity a průběžném financování občany (Volební program ODS 2002, ODS volí jistotu pro stáří, s. 7)

⁵⁵ Státem by nebyl určován, výši "svého" důchodu by si určoval každý svým chováním a investicemi (Volební program ODS 2002, ODS volí jistotu pro stáří, s. 7)

⁵⁶ Jedná se např. o penzijní spoření, životní pojistky, různé dlouhodobé investice, různé formy státem podporovaných mezigenerační solidarit v rámci rodiny. Tyto investice by byly odečitatelné od základu daně (Volební program ODS 2002, ODS volí jistotu pro stáří, s. 7)

⁵⁷ Možnost výběru léčby a případný nadstandard zdravotní péče má záviset na vůli občana (Volební program ODS 2002, ODS volí konec starých časů, s. 23)

budoucnost⁵⁸ konstatuje nedostatek peněz mj. ve školství. Podrobnější rozpracování podpory vzdělávání, vědy a výzkumu není ve volebním programu ODS z roku 2002 uvedeno. Lze je pouze nepřímou dovodit z plánů ODS na uskutečnění hospodářské, legislativní a finanční reformy.

2.1.7 Spravedlnost

"Res publica corrupta- plurimae leges" "Čím je stát zkaženější, tím více má zákonů"
Seneca

ODS v kapitole Spravedlnost se zaměřuje na "provedení auditu" právního řádu ČR, kde si klade za cíl v horizontu tří let zrušit alespoň třetinu zákonů a příkazů prostřednictvím sedmi kroků. Těmi jsou provedení prověrek nezbytnosti zákonných předpisů v působnosti jednotlivých ministerstev. Odpovědnost bude ležet na jednotlivých ministrech. Bude platit tzv. presumce viny⁵⁹. Na revizi legislativy budou zainteresovány i zájmová sdružení a profesní svazy. Stejně bude přehodnocena i nezbytnost orgánů státní správy. Ministerstvům bude odejmuta pravomoc k vydávání prováděcích předpisů. Zrušení ministerstva pro místní rozvoj a odvětvových ministerstev. Navržená opatření budou posouzena vládou ČR. Posledním krokem bude decentralizace veřejné správy.

Body programu:

- Změna volebního systému.
- Uvážit smysl existence Senátu, případně navrhnout změny v jeho fungování.
- Regulovat množství legislativních norem⁶⁰ a přebytečné byrokracie⁶¹ a tím posílit pocit práva a vážnosti zákonnosti u občanů a omezit možnosti úředníků v zásahu do práv občanů. Omezením zásahů státu a byrokracie dojde k zastavení stagnace a úpadku státu.
- Očistit právní řád od nevyhovujících zákonů z období před rokem 1989. Nezneužívat vydávání nových zákonů vyvolaných nadcházejícím vstupem do EU jako záminku k vydávání neefektivních a zbytečných restrikcí. Posuzovat jejich odůvodněnost a nezbytnost.

⁵⁸ Volební program ODS 2002, ODS volí nezadluženou budoucnost, s. 19

⁵⁹ Každý ministerský resort bude muset odůvodnit potřebnost zachování příslušného předpisu (Volební program ODS 2002, ODS volí průvan v byrokracii, s. 17)

⁶⁰ Stát by neměl regulovat zákony, předpisy a nařízeními veškeré činnosti člověka. Legislativa by měla být jednoduchá a srozumitelná i neprávní veřejnosti (Volební program ODS 2002, ODS volí činy místo gest, s. 21)

2.1.8 Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost

- Boj se všemi formami korupce, redukce úřední moci pomůže předcházet příčinám korupce
- Dokončit reformu veřejné správy, po zrušení původních 78 okresů a přenesení jejich pravomocí na 194 obcí třetího typu dokončit tento krok i u institucí vykonávajících své činnosti nadále na úrovni okresů⁶²
- Nejtít cestou "akcí čisté ruce", ale seriózně přistupovat k řešení protiprávních činů, nepolitizovat projednávané protiprávní jednání. Boj se zločinností přísluší policii a soudům, vytvořit atmosféru důvěry v práci orgánů činných v trestním řízení. Trestat pouze za prokázané porušení zákona
- Přemístit policisty z kanceláří do ulic. Vyšší přítomnost policistů v ulicích působí jako preventivní prostředek pouliční kriminalitě a přispěje k vyšší důvěře občanů k práci policistů
- Nedostatečná ochrana obětí násilných trestných činů vede k nutnosti úpravy pravidel "nutné obrany"⁶³. Cílem je poskytnutí účinnějšího nástroje veřejnosti v možnostech obrany vůči násilným trestným činům

2.1.9 Obrana

Body kapitoly obrana:

- Obrana země⁶⁴ vůči hrozbám mezinárodního terorismu, zbraním hromadného ničení, náboženským a etnickým konfliktům.
- Zrušení základní vojenské služby⁶⁵.
- Vytvoření početně malé, ale kvalitní a mobilní profesionální armády těsně provázané se složkami integrovaného záchranného systému, protikrizovými systémy, civilní

---

⁶¹ V roce 2002 bylo v platnosti cca 1 300 zákonů a 2 300 vyhlášek a nařízení. Ty v sobě obsahovaly kolem 100 000 zákazů a omezení (Volební program ODS 2002, ODS volí průvan v byrokracii, s. 17)

⁶² Jedná se např. o soudy, Správy sociálního zabezpečení, Úřady práce, Okresní hygienické stanice a katastrální úřady (Volební program ODS 2002, ODS volí průvan v byrokracii, s. 16)

⁶³ Nutná obrana § 13, zák. č. trestní zákon

⁶⁴ Provádět obranu země i mimo území republiky ve spolupráci se spojeneckými zeměmi NATO (Volební program ODS 2002, ODS volí bezpečí země, s. 10)

⁶⁵ Důvodem zrušení je neustále rostoucí počet lidí vyhýbajících se základní vojenské službě. Takový přístup považuje ODS za diskriminující a nadále za neúnosný. ODS ve svém programu uvádí, že v roce 1992 plnil základní vojenskou službu každý druhý mladý muž, oproti stavu z roku 2002, kdy se jí zúčastnil pouze každý čtvrtý. V programu není stanoven termín ke kterému by mělo dojít k úplnému zrušení základní vojenské služby. (Volební program ODS 2002, ODS volí bezpečí země, s. 10)

ochranou a zpravodajskými systémy. V případech živelných katastrof apod. zapojit příslušné složky armády do prací ke zmírnění a odstranění následků těchto kalamit.

- Ponechání branné povinnosti a příprav záloh, s možností jejich povolání v případech ohrožení a pravidelným výcvikem.
- Optimalizace hospodaření armády a přehodnocení potřebnosti držení armádního majetku⁶⁶.
- Podpora dalšímu rozšiřování NATO⁶⁷ a udržování vazeb na USA. Spoluvytvářet Evropskou obrannou a bezpečnostní politiku v souladu s politikami NATO. Nebudovat společnou armádu EU.
- Ponechat rozhodování o nasazení Armády ČR v rukou Parlamentu a vlády ČR.

2.1.10 Informační technologie

Volební program ODS z roku 2002 se problematikou informačních technologií nezabýval.

2.1.13 Kultura

Volební program ODS z roku 2002 se oblastí kultury přímo nezabýval. Pouze v kapitole ODS volí nezádluženou budoucnost se konstatuje nedostatek peněz na ochranu památek, ke kterému dochází v důsledku neuvážené fiskální politiky vlády let 1998 až 2002. Problematika kultury se podrobněji rozpracovaná objevila ve volebním programu ODS v následujícím volebním programu v roce 2006.

2.1.14 Zemědělství a podpora venkova

Oblasti zemědělství a podpory venkova se program Volební desatero přímo dotýkal v jednom bodě:

- Vytvářet tržní prostředí v zemědělství odstraněním neodůvodněných regulací a ochranných opatření jenž ve svém důsledku zdražují zboží v obchodech.

---

⁶⁶ Program počítá s opuštěním a zbavením se nepotřebných armádních budov a posádek a rovněž se zmenšením ministerstva obrany a generálního štábu. Dále počítá s provedením hloubkové kontroly v hospodaření Ministerstva obrany. Z formulace volebního programu vyplývá že by k tomu mělo dojít s využitím nezávislého auditu (Volební program ODS 2002, ODS volí bezpečí země, s. 11)

2.1.15 Zahraniční politika

Kapitola ODS volí EU vyhláší jako svou hlavní prioritu plnohodnotné členství v EU od 1. ledna 2004. To předpokládá ukončení jednání o podmínkách přístupu ke konci roku 2002 a podpis dohody a její ratifikaci v Parlamentu v průběhu roku 2003. Členství v EU umožní České republice zúčastnit se voleb do Evropského parlamentu konajících se v červnu 2004. Prvořadými úkoly při prosazování zahraniční politiky ČR jsou:

- Nesouhlas s vytvářením evropského superstátu.⁶⁸
- Prezentovat a prosazovat zájmy České republiky prostřednictvím aktivní účasti v Konventu o budoucím uspořádání EU.
- Vyjednání co nejlepších přístupových podmínek v EU pro Českou republiku ještě před vstupem do EU.
- Zachování suverenity České republiky při rozhodování o klíčových otázkách⁶⁹, zachování současného statusu a kompetencí Evropské komise a Evropského parlamentu.
- Zachování práva veta⁷⁰ v Evropské radě při rozhodování o klíčových otázkách národní suverenity.
- Ponechání národní měny jako nástroje měnové politiky. Zavedení eura není prioritou ODS, úvahy o jeho zavedení ponechat na pozdější dobu.
- Ponechat rozhodování o výši daní a nastavení zdravotních, penzijních a sociálních systémů na vůli jednotlivých států EU.
- Zachovat v rámci zemí EU postavení NATO a vazby s USA, vytvářet obranné a bezpečnostní projekty v souladu s potřebami NATO.
- Vytvořit z EU politický, ekonomický a bezpečnostní centrum světové demokratické civilizace.

---

⁶⁷ Podmínkou rozšiřování je uchování stávající akceschopnosti, soudržnosti a efektivity NATO (Volební program ODS 2002, ODS volí bezpečí země, s. 10)

⁶⁸ Cílem zastánců vytvoření superstátu je vytvoření silného nadnárodního celku v němž by jednotlivé členské státy měly jen malé rozhodovací pravomoci v otázkách národní suverenity a v ekonomickém rozhodování.

⁶⁹ Realizace národních zájmů jako jsou např. udržení národní suverenity, upevňování mezinárodního právního řádu, zajištění územní celistvosti, politické svrchovanosti, nezávislosti, stability a bezpečnosti České republiky a otevírání a propojování trhů bez zbytečných překážek (Volební program ODS 2002, ODS volí EU, s. 5)

⁷⁰ Veto, právo veta- znamená zakazovat, projev nesouhlasu, vznesení námítky, právo činit neplatným nějaké usnesení (Kolektiv autorů a konzultantů Encyklopedického domu. Slovník cizích slov, Praha 1998, ISBN 80-90-1647-8-1, s. 357)

- Vstup do EU podmínit poskytnutím záruk týkajících se neměnnosti poválečného uspořádání Československa⁷¹.
- Utvářet a nadále zachovat dobré vztahy České republiky se sousedními zeměmi založené na principech rovnoprávnosti a rovnosti.

2.2 Volební program ODS v roce 2006

2.2.2 Hospodářská politika

Tuto část programu ODS postavila především na proklamaci rovné daně pro fyzické i právnické osoby, zastavení propadu veřejných financí a zavedení opatření k zajištění hospodářského růstu České republiky.

- Rovná daň- sjednotit výši daně z příjmu a DPH na 15 % pro fyzické i právnické osoby, u lidí s nízkými příjmy by se daň z příjmu neplatila. Změnit výši odečitatelných položek⁷² u poplatníka.
- Zrušit nespravedlivé daně a daně u kterých dochází ke dvojímu zdanění⁷³.
- Změna rozpočtové soustavy- zajistit vytvářením vyrovnaných veřejných rozpočtů⁷⁴, rozpočtovou kázní, postupným snižováním deficitů nebo výdajů⁷⁵ státního rozpočtu a dosažení vyrovnaných veřejných rozpočtů v horizontu sedmi let.
- Hospodářský růst- zajistit pomocí daňové reformy, zpřehlednění legislativy a zjednodušení styku s veřejnou správou, podporou exportu, revitalizací starších průmyslových areálů a vytvořením shodných podmínek pro tuzemské i zahraniční podnikatele.
- Právní rámec- ponechat působení státu pouze v oblasti ochrany vlastnických práv a ve vytváření bezpečného prostředí.
- Regulace podnikání- nevytvářet regulační bariéry trhu nad rámec požadavků EU, přebírat pouze nezbytně nutné právní normy. Vyšší podpora živnostenského podnikání formou zrušení minimální daně, registračních pokladen, placení

⁷¹ Jedná se např. o dekrety prezidenta Edvarda Beneše. Zájem o znovuootevření otázky poválečného uspořádání mají především určité síly z Německa, Maďarska a Rakouska. Jedná se o otázky odškodnění nejen v symbolické, ale i v majetkové a právní rovině (Volební program ODS 2002, ODS volí české národní zájmy, s. 14- 15)

⁷² Ve výši 6 000,- Kč měsíčně na poplatníka a vyživovanou osobu, na děti ve výši 2 400,- Kč u prvního dítěte, 3 600,- Kč u druhého a třetího dítěte, 2 400,- Kč u čtvrtého dítěte, 1 200,- Kč u pátého a 600,- Kč u každého dalšího dítěte (Volební program ODS 2006, s. 6)

⁷³ Darovací daně, dědické daně, daň z převodu nemovitostí, daň z kapitálových příjmů a z úroků (Volební program ODS 2006, s.6)

⁷⁴ Netýká se státního rozpočtu (Volební program ODS 2006, s. 8)

nemocenské zaměstnancům, zrušení dvojího podávání informací orgánům veřejné správy a dotačních programů. V daňové oblasti možnost ročních daňových prázdnin⁷⁶, snížení plateb sociálního pojištění, možnost odpisů ihned při pořízení majetku, zavedení paušálů na služební auta, redukci orgánů státní správy působících v oblasti živnostenského podnikání. Rovněž důležitým bodem je úprava Zákoníku práce⁷⁷ a schválení přehlednějšího živnostenského zákona.

- Hospodářská soutěž- směřovat působení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ke zkoumání nutnosti zásahů státu do konkurenčního prostředí, úřad by měl chránit trh vůči státu. Zákonem definovat podmínky "zneužití dominantního postavení na trhu"
- Síťová odvětví, energetika- omezit státní regulace v síťových odvětvích, ponechat regulaci tržních cen působení konkurenčního prostředí⁷⁸. Vymanit se ze závislosti na ruských ropných zdrojích. Nadále využívat jaderné energie.
- Dokončení privatizace velkých podniků s podílem státu⁷⁹, výnosy budou použity k umoření státního dluhu a důchodové reformy.

2.2.3 Dopravní politika, rozvoj dopravní infrastruktury

Část volebního programu věnovaná dopravě a rozvoji dopravní infrastruktury se soustředí do čtyř hlavních druhů dopravy a rovněž se zabývá vztahem dopravy v ČR k Evropské unii. Celkové snížení zatížení českých silnic a dálnic od narůstající nákladní dopravy a efektivní přepravu nákladu zajistit vytvářením logistických center, jež by efektivně diferencovaly rozdělení přepravovaného nákladu mezi jednotlivé druhy dopravy, vybudování kvalitní infrastruktury a fungující dopravní obslužnosti.

1. Železniční doprava- České dráhy přeměnit ve společnost schopné evropské konkurenceschopnosti. Konkurence v železniční dopravě se projeví vyšší kvalitou služeb a nižšími cenami. Dotace do železniční osobní opravy diferencovat podle veřejného zájmu, nikoliv plošně. Napojení systému vysokorychlostních tratí ČR na vysokorychlostní trati sousedních států.

2. Silniční doprava- využívání prostředků z fondů EU k výstavbě moderních a bezpečných silnic a dálnic, dokončení jejich sítě do roku 2015, zapojení soukromého

---

⁷⁵ V případě nevyjednání dohody o snížení rozpočtu (Volební program ODS 2006, s. 8)

⁷⁶ Platí pro období 2006- 2010 při nepobírání sociálních příjmů (Volební program ODS 2006, s. 11)

⁷⁷ Pro firmy s obratem do 15 milionů korun (Volební program ODS 2006, s. 11)

⁷⁸ Regulaci trhu ponechat pouze v odůvodněných případech tam, kde existuje přirozený nebo dočasný monopol (Volební program ODS 2006, s. 12)

⁷⁹ Např. ČEZ, a. s., České dráhy, a. s., Česká pošta, s. p., ČSA, s. s., ČSL, s. p. (Volební program ODS 2006, s. 12)

sektoru do výstavby silniční sítě, změna silničního zákona, provádět výběr mýtného pomocí satelitní technologie a kvalitnější osvětou zlepšit chování řidičů a provozovatelů v dopravě.

3. Letecká doprava- vzájemnou participací hl. m. Prahy a Středočeského kraje privatizovat pražské letiště. Z výnosů privatizace prodloužit trasu pražského metra z Dejvic na letiště Ruzyně a zlepšit dopravní obslužnost letiště. Zároveň na letišti Ruzyně do roku 2009 vybudovat novou souběžnou leteckou dráhu a adaptovat dopravní obsluhu letiště i pro nákladní dopravu zejména s využitím železniční dopravy. Ověření reálnosti předpokládaného zvýšení kapacity Ruzyňského letiště na 20 miliónů cestujících v roce 2020. Zainteresovat ČSA a ostatní členy Sky Teamu na rozvoji Ruzyňského letiště. Privatizaci ČSA a. s. připravovat ve spolupráci se členy Sky Teamu. Rozvíjet regionální letiště za pomoci prostředků z Evropských fondů. Letiště v prostoru Boží Dar- Mladá připravit jako rezervu dalšího pražského letiště, zajistit jeho územní ochranu.

4. Vodní doprava- zlepšení plavebních podmínek na Labi, splavnit vltavskou vodní cestu, obnovit Vltavskou a Labskou vodní dopravu, která patří mezi významné prvky cestovního ruchu. V Pardubicích vybudovat koncový přístav, jehož součástí bude bazén. Zajistit jeho napojení na železnici.

5. Evropská unie a doprava- prosadit tuzemské dopravce na zahraniční trhy, začlenit Českou republiku do dopravní koncepce evropských zemí, začlenit české železnice do osobní i nákladní dopravy a využít naší geografické polohy a přepravních kapacit k růstu celého odvětví.

2.2.4 Sociální politika a podpora bydlení

Neexistenci fungujícího a deregulovaného trhu s byty hodlala ODS ve svém volebním programu přivodit pomocí postupné deregulace nájemného, změnou občanského zákoníku, řešením sociálních dopadů deregulace a podporou bytové výstavby.

Jednotlivé body bytové politiky:

- Postupná deregulace- uzavírat nájemní smlouvy jako smluvní akt dvou rovnoprávných smluvních stran, vzájemně rovný vztah nájemce vs. nájemníka, privatizovat bytové fondy obcí. Chránit sociálně slabé vrstvy obyvatel, zpřísnit sankce vůči osobám neplnícím si své povinnosti.

- Změna Občanského zákoníku- redukovat možnosti přechodu nájemního práva pouze na blízké osoby, nepovolit směnu bytů bez souhlasu vlastníka, umožnit výpověď z bytu bez náhrady a přivolení soudu v případech neplacení nájemného déle než tři měsíce. U výpovědí z nájmu bez udání důvodů zavést jednoroční výpovědní lhůtu, a dvouletou u sociálně potřebných osob. Zrušit daň z příjmu u prodeje bytů do dvou let od získání bytu.
- Řešení sociálních dopadů deregulace- nezavádět nové sociální dávky, ale k odstranění negativních dopadů využívat obecné sociální dávky.
- Podpora bytové výstavby- zrušit Státní fond rozvoje bydlení, jeho aktiva a pasiva prodat ve výběrovém řízení, zůstatky převést na kraje. Zefektnit systém podpory bytové výstavby, ponechat stavební spoření a státní podporu hypotečních úvěrů⁸⁰. Poskytování hypotečních úvěrů ponechat bankám. Usnadnit výstavbu zjednodušením stavebního řádu a legislativy týkající se bydlení a snížit ochranu zemědělského půdního fondu.

Sociální politika měla za cíl snížení nezaměstnanosti⁸¹ především díky podpoře malého a středního podnikání, podporu rodiny a seniorů a důchodovou reformu, rozvoj sociálních služeb a úpravu sociálního systému.

Zvýšení zaměstnanosti:

- Úprava zákoníku práce a ostatních pracovněprávních norem a jejich zjednodušení, aby došlo k větší smluvní volnosti mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem a omezení šedé ekonomiky.
- Zavést motivační programy pro nezaměstnané aktivně spolupracující při hledání zaměstnání⁸² a zvýhodnit zaměstnávání starších lidí⁸³.
- Zamezení zneužívání sociálních dávek⁸⁴ a tvorba cílené aktivní politiky zaměstnanosti.

⁸⁰ Po zavedení rovné daně by nahradila odečitatelnou položku hypotečních úroků (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 17)

⁸¹ Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob, tzn., že nenašli práci déle než jeden rok přesáhl v roce 2006 hranice 50 % (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 17)

⁸² Nezaměstnanému by za jeho aktivitu v době nezaměstnanosti byly k sociálním příjmům vypláceny zvláštní aktivační bonusy např. za účast na rekvalifikaci nebo za zvyšování své kvalifikace. Dále by nezaměstnanému bylo umožněno podnikat s nezávanou činností po dobu dvou let za podmínky evidence na úřadě práce a nepřekročení ročního příjmu z této činnosti ve výši 100 000,- Kč (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 19)

⁸³ Placení sociálního a zdravotního pojištění zaměstnavatelem ve výši 50 % za občana staršího 55 let. Za občana staršího 58 let by se pojištění neplatilo vůbec (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 19)

⁸⁴ Vyplácet finanční podporu ve formě poukázek a kupónů lidem vyhýbajícím se aktivní politice zaměstnanosti nebo rodinám neposílajícím své děti do škol (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 19)

- Snížit náklady firem a živnostníků uvolněním podmínek pro podnikání, podpora podnikání dostupná všem podnikatelským subjektům.
- Zrušení minimální mzdy a minimálních mzdových tarifů.
- Povolit tzv. "švarcsystém".
- Snížení odvodů plateb ze sociálního a zdravotního pojištění na maximálně trojnásobek průměrné mzdy.

Podpora rodiny:

- Společné sociální pojištění manželů.
- Podpora zvyšování rodičovského příspěvku⁸⁵.
- Zavedení tzv. otcovské dovolené⁸⁶, čerpání rodičovské dovolené po částech až do osmi let věku dítěte.
- Podporovat zaměstnávání rodičů snížením plateb sociálního pojištění po dobu dvou let od ukončení rodičovské dovolené pro zaměstnavatele zaměstnávající rodiče s nimiž uzavře pracovní smlouvu na dobu neurčitou.
- Možnost přivýdělku v rozsahu do 100 hodin a maximálně 15 000 korun měsíčně pro rodiče pečujícího o dítě předškolního věku, osvobozené od platby zdravotního pojištění.
- Podpora zaměstnanců s dětmi pomocí možností daňového uznávání nákladů zaměstnavatele spojených se zřízením dětských koutků nebo mateřských center pro děti předškolního věku na pracovištích.

Celá reforma důchodového systému je zaměřena na zvýšení osobní zodpovědnosti občana za své zabezpečení při odchodu do důchodu. Důchodová reforma se bude plně dotýkat lidí narozených v roce 1976 a mladší. U lidí narozených před rokem 1976 bude důchod vypočítáván jako kombinace stávajícího důchodu a nového systému doplněného o bonus za počet vychovaných dětí⁸⁷. Výsledný důchod by se skládal z důchodu garantovaného státem, z bonusu za vychované děti a dobrovolného důchodového připojištění. Reforma důchodů se nebude vztahovat na vdovské a vdovecké důchody

⁸⁵ Zákonem by bylo umožněno zkrácení vyplácení rodičovského příspěvku ze současných čtyř let na tři roky při zvýšení výše vypláceného příspěvku minimálně o 25 %. V roce 2010 by na jeho konci dosahovala výše rodičovského příspěvku poloviny průměrné mzdy. Záměr ODS počítá s diskusí nad zvýšením peněžité pomoci v mateřství na 100 % původní čisté mzdy při zkrácení doby pobírání mateřského příspěvku (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 21)

⁸⁶ Umožňovala by otcům dítěte zůstat s matkou a dítětem doma po dobu dvou týdnů kdykoliv v období prvních dvou měsíců po narození dítěte. Dávka by byla čerpána ze systému sociálního pojištění, nebyla by vázána na poskytování peněžité pomoci v mateřství (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 21)

⁸⁷ Bonus za vychované děti bude ve výši maximálně 10 % z výše měsíčního odvodu plátce bonusu. Poskytovaly by jej v rámci mezigenerační solidarity ekonomicky činné osoby těm osobám, jenž je

a na sirotčí a invalidní důchody.

Podpora seniorů a změna důchodového systému:

- Ponechání stávajícího systému pro současné důchodce a lidi blízko hranice pro odchod do důchodu.
- Zavedení dobrovolného důchodového připojištění⁸⁸. To by bylo jedním z pilířů důchodového systému.
- Garance výše průměrného důchodu minimálně ve výši 42 % průměrné mzdy.
- Valorizování důchodů o částku rovnající se růstu cen.
- Kompenzace 1 000,- Kč důchodcům k 1.1.2007 v případě sjednocení DPH.
- Možnost přivýdělku u důchodců v neomezené výši.
- Rovný přístup seniorům k zařízením sociální péče o seniory⁸⁹ a podpora rozvoje individuální sociální péče ze strany rodiny nebo nezaměstnaných, rodinná a domácí péče o seniory.
- Ponechání platnosti stávajících dokladů pro seniory.

Sociální služby:

- Poskytovat účinnou pomoc ve formě sociální dávky při péči o zdravotně postižené dítě.
- Podpora postižených při zapojení do života společnosti.
- Možnosti stejného přístupu poskytovatelů sociálních služeb k veřejným prostředkům.
- Za poskytnuté terénní a rezidenční služby by klient platil poskytovateli sociálních služeb formou šeků⁹⁰, měl by možnost svobodného výběru poskytovatele služeb.
- Zvyšovat kvalitu intervenčních služeb pomocí vícezdrojového financování.

Sociální systém:

- Zavedení tzv. státem zaručeného příjmu⁹¹ (viz. poznámka pod čarou č. 29), ponechání ostatních sociálních dávek⁹².

---

vychovaly, a které by v uvedené době pobíraly důchod (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 23)

⁸⁸ Stát by oproti současnosti u dobrovolného důchodového pojištění navýšil státní podporu a garantoval by pojištěncům maximální ochranu vkladů (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 23)

⁸⁹ Změnou zákona o rozpočtovém určení daní by kraje, města a obce ročně získaly dvě miliardy korun, jenž by byly účelově vázány na péči o seniory (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 22)

⁹⁰ Šeky by vydával na základě stupně zdravotního poškození, míře samostatnosti a sociální potřeby stát. Ten by také následně poskytovatelům sociálních služeb šeky proplácel (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 23)

⁹¹ Nahradil by tři sociální dávky (podporu v nezaměstnanosti, dávky doplácené do životního minima a přídatky na děti). Výše dávky by se odvíjela od počtu členů a výše příjmů rodiny. Cílem je občanovi, aby se vyplatilo opustit sociální síť a přijmout práci a tím zvýšit příjem rodiny (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 24)

- Zvýšení hrubé mzdy o 35 %⁹³ a snížení sazeb sociálního a zdravotního pojištění.

2.2.5 Zdravotnictví

Prvořadým úkolem programu ODS ve zdravotnictví je zamezení propadu zdravotnictví do rostoucích dluhů a rovného přístupu ke zdravotní péči. Nákladovost zdravotnictví zvyšuje příchod nových léčebných postupů, kvalitnější léky a v neposlední řadě zvyšující se stárnutí obyvatelstva. Tyto problémy pocítují všechny státy Evropy a vyspělého světa. Řešením k vyřešení současného neuspokojivého stavu ve zdravotnictví jsou dle ODS následující opatření:

- Ponechat současný princip solidárního financování zdravotnictví, zvýšit povinné platby státu za ekonomicky neaktivní obyvatele. Poskytování zdravotní péče všem vrstvám obyvatelstva. Poskytnout lepší péči a služby dlouhodobě nemocným a starým lidem- dlouhodobě nemocní pacienti nemůžou doplácet na své zdravotní problémy.
- Nezvyšovat spoluúčast pacientů, ale nastavit určité poplatky za některé služby a levné léky. To zamezí nežádoucímu plýtvání a dovolí z veřejného pojištění garantovat kvalitní péči pro všechny na potřebné a drahé služby.
- Vyšší důraz prevence onemocnění, zvýhodnit ty, kteří budou docházet na preventivní prohlídky a pečovat o své zdraví.
- Garantovat pacientovi jeho postavení, jenž mu zaručí kvalitní péči a služby. Rozvíjet konkurenci mezi jednotlivými zdravotnickými zařízeními, ta sebou přinese moderní a efektivní léčebné metody.
- Občan bude mít státem stanoven rozsah poskytované péče. Nad tuto hranici bude mít možnost uzavřít doplňkové zdravotní pojištění. Konkurence pojišťoven srazí cenu služeb. Pojišťovny budou pro své klienty vyhledávat kvalitní a dostupná zdravotnická zařízení. Informace o dostupnosti a kvalitě zdravotní péče zajistí stát. Operace a zákroky budou uskutečňovány ve stanovených termínech.
- Zachovat odvod na zdravotní pojištění ve výši 10 % od každého občana.
- Zavést osobní zdravotní účty občana. To zvýší kontrolu nad hospodařením ve zdravotnictví i posílí individuální odpovědnost občana za péči o své zdraví.

---

⁹² Sociální příspěvek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, dávky péčovské péče, zaopatřovací příspěvek, porodné, pohřebné, příspěvek při péči o osobu blízkou aj. (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 24)

- Dostupnost zdravotní péče budou garantovat zdravotní pojišťovny a jejich správní orgány.
- Stát stanoví jasná pravidla ve zdravotnictví, zjednoduší zákony, ale nebude zasahovat do řízení pojišťoven a poskytovatelů zdravotní péče. Bude uchován princip nedotknutelnosti soukromého vlastnictví. Všechny typy zdravotnických zařízení budou mít stejné podmínky. Role státu bude omezena.
- Nemocnicím budou napomáhat snížit zadlužení restrukturalizační a revitalizační fondy.
- Úhradová vyhláška za léky bude stanovena podle jejich přínosu, bezpečnosti a účinnosti a bude v souladu s podmínkami EU.
- Pro rozvoj zdravotnictví je nezbytné zvýšit investice do výzkumu.

2.2.6 Podpora vzdělání, vědy a výzkumu

Program Plus pro vzdělávání počítá se změnou současného systému vzdělávání, jenž je neúměrně byrokratický, neumožňující jednotlivcům ze sociálně slabších rodin studium na vyšších stupních vzdělávání. ČR má ve vysokoškolském studiu dvakrát méně studentů než je průměr ve vyspělých evropských zemích.

- Zřídit informační a poradenský systém, který by umožňoval žákům nebo jejich zákonným zástupcům možnost svobodné volby škol nebo oborů vzdělávání. Vzdělávací systém musí být otevřený.
- Vzdělávání by se mělo oprostít od nadbytečné byrokracie, maximum rozhodování svěřit do rukou zřizovatelů škol, občanů nebo pedagogických pracovníků. Podporovat vzdělávání žáků bez ohledu na právní formu zřizovatele. Vzdělávání je službou ve veřejném zájmu. Školám poskytnout možnost svobodné volby výběru poskytovaných vzdělávacích programů a jejich obsahu.
- Rozšířit možnosti získání středoškolského vzdělání, více míst na školách gymnazijního typu. Zrušit možnost podávat pouze jednu přihlášku na střední školu pouze prostřednictvím ZŠ a zrušit kvóty počtu přijímaných žáků na střední školy.
- Žákům, kteří jsou mimořádně nadaní a talentovaní a rovněž žákům se zdravotním postižením umožnit volbu vzdělávání ve školských zařízeních umožňující jim jejich

---

⁹³ Dávky na zdravotní a sociální pojištění již nebude odvádět zaměstnavatel, ale zaměstnanec. Hrubá mzda zaměstnance bude zákonem navýšena o 35 % (Volební program ODS 2006, Plus pro nová pracovní místa a rodinu, s. 25)

řádný rozvoj. Finanční prostředky určené těmto žákům by byly přenosné ve stejné výši na kterýkoli typ školy.

- Zrušit kvóty přijímaných žáků, školy financovat v závislosti na počtu žáků a finanční náročnosti vyučovaných oborů.
- Zvýšit netarifní složky platu u učitelů.

U vysokoškolského vzdělávání ODS se zaměřuje na vytvoření vzdělávacího systému, který bude otevřený v poptávce trhu, dynamický ve vztahu k měnícím podmínkám trhu práce a globální konkurenci a spravedlivý ke každému bez ohledu na jeho sociální situaci. Kroky, jimiž chce požadovaného stavu dosáhnout jsou:

V oblasti financování:

- Nezavádět školné pro studenty vysokých škol, ale navrhnout u absolventů vysokých škol jejich finanční spoluúčast. Takto získané finanční prostředky by školami byly použity k jejich rozvoji.
- Zachovat růst veřejných výdajů do školství, aby do roku 2008 dosahovaly úroveň zemí OECD.
- Rozvíjet vysoké školy prostřednictvím úvěrů od Evropské investiční banky.

Reforma studijních programů:

- Navýšit počty míst na vysokých školách.
- Ve spolupráci s vysokými školami nabízet bakalářské programy na Vyšších odborných školách.

Programy finanční podpory studentů:

- Poskytovat sociální stipendia širšímu okruhu studentů.
- Vytvořit fond, díky němuž by bylo možno studentům financovat studium na universitách v zahraničí.
- Umožnit čerpání finančních prostředků ze stavebního spoření ke krytí výdajů se studiem.
- Poskytovat půjčky na krytí životních nákladů spojených se studiem studentům, nečerpajícím stavební spoření⁹⁴.
- Osvobození vysokoškolských studentů od plateb sociálního a zdravotního pojištění u brigád vykonaných do 100 hodin měsíčně.
- Zřídit fond z kterého by se hradilo školné a část životních nákladů výborným studentům na zahraničních univerzitách.

Podpora vědy a výzkumu:

- Zřídit centra pokročilých studií a výzkumu.
- Vytvářet vhodné podmínky k rozvoji vědy a výzkumu, umožnit pružnější financování.
- Účelové financování především z grantů a z veřejných prostředků.
- Kapitálové financování- spolupráce veřejného a soukromého sektoru s participací při využití výsledků vývoje.

2.2.13 Spravedlnost

Základním problémem justice v ČR je neúměrná délka soudních řízení, která dvojnásobně přesahuje průměr obvyklý v zemích EU. Výkonnost soudů v rámci jednotlivých krajů je značně rozdílná. Někde je důvodem i nedostatek soudců. Rovněž nevyhovující je současná legislativní úprava ve věci řízení před soudy. Ke zlepšení stavu justice ODS navrhuje:

- Úpravu zápisů do obchodních rejstříků, k zápisům by po změně mělo dojít v řádu dnů
- Novelizovat občanský soudní řád, trestní řád, živnostenský zákon a nově upravit konkurzní právo.
- Nově jmenované soudce umisťovat do obvodů s největšími průtahy v řízení. V případě jeho osvědčení se by po lhůtě tři let získal soudcovskou definitivu. Do té doby by měl status tzv. soudce juniora.
- Kárná zodpovědnost soudců za soudní excesy. Rozhodování o kárné zodpovědnosti bude svěřeno senátu se zastoupením nesoudců. Soudci ponесou zodpovědnost za výsledky své práce. Soudci budou mít stanoveny pořádkové lhůty pro rozhodnutí.
- Nové soudce přijímat na základě přísnějších výběrových řízení, preferovat přijímání odborníků i z jiných právnických profesí, zajistit vyšší propustnost jednotlivých právnických profesí.
- Vytvoření kariérního řádu pro soudce založeného na dobrovolnosti dalšího vzdělávání. Soudci, kteří se budou průběžně vzdělávat budou mít lepší možnosti v dalším kariérním postupu.
- Zrychlit a zjednodušit řízení před soudy, aby bylo soudní rozhodnutí padlo během půl roku od podání a ČR se dostala na úroveň vyspělých evropských států.

---

⁹⁴ Možnost využívání prostředků ze stavebního spoření ke krytí nákladů spojených se studiem (Volební

V trestním řízení zrychlit proces řešení méně závažných trestných činů. V případech odvolání k nadřízenému soudu zamezit současné praxi, kdy odvolací soudy nerozhodnou o věci, ale vracejí případy zpět prvoinstančním soudům.

- Opakované konání stejných nebo podobných přestupků posuzovat jako trestný čin.
- Zajistit přítomnost povinných osob na jednání u soudu za pomoci jejich účinnějšího předvádění k řízení. U doručování soudních obsílek zavést "povinné adresy". Takové opatření by znemožňovalo vyhýbání se soudnímu řízení a jeho prodlužování.
- Využívat moderních e-technologií např. k vydávání elektronického soudního platebního rozkazu.
- Zajistit vykonatelnost práva zefektivněním exekucí a zlevnit soudní řízení svěřením méně náročných činností vyšším soudním úředníkům.
- Řízení soudů svěřit odpovědným soudním funkcionářům s důrazem na jejich manažerské schopnosti a s ohledem na jejich objektivní kvality.
- Oprostit soudce od administrativní činnosti, zavést "soudní minitymy", které by se sestávaly ze zapisovatelky pro každého soudce a vyššího soudního úředníka pro dva soudce.

Ve vězeňství navrhuje ODS provedení opatření zvyšující bezpečnostní opatření ve věznicích a zvýší možnosti zaměstnávání vězňů:

- Zvýšit počet odsouzených pracujících vězňů ze současných cca 45 % alespoň na 60%, vytvářet podmínky pro budování výrobních dílen v objektech věznic a novelizací zákona omezit možnosti vězňů odmítat práci.
- Svěřit provozování věznic i soukromému sektoru a po přijetí příslušného zákona vytvářet detenční ústavy, v kterých by bylo možno umisťovat nebezpečné vězně páchající trestné činy ve stavu nepřičetnosti. Zabezpečit věznice za pomoci nejmodernějších bezpečnostních systémů.

Současný stav legislativy, kdy v období posledních pěti let bylo přijeto kolem tří tisíc nových právních norem z nichž mnohé nekvalitní vedl ODS k vytvoření "Legislativního manifestu" obsahujícího "Dvanáctero pro kvalitní a funkční právní řád". Ten obsahuje zaměření do čtyř oblastí:

- Obecné principy- přijímat nové zákony v duchu hesla "méně je více", stabilizovat právní řád, analyzovat potřebnost jednotlivých zákonů a zpřehlednit různé oblasti práva zrušením nepotřebných právních předpisů. Zákony nelze upravovat veškeré činnosti člověka, proto by zákony měly řešit vybrané problémy spíše rámcově bez

zabíhání do přílišných podrobností. Zejména v oblasti podnikání upravit právní normy tak, aby sloužily lidem, nikoliv vytvářet "předpisy pro předpisy".

- Právní předpisy uvnitř státní správy- soustředit se na podstatné věci, nikoliv na legislativní formality. Přístupovat k návrhům zákonů na základě promyšleného projektu- poskytnout veřejnosti možnost veřejné diskuse. Nové předpisy přijímat pouze na základě analýzy přínosů a nákladů. Tvorbu legislativy svěřit specialistům z legislativní rady vlády a ministerstva spravedlnosti. Toto řešení zaručí právní kvalitu navrhovaných zákonů.
- Legislativní proces v Parlamentu- změnit jednací řád Parlamentu, aby došlo k zamezení možnosti přijímání "skrytých" pozměňovacích návrhů zákonů. Schválit speciální kodex pro přijímání důležitých zákonů.
- Evropské právo- podporovat a přijímat pouze zákony pouze na základě věcných argumentů a jejich potřeby. Přijímat evropské zákony v souladu s národními, ekonomickými a občanskými zájmy, přitom zůstat loajálním členem EU. Přijímané evropské směrnice včlenit do tuzemského právního řádu, v návaznosti na přijímání evropských právních norem pouze minimálně měnit české zákony- časové sladění.

2.2.14 Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost

Kapitola bezpečnost se apriori zabývá bojem proti korupci, Policíí ČR a bezpečností občanů.

Boj proti korupci:

- revizí zákonů odstranit předpisy vyvolávající klientelismus a korupční jednání. Omezit přerozdělování finančních prostředků od státu a redukovat procesní pravidla. Uzákonit působení "protikorupčních" agentů, kteří by nesměli navádět k trestné činnosti a za účasti soukromé sféry vykonávat protikorupční audity ve státní správě. Transparentní nakládání s veřejnými prostředky. Zadávání veřejných zakázek podmínit veřejným vyhlášením podmínek.
- Důsledné uplatňování zákona o střetu zájmů.
- Rozhodování o korupci veřejných a ústavních činitelů svěřit pro tento účel zvlášť vytvořenému Zvláštnímu soudnímu tribunálu. Změnou trestního zákona a zákona o střetu zájmů zvýšit tresty u prokázané korupce.

- Podobně jako u členů orgánů obchodních společností uzákonit odpovědnost ručení celým majetkem v případech způsobení škody u veřejných funkcionářů v souvislosti se správou majetku státu a samosprávných celků.

Policie ČR:

- Omezit současnou výši spáchaných trestných činů zvýšením počtu policistů v ulicích, redukovat administrativu a činnosti přímo nesouvisející se zajištěním bezpečnosti osob a majetku.
- Motivovat kvalitní a zkušené policisty k setrvání u policie pomocí nového služebního zákona. Vytvořit generální inspekci policie. Ta by byla nezávislá na strukturách Ministerstva vnitra a Policie ČR. Postihovat trestnou činnost policistů a očistit policii od špatných zaměstnanců.
- Posílit kompetence krajských ředitelů policie, reorganizovat Policejní prezidium a krajské správy Policie ČR.

Bezpečnost občanů- kapitola obsahuje některé návrhy, které svojí podstatou spadají spíše do programu "spravedlnost". Mezi ně patří např. vyšší tresty pachatelům násilných trestných činů, v případě úkladné vraždy doživotí. U zvláště závažných trestných činů možnost ukládání výjimečných trestů. Body patřící do kapitoly bezpečnost občanů jsou:

- V případě odsouzení za majetkové nebo hospodářské trestné činy povinnost prokázání původu majetku (majetková přiznání).
- Masivnější nasazení policistů a techniky k potírání majetkové kriminality.
- Poskytování pomoci obětem trestných činů, zavedení automatického řízení o náhradě škody poškozeným v trestním řízení před soudem.
- V oblasti protidrogové problematiky upřednostňovat prevenci před represí a podporovat léčbu závislosti.
- Razantní postup vůči všem projevům extremismu.
- Důsledný postup vůči emigrantům páchajícím trestnou činností na území ČR, zpřísnění podmínek pro poskytování azylu, boj vůči ilegálnímu zaměstnávání cizinců
- Zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, zpřísnění dohledu nad provozováním kamionové opravy a razantní postup vůči pirátům silnic.
- Lepší koordinace jednotlivých složek Integrovaného záchranného systému. Poskytnout modernější techniku pro HZS a Sbory dobrovolných hasičů.

2.2.15 Obrana

Obranná a zahraničně-bezpečnostní politika založená na plnění závazků vyplívajících z členství v NATO je základním premisou kapitoly obrany ODS. Stabilizace a poskytnutí záruky dlouhodobé koncepce Armády ČR je nezbytným předpokladem budování moderního vojska pro 21. století. V případech nasazení do válečných konfliktů bude ČR postupovat dle článku 5 Washingtonské smlouvy. Koncepce směřování a postupného vytváření moderní bojeschopné a mobilní armády v sobě zahrnuje následující body:

- Stabilizace lidských a finančních zdrojů AČR, součástí AČR by mělo být 28 000 vojáků a 4 000 civilních zaměstnanců. Dále by z ročního rozpočtu mělo být na personální výdaje vydáno 40-45 %, na kapitálové výdaje 20-25 % a zbytek na neinvestiční výdaje.
- Vybudovat početně malou armádu, ale s hi-tech vybavením. Cílem je upřednostnění kvality před kvantitou. Pouze nadprůměrně kvalitní složky budou podporovány, nevyhovující budou postupně utlumovány a rušeny. Podporovat úzkou specializaci založenou na důkladném vyhodnocení, nikoliv na improvizaci. Nevytvářet v AČR velké taktické jednotky, ale malé vysoce mobilní jednotky do velikosti maximálně brigády, optimálně spíše velikosti praporu nebo roty. Součástí struktury AČR budou tzv. sbory aktivních záloh.
- Armáda v NATO bude poskytovat bojové jednotky, nebude zajišťovat podpůrné, či zajišťovací jednotky.
- Vzdušné síly zajišťují pouze základní úkoly protivzdušné obrany, letecké přepravy a podpory pozemních vojsk. Vrtulníky se stanou součástí pozemního vojska.
- Složky AČR musí být schopny plnit standarty NATO Response Forces. Jednotky AČR musí být schopny nasazení i mimo území ČR, působit v boji proti terorismu a zbraním hromadného ničení. Kvůli kvalitě vojenského vybavení a schopnostem USA a Velké Británie orientovat AČR vojensky na tyto spojence.
- Obrana proti zbraním hromadného ničení (ZHN) se bude zaměřovat nejen na základní činnosti v ochraně proti ZHN ale bude zahrnovat i medicínské, záchranné apod. operace. Jednotky boje proti ZHN budou mobilní a schopné působit v rámci NATO i mimo území ČR.

- Plánování AČR musí vždy být v souladu s plány NATO, prioritní jsou NATO Response Forces a ochrana proti ZHN. Ve vztahu k evropské bezpečnostní a obranné politice nevyvíjet činnost přesahující závazky ČR vůči NATO.
- Integrovat do Ministerstva obrany generální štáb. MO by tvořila civilní část nazývaná Ústřední úřad MO a vojenskou částí by byl zmíněný generální štáb.
- Omezit počet a rozsah vojenských výcvikových prostorů, nepoužívat koncepci velkých vojenských základen.
- Zvýšit prestiž zaměstnání u AČR na pracovním trhu, podržet si schopnost získávat a udržet kvalitní lidi. Zaměstnání u AČR musí být garantem profesního růstu a životní jistoty a uplatnitelnosti na trhu práce. Zavést v AČR moderní horizontální způsob řízení obvyklý v civilním sektoru. Dát vojákům možnost získání vyššího vzdělání, které by mu umožňovalo prosadit se po odchodu do zálohy i v civilním sektoru, např. MBA u středních a vyšších stupňů řízení. Služební poměr vojáků by se skládal ze tří fází, první v délce 3- 10 let, druhý maximálně do 20 let služby a třetí pouze pro vybrané důstojníky do 55 let věku, poté odchod do důchodu. S tím modifikovat výsluhový systém a odměňování vázat na výkonnost, nikoli na hodnotu.
- Při přemísťování vojáka a rotaci na funkcích přihlížet k potřebám jeho rodiny.
- Otevřít armádu ženám, garantovat jim rovný přístup i možnosti uplatnění.

2.2.16 Informační technologie

Program informační technologie obsahuje návrhy v oblasti legislativy informačních technologií:

- Přijetí e- Government Act jenž by upravoval elektronickou komunikaci s úřady.
- Postavit na roveň elektronickou a listinnou formu dokumentů.
- Vytvořit universální "Czech point" podatelny, které by veřejnosti centrálně poskytovaly informace z centrálních registrů a o probíhajících správních řízeních.

2.2.17 Kultura

Volební program ODS je založen na požadavku zamezení každoročního snižování podílu výdajů ze státního rozpočtu do kultury. Tento podíl je nižší než je obvyklé v ostatních evropských zemích. Cílem je dosažení příjmů ministerstva kultury na úroveň 1 % rozpočtu.

Kapitola se soustředí do pěti základních témat:

- Památková péče- podpora specializovaných programů památkové péče⁹⁵, zlepšit postavení vlastníků památek a činit opatření k ochraně památek, zajistit víceleté financování památek i s využitím evropských fondů, podpora památek ze seznamu Unesco⁹⁶.
- Muzea a galerie, veřejné knihovny- rekonstruovat Národní muzeum a Národní knihovnu, rozšířit počet knihoven s internetem pro veřejnost a zlepšit platové ohodnocení pracovníků muzeí, galerií a knihoven.
- Živé umění- změnou zákona o rozpočtovém využití daní umožnit obcím, krajům a ministerstvu kultury poskytování více prostředků na kulturní aktivity formou různých programů.
- Církev a náboženské společnosti- nevměšování státu do svobody vyznání občanů a jejich příslušnosti k církvi. Uspořádat vztah státu a církve, aby respektoval tyto hodnoty.
- Média- zachovat duální systém elektronických médií, změnit systém jmenování rad veřejnoprávních médií⁹⁷ s důrazem na odbornost jejich členů.

2.2.18 Zemědělství a podpora venkova

Cílem programu na podporu venkova a rozvoje zemědělství je ukončení ekonomické stagnace venkova a změna stávající státní politiky státu, která musí odrážet zájmy a potřeby všech obyvatel, ale i návštěvníků venkova. Celková politika ODS v uvedené oblasti vychází z dlouhodobé veřejné diskuse na jejímž základě byly zformulovány základní cíle a priority. Stát prostřednictvím přehlednější legislativy musí napomáhat ve zjednodušení legislativního rámce podnikání a v nastartování rozvoje venkova a podnikání v zemědělství. Naplnění uvedených cílů chce dosáhnout za pomoci následujících opatření:

- Na základě reorganizace dvaceti institucí působících v zemědělství vytvořit místo nich tři nové:

---

⁹⁵ Program regenerace městských památkových rezervací a zón, Havarijní program, Program péče o vesnické památkové rezervace, zóny a krajinné památkové zóny, Program záchrany architektonického dědictví a Program restaurování movitých kulturních památek (Volební program ODS 2006, Plus pro kulturu, s. 35)

⁹⁶ Unesco- Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation), jedna ze 14 organizací OSN založena v roce 1945 v Londýně, nyní sídlí v Paříži. Má 191 členů (<http://wikipedia.org>)

⁹⁷ Rada České televize, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání, Rada Českého rozhlasu a Rada České tiskové agentury (Volební program ODS 2006, Plus pro kulturu, s. 37)

- Národní úřad pro bezpečnost potravin
  - Národní zemědělský úřad
  - Zemědělský aplikovaný výzkum a informační služba.
- Redukce právních norem týkajících se zemědělství, zjednodušení legislativy, které umožní podnikajícím jednoduší nakládání s majetkem na venkově. Na základě legislativního auditu zrušit nepotřebné právní normy v zemědělství.
  - Vytvoření Ministerstva pro venkov a spotřebitele, na které by byly převedeny hlavní činnosti spojené se zemědělstvím a venkovem.
  - Národní úřad pro bezpečnost potravin bude pro spotřebitele jediným garantem bezpečnosti potravin. Úřad bude mít přesně vymezeny kompetence a proces kontroly kvality potravin bude zjednodušen.
  - Zrušit Pozemkový fond a činnosti související s vlastnictvím půdy a pozemkovými úpravami převést na nově vytvořený Národní pozemkový úřad. Ten by zodpovídal za narovnání majetkových vztahů a pozemkové úpravy.
  - Dokončení restitučního procesu a vypořádání se s minulostí.
  - Definování veřejného zájmu a kompenzovat vlastníkům půdy a obcím škody způsobené jim na základě zákona o naplňování veřejných zájmů.
  - Zrušení daně z převodu nemovitostí v případech, kdy na základě zákona dochází k užívání jejich pozemků veřejností.
  - Podpora volného prodeje zemědělské produkce na volném trhu zavedením komoditní rady, podporou mladých zemědělců, v maximální výši vyplácet přímé platby zemědělcům, export bio- paliv a biomasy na zahraniční trhy, reformovat systém marketingu zemědělských produktů a v lesnictví a rybářství zvyšovat přidanou hodnotu. Dát zemědělcům možnost participovat při využívání bohatství ve státních lesích.
  - Nakládání s peněžními prostředky vkládanými do zemědělství a jejich efektivní používání založit na principu subsidiarity. Na úrovni obcí a krajů dojde k neefektivnějšímu nakládání prostředků z peněz EU a státního rozpočtu. Regiony samy budou rozhodovat o politice venkova.
  - Podporovat rekonstrukce a modernizace stávajících zemědělských a lesnických objektů. Ekonomicky podpořit malé podniky při využívání biotechnologií, rozvíjet rybářství, podporovat vzdělávání a poradenství v zemědělství a zaměřit se na využívání výsledků aplikovaného výzkumu v komerční sféře.

- Předcházet vzniku povodní, půdní eroze, zdravotních rizik a zvyšovat kvalitu životního prostředí postupnou změnou struktury krajiny. Roční částka investovaná do změny struktury krajiny by měla dosahovat částky 2 miliardy korun. Požadovaných pozemkových úprav dosáhnout v horizontu 20 let. Protipovodňová opatření budou realizována státem ve spolupráci s kraji a obcemi.
- Změna struktury krajiny a investice do ní sebou přinese pro venkov 20 000 nových pracovních míst.
- Lesy se musí stát významným krajinným prvkem, státní lesy postupně scelovat v souvislé celky, lesnickou politiku vykonávat ve veřejném zájmu.
- Politiku hospodaření s vodou vykonávat na základě vodohospodářských studií s ohledem na protipovodňové opatření a s cílem zadržovat vodu v krajině.
- Vybudování infrastruktury na venkově, úprava daňové politiky s cílem rozvíjení trhu s biopalivy, využívání obnovitelných zdrojů k průmyslovému zpracování, zvýšení finanční podpory venkovských podniků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Politika rozvoje venkova musí být v zájmu obyvatel ČR.
- Během předsednictví ČR v EU v roce 2009 jednat o přehodnocení Společné zemědělské politiky k zajištění stejných podmínek pro všechny členské státy, přímé platby inkasovat v plné výši, zjednodušit pravidla pro čerpání z fondů EU. Jednat o možnosti spolufinancování přímých plateb z národních zdrojů. Hájit strategii rozvoje venkova ve fondu EAFRD⁹⁸.

2.2.19 Zahraniční politika

Zahraniční politika ČR musí být založena na respektování geografického a geopolitického postavení ČR, hlavním měřítkem musí být účelnost. Ve vztahu k zemím Evropské unie hodlá ODS prosazovat politiku bilaterálních vztahů a tzv. ekonomické diplomacie obzvláště mezi těmi evropskými zeměmi s nimiž má ČR společné zájmy a cíle. Těmi jsou:

- Zachování výlučných pravomocí národních orgánů v oblasti daňových a fiskálních politik. Jednání o odstranění diskriminačních opatření vůči novým členům EU. Podpora věcně a obsahově omezené evropské legislativy a liberalizace ekonomické prostředí v EU i mimo ni. Změnit celkovou strukturální politiku EU a systém

⁹⁸ Evropský fond rozvoje venkova (EAFRD), jeho činnost zahájena od počátku roku 2007 (<http://www.eurovision-eu.com/cz>)

přerozdělování finančních prostředků. Prostředky z fondů EU využívat zejména pro rozvojové projekty měst a krajů.

- Spolupráce v rámci NATO v úsilí vůči hrozbám terorismu a zbraním hromadného ničení, evropské členské státy NATO se musí stát garantem bezpečnosti v transatlantické oblasti. Přítomnost USA je zárukou bezpečnosti a stability v evropském prostoru.
- Orgánem zodpovědným za zahraniční obchod by mělo být Ministerstvo zahraničních věcí (obchodní politika je jedním z nástrojů zahraniční politiky). Ekonomická diplomacie potřebuje ke zkvalitnění a zjednodušení rozhodovacích procesů jasné kompetence zastřešené Ministerstvem zahraničních věcí ČR.
- Zastupitelské úřady musí poskytovat tuzemským subjektům kvalitní a aktuální informace o zahraničních trzích.
- Důsledná marketingová propagace a šíření povědomí a zlepšování image ČR ve světě pomůže odstraňovat handicap malé ekonomiky.

Strukturální a organizační změny na Ministerstvu zahraničních věcí:

- převést politiky EU z MZV na příslušná ministerstva, důvodem je vstup ČR do EU a jednotlivé politiky se tudíž dostaly do vnitropolitické sféry.
- Veškeré záležitosti týkající se zahraničního obchodu a exportní podpory vyčlenit z resortu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a včlenit je pod MZV, včetně personálu.
- Příspěvkové organizace z oblastí ekonomie, kultury a turismu zabývající se prezentací ČR v zahraničí transformovat v jedinou organizaci, jenž by v sobě zahrnovala všechny výše uvedené aktivity.
- Síť zastupitelských úřadů přizpůsobit reálným potřebám a možnostem ČR.
- Provést organizační změny MZV vedoucí k udržení současné výše nákladů resortu.
- Koordinovat poskytovanou zahraniční pomoc.

3. Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny v r. 2002 a v r. 2006

3.1 Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny v r. 2002

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se v roce 2002 konaly ve dnech 14. a 15. června. V seznamu voličů bylo zapsáno 8 264 484 s volebním právem. Voleb se v celkem třinácti krajích zúčastnilo 4 789 145 oprávněných voličů, kteří odevzdali

své hlasovací lístky. To znamenalo, že volební účast byla 58 procent. Z tohoto počtu bylo vyřazeno 21 139 hlasovacích lístků, které byly neplatné. Celkem bylo platných 4 768 006 hlasů. To znamenalo, že bylo 99,56 % platných hlasů.

Voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se zúčastnilo celkem 29 politických stran a sdružení. Na kandidátských listinách bylo zapsáno 6 068 kandidátů.

Voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se zúčastnilo celkem 29 politických stran a sdružení. Na celorepublikových kandidátských listinách bylo zapsáno 6 068 kandidátů. Stranou s největším počtem získaných hlasů se stala ČSSD s 1 440 279 získanými hlasy voličů, což představovalo 30,21 % hlasů. Na druhém místě se umístila ODS, která obdržela 1 166 975 hlasů. To znamenalo 24,48 %. Třetí místo získala KSČM s 882 653 obdrženými hlasy, to znamenalo zisk 18,51 % a poslední stranou, která překročila povinnou kvótu pěti procent hlasů se stala koalice⁹⁹ KDU - ČSL a US-DEU se 680 671 hlasy a 14,28 procenty získaných hlasů. K výsledkům voleb je nezbytné dodat, že Strana zelených získala 112 929 hlasů. To znamenalo volební zisk 2,36 %.

Celorepublikově znamenalo po přepočítání ve skrutiniu získání největšího počtu hlasů pro ČSSD celkově 70 křesel v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. ODS na druhém místě měla 58 poslaneckých křesel. KSČM měla 38 poslanců. Koalice KDU - ČSL/ US - DEU dohromady získala 29 mandátů, z toho KDU - ČSL patřilo 21 křesel, zastoupení US - DEU tvořilo 8 poslanců.

V Jihočeském kraji mělo volební právo 502 951 osob. Z tohoto počtu se voleb zúčastnilo 292 119 voličů. Volební účast v jihočeském kraji činila 58,11 procenta. Uvedené číslo víceméně kopíruje celorepublikový průměr volební účasti v uvedeném roce. Z počtu odevzdaných obálek muselo být volebními komisemi pro neplatnost vyřazeno 1 231 volebních lístků. Uvedený údaj znamená, že v jihočeském kraji bylo platných 99,58 procenta hlasů.

V Jihočeském kraji se o zájem voličů ucházelo 22 politických stran a sdružení. Na jejich kandidátských listinách bylo zapsána celkem 371 kandidátů. Z parlamentních politických stran měly všechny strany na kandidátské listině zapsáno shodně po 22 kandidátech.

Nejvíce hlasů od voličů v Jihočeském kraji získala ČSSD, která s 88 232 obdrženými hlasy získala 30,33 %. Na druhém místě se umístila ODS za 75 599 hlasů. To tvořilo 25,98 % hlasů. KSČM od voličů obdržela 53 098. To znamenalo 18,25 %. Koalice

---

⁹⁹ Hranice pro vstup politické strany do Parlamentu činí 5 %. U koalicí jednotlivých politických stran je to 10 procent, zákon č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu ČR

KDU - ČSL, US - DEU obdržela 35 637 hlasů, tj. 12,25 %. Poslanecké mandáty tudíž získaly v Jihočeském kraji čtyři strany, které splnily povinnou kvótu pěti procent. Po přepočtu hlasů obdržely ČSSD a ODS shodně čtyři mandáty za 33,33 % hlasů a KSČM a Koalice KDU - ČSL, US - DEU po dvou mandátech za 16,67 % získaných hlasů. Strana zelených v Jihočeském kraji získala od voličů 6 029 hlasů, které obnášely 2,07 % celkově.

V Jihočeském kraji se poslanci za ČSSD stali PhDr. Vladimír Špidla, JUDr. Jitka Kupčová, Mgr. Eduard Zeman a Ing. Jan Mládek, CSc. Za ODS se stali poslanci doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, Csc., Ing. Miroslav Beneš, Tom Zajíček a Michal Doktor. Za KSČM získal mandát JUDr. Vojtěch Filip a RSDr. Petr Braný. Koalice KDU - ČSL, US - DEU měla dva poslance Ing. Jaromíra Talíře a Ing. Miroslava Kalouska.

3.2 Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny v r. 2006

Voleb konaných 2. a 3. června se z 8 333 305 osob uvedených v seznamu voličů dostavilo 5 368 495 voličů, kteří vhodili své hlasovací obálky do volebních urn. Z tohoto počtu odevzdaných hlasů jich bylo 5 348 976 platných. To představuje 99,64 % platných hlasů. 19 519 hlasů bylo tudíž vyřazeno jako neplatných.

Ve volbách v červnu roku 2006 se do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR dostaly následující strany: Občanská demokratická strana (dále jen ODS) s 81 obsazenými křesly, Česká strana sociálně demokratická (dále jen ČSSD) se 74 křesly, Komunistická strana Čech a Moravy (dále jen KSČM) s 26 mandáty, Křesťanská a demokratická unie- Československé strany lidové (dále jen KDU - ČSL) se 13 křesly a Strana zelených se 6 mandáty.

Voleb v Jihočeském kraji se z celkového počtu 518 573 oprávněných voličů zúčastnilo 338 949 oprávněných voličů. To představovalo volební účast ve výši 65,36 procenta. To je téměř o jedno procento nad celorepublikovým průměrem. Tito zúčastnění voliči odevzdali 338 710 hlasovacích lístků. Z toho bylo platných 337 387 hlasů. To znamenalo, že 1 323 hlasů bylo neplatných. V úhrnu počet platných hlasů z odevzdaných představuje 99,61 procent platných hlasů. Tento údaj téměř odpovídá celorepublikovému průměru.

V Jihočeském kraji získala ODS 39,19 procent hlasů, což obnáší šest mandátů, jmenovitě se jednalo o poslance Ing. Jana Bauera, Ing. Františka Dědiče, Michala Doktora, Jaroslava Kleina, Ing. Jan Špiku a Toma Zajíčka. ČSSD se v Jihočeském kraji umístila na druhém místě se 30,47 získanými procenty hlasů. To jim zajistilo čtyři

mandáty za hlasy pro Ing. Jana Babora, Mgr. Vlastu Bohdanovou, Mgr. Vítězslava Jandáka a Ing. Karla Kratochvíleho. KSČM získala dva mandáty za 13,36 procenta získaných hlasů. Jedno křeslo získal RSDr. Petr Braný, druhé JUDr. Vojtěch Filip. KDU - ČSL získala 8,18 procent hlasů, což jí přineslo jeden mandát pro předsedu strany Ing. Miroslava Kalouska. Strana zelených v Jihočeském kraji nezískala žádný mandát, ačkoliv ji v Jihočeském kraji volilo 19 924 voličů a získala 5,9 % hlasů. Uvedený výsledek jí nepostačoval k zisku poslaneckých křesel.

Shrnutí výsledků voleb do Poslanecké sněmovny v letech 2002 A 2006

Z analýzy výsledků voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v letech 2002 (graf č. 1) a 2006 (graf č. 2) vyplývá, že dvě nejsilnější politické strany v ČR ODS a ČSSD zaznamenaly oproti volbám v roce 2002 volební zisk. ODS si polepšila o 23 poslaneckých křesel a ČSSD získala navíc 4 křesla. Ziskem 6 poslaneckých křesel se mohla pochlubit i Strana zelených, která tímto výsledkem získala zastoupení v Parlamentu ČR, kde v minulém období neměla žádné zastoupení. Naopak pokles zaznamenaly zbylé dvě strany KDU - ČSL a KSČM. KDU - ČSL se ziskem 13 poslaneckých mandátů si pohoršila oproti volbám v roce 2002 o 8 křesel. KSČM ve volbách v roce 2006 získala 26 poslaneckých křesel. To představuje ztrátu 12 mandátů vůči předchozím volbám v roce 2002, kdy získala 38 poslaneckých křesel.

Při pohledu na vývoj zisku v Jihočeském kraji je patrné, že jedinou politickou stranou, která si ve volbách 2006 oproti roku 2002 polepšila je ODS. Ta v roce 2006 v Jihočeském kraji získala 6 poslaneckých mandátů. To představuje navíc zisk dvou mandátů oproti čtyřem z roku 2002. ČSSD a KSČM si v roce 2006 udržely své postavení obhájením 4, resp. dvou mandátů. KDU - ČSL si stejně jako v celorepublikovém pořadí pohoršila o jedno poslanecké křeslo. Získala jeden mandát, oproti dvěma v roce 2002. Strana zelených v Jihočeském kraji nezískala žádný mandát. Neúspěch Strany zelených v Jihočeském kraji je i přes zisk 5,9 % zapříčiněn přepočtem hlasů ve skrutiniu.

4 Analýzy volebních programů KDU - ČSL a ODS z let 2002 a 2006

4.1 Analýza volebních programů KDU- ČSL

4.1.1 Hospodářská politika

Programu hospodářské politiky věnovala v roce 2002 i v r. 2006 KDU- ČSL poměrně velkou část svých volebních programů. V r. 2002 směřoval do dvou hlavních oblastí, jimiž byla daňová reforma a podpora podnikání a ekonomika. V oblasti daňové reformy se pozornost soustředila především na postupné snížení daňového zatížení, změnu struktury daní, sblížení obou sazeb DPH, výběru povinných odvodů a daní prostřednictvím jednoho místa, úpravou daňového systému a snížením daní u právnických osob a v neposlední řadě zrušením podvojného účetnictví u neplátců DPH. U podpory podnikání a ekonomiky se jednalo o ochranu přírodního bohatství a vytvoření koncepce trvale udržitelného rozvoje, dokončení privatizace¹⁰⁰, zastavení růstu dluhu veřejných financí, zrovnoprávnit postavení organizací neziskového sektoru a upravit systém poskytování dotací. Pomocí hospodářské soutěže a změnou legislativy a odstraňováním byrokracie vytvářet konkurenční prostředí. Za pomoci Ministerstva zahraničních věcí a proexportních organizací usnadnit pronikání tuzemských subjektů na zahraniční trhy, připravit zemi na zavedení eura do r. 2007.

Ve volebním programu z r. 2006 se KDU- ČSL soustředila do čtyř oblastí: Lidských zdrojů, politiky zaměstnanosti, finančních zdrojů a sociálního míru. Oblast lidských zdrojů se zabývala vzděláváním. Tato část byla víceméně totožná s kapitolou Podpora vzdělání, navíc obsahuje požadavek vzájemného mezinárodního uznávání dosaženého vzdělání. Politika zaměstnanosti se zaměřila na snížení míry nezaměstnanosti¹⁰¹, úpravu pracovněprávních předpisů, podpory dostupnosti bydlení a opatření ke zvýšení motivace k práci. Ve finančních zdrojích se pozornost soustředila na roli vlády a vládní rozpočtové politiky¹⁰², vytváření zdravého tržního prostředí, dokončení společného trhu EU a shodně s r. 2002 na sblížení sazeb DPH, kde u základní sazby DPH panovala shoda na 18 %¹⁰³, kdežto u snížené sazby se jednalo o změnu z původně plánované sazby 7 % v r. 2002 na 9 %¹⁰⁴. Rovněž KDU- ČSL měla v programu požadavek na zavedení jednotné daně z příjmu u fyzických osob ve výši 20 % se započtením

¹⁰⁰ Klímová, Jana: Stát řeší, jaký kus ČEZ prodá. Mladá fronta DNES, 2007, 15. března, s. B1

¹⁰¹ Nezaměstnanost je nejvyšší za 8 let, firmy mají problém. Mladá fronta DNES, 2007, 9. března, s. B1

¹⁰² Programové prohlášení Vlády ČR 2007, s. 3

¹⁰³ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, s. 4

¹⁰⁴ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, s. 4

odečitatelných položek a v souladu s programem z r. 2002 snížení daně z příjmu u právnických osob na 19 %¹⁰⁵. Sociální smír viz. daňová opatření z finančních zdrojů a reforma důchodového systému spolu s reformou zdravotnictví.

4.1.2 Dopravní politika a rozvoj dopravní infrastruktury

Ve svém volebním programu z roku 2002 se KDU- ČSL otázce dopravní politiky věnovala pouze jedním bodem zahrnujícím požadavek snížení podílu kamionové dopravy. Oproti tomu ve volebním programu z roku 2006 tato kapitola podstatně narostla a mimo požadavku snížení množství kamionové dopravy se zde v oblasti dopravní infrastruktury objevují návrhy na masivní výstavbu silnic a dálnic¹⁰⁶, rozšíření letiště v Ruzyni¹⁰⁷ a zlepšení splavnosti řeky Labe¹⁰⁸.

V železniční dopravě je cílem zlepšení podmínek přepravy osob a nákladu, vyšší efektivita a zavedením mýtného¹⁰⁹ na silnicích přetáhnout kamionovou přepravu na železnici¹¹⁰. Neuspokojivý stav vozového parku a chování účastníků provozu na pozemních komunikacích přinutil KDU-ČSL navrhnout opatření, jejichž cílem je zvýšení bezpečnosti dopravy¹¹¹ v ČR. Jedná se např. o opatření v oblasti registrace a technického stavu motorových vozidel¹¹², doškolení řidičů z povolání, modernizace a úprav nebezpečných úseků silnic, podpory úprav pro hendikepované osoby aj.

U veřejné osobní dopravy udržení cenové dostupnosti služeb a dopravní obslužnosti¹¹³ a vytvoření konkurence přepravě osobními automobily¹¹⁴. S rozvojem a rostoucí hustotou dopravy vystupuje do popředí otázka využívání moderních zabezpečovacích technologií v dopravě. KDU- ČSL navrhuje např. využívat telemetrických dopravních zařízení, satelitního systému Galileo¹¹⁵, zavádět elektronické jízdenky, používat technologií založených na ETMS a GSM.

4.1.3 Sociální politika a podpora bydlení

¹⁰⁵ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, s. 4

¹⁰⁶ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 17

¹⁰⁷ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma podnikatelského prostředí a trhu práce, s. 7

¹⁰⁸ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 18

¹⁰⁹ Na mýtném se vybralo přes jednu miliardu. Mladá fronta DNES, 2007, 13. března, s. B2

¹¹⁰ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 16

¹¹¹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 19

¹¹² Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 16

¹¹³ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 19

¹¹⁴ Lysoněk, Tomáš: Dráhy chtějí svou "business class". Mladá fronta DNES, 9. března, s. B3

¹¹⁵ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 17

Sociální politika KDU- ČSL v roce 2002 obsahovala převážně opatření na podporu rodiny, tzn. zdvojnásobení rodičovského příspěvku, zavedení společného zdanění manželů, prosazení daňové reformy jako pomoc rodinám se středními a vyššími příjmy, zvýšení daňově odpočitatelných položek, podpora nevládních organizací s programy pro rodiny s dětmi, změnu zákona o čerpání mateřské dovolené a změna systému pobírání adresných příspěvků. Dále se jednalo o opatření vůči vysoké nezaměstnanosti a opatření ke zvýšení motivace pracovat. Toho chtěla KDU- ČSL dosáhnout snížením daňového zatížení, opatřeními k pružnému pracovnímu trhu, úpravou pravidel pro odchod do důchodu, přijmutím zákona o sociální pomoci.

Bytová politika KDU- ČSL v roce 2002 měla za cíl především zvýšit dostupnost bydlení zejména pro rodiny s dětmi a to podporou stavebního spoření, daňovým zvýhodněním investic do bydlení, osvobozením od daně z nemovitosti, deregulací nájemného, podporu výstavby obecních bytů a dotací infrastruktury, dotací hypotečních úvěrů, zvýšením ochrany vlastníků nemovitostí vůči neplatičům pomocí novelizace občanského zákoníku a ponecháním stavebních prací na bydlení ve snížené sazbě DPH.

V roce 2006 došlo v oblasti sociální politiky KDU- ČSL oproti minulému období k posunu především ve zvýšení důrazu péče o rodinu¹¹⁶, kterou by nově mělo zastřešovat Ministerstvo pro rodinu, formou daňových opatření zvýhodňovat rodiny, kde oba rodiče aktivně pracují. Péče o malé dítě je chápána jako zaměstnání na plný úvazek, proto KDU- ČSL navrhuje upravit výši rodičovského příspěvku¹¹⁷. Rozšířit péči o nechtěné děti, upravit podmínky pro snazší umístování dětí do pěstounské péče, více zapojovat kraje a obce do podpory rodiny.

V reformě sociálních dávek¹¹⁸ navrhovala KDU- ČSL shodně s rokem 2002 opatření, jenž by zvýšily motivaci nezaměstnaných k práci¹¹⁹. Rozdíl oproti předchozímu programu je v prostředcích zvolených k dosažení stanoveného cíle. Výplatu sociálních dávek¹²⁰ navrhuje svázat s aktivní spoluúčastí při hledání zaměstnání¹²¹, podmínit výplatu podpory v nezaměstnanosti s nejméně padesátiprocentní účastí z pracovní doby. Nově je kladen důraz na integraci starších osob hledajících zaměstnání, podporu seniorů a podporu bezmocných a zdravotně postižených osob odkázaných na péči ostatních¹²². Dalším novým aspektem je zaměření na integraci rómské komunity do společnosti,

---

¹¹⁶ Část rodin přijde o přídavky. Mladá fronta DNES, 2007, 21. března, s. B4

¹¹⁷ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma důchodů a sociálního systému, s. 9

¹¹⁸ Páral, Pavel: Škrtní teprve začíná. Mladá fronta DNES, 2007, 5. března, s. A8

¹¹⁹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma důchodů a sociálního systému, s. 9

¹²⁰ Komárek, Martin: Sociální dávky jsou jako droga. Mladá fronta DNES, 2007, 19. března, s. A8

¹²¹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma důchodů a sociálního systému, s. 9

¹²² Zimmerlová, Lenka: Hrozí krach sociální pomoci. Mladá fronta DNES, 2007, 8. března, s. C3

řešení problémů kolem jejich vzdělávání, nezaměstnanosti, užívání drog a včleňování do společnosti po návratu z výkonu trestu.

Program podpory bydlení v r. 2006 je svým zaměřením v podstatě shodný s cíly z r. 2002. Hlavními cíli je deregulace nájemného, změna občanského zákoníku za účelem narovnání nerovností mezi pronajímatelem a nájemcem, podpora získání dostupného bydlení pro rodiny s malými dětmi, podpora výstavby obecních bytů podporou od státu a podpora stavebního spoření. Novým bodem je podpora výstavby bytů ze Státního fondu bydlení až do výše 300 000,- Kč.

4.1.4 Zdravotnictví

Prvotním cílem kapitoly Zdravotnictví v roce 2002 je u KDU- ČSL kvalita a dostupnost zdravotní péče, financování zdravotnictví a zvýšení motivace obyvatelstva v péči o své zdraví. Toho chtěla KDU- ČSL dosáhnout zlepšením systému veřejného pojištění, stabilizací cen léčiv a sjednocením vše úhrad, zamezením výběrů poplatků od pacientů v lékárnách, posílením postavení pacientů. Rovněž s ohledem na zvýšení průměrného věku obyvatelstva posílit obory pečovatelské, rehabilitace aj. a rovněž podporou prezentace zdravého způsobu života. Krajům poskytnout možnost vlastní zdravotní politiky.

Ve volebním programu 2006 se mimo shodných bodů jako byly optimalizace systému zdravotní péče¹²³, možnost individuálního připojištění¹²⁴ priority KDU- ČSL posunuly směrem k požadavku lepšího informování pacienta o kvalitě zdravotnických zařízení a jejich nedostatcích¹²⁵. Novinkou je změna názoru KDU- ČSL v oblasti zavedení poplatků za léky, hospitalizaci, vydání receptu, definování pojmů plně hrazená, částečně hrazená a nehrazená péče atd., kterou lze dát do souvislosti s narůstajícím propadem financí ve zdravotnictví.

4.1.5 Podpora vzdělání, vědy a výzkumu

Vzdělávání věnovala KDU- ČSL v programu z r. 2002 poměrně velkou pozornost. Největší část zabírá pasáž věnovaná vysokému školství. Financování školství chtěla KDU- ČSL financovat pomocí vícezdrojového financování, náklady na vzdělávání zahrnovat mezi odpočitatelné daňové položky. Dále hodlala vytvořit kariérní řád pro

---

¹²³ Petrášová, Lenka: Lidé s mrtvicí nemají správnou péči. Mladá fronta DNES, 2007, 14. března, s A4

¹²⁴ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma zdravotnictví, s. 13

pedagogické pracovníky, výuku na pedagogických fakultách upravit potřebám současnosti a zkvalitnit výuku cizích jazyků. Ve vysokém školství navrhovala rozšířit nabídku bakalářských studijních programů a strukturu vysokoškolského vzdělávání rozdělit na oddělené bakalářské, magisterské a doktorandské programy. Zákonem školám zajistit pedagogickou autonomii, změnit roli ministerstva školství a přeměnit školy v centra sportovních a zájmových aktivit pro volný čas.

Vědu a výzkum v roce 2002 KDU- ČSL shrnula pouze pod všeobecné fráze jako je proklamace financování velkých a dlouhodobých programů, zapojení vědy a výzkumu do mezinárodní spolupráce a propojení vysokých škol s Akademií věd ČR.

V programu školství v r. 2006 je patrný odklon od problematiky vysokoškolského vzdělání, kdy je v programu hlavně požadavek ke snadnějšímu získání přístupu k vysokoškolskému vzdělání¹²⁶. Namísto toho je více kladen důraz na zvýšení prestiže učebních oborů a řemesel. Zde je patrná souvislost s všeobecným nezájmem žáků o učební obory a nedostatkem řemeslníků na současném trhu práce. Dále je patrný příklon k problematice hendikepovaných žáků a jejich včleňování do společnosti¹²⁷. V základním školství KDU- ČSL navrhuje rozšíření výuky cizích jazyků o druhý jazyk od 8. třídy.

Věda a výzkum není ve volebním programu KDU- ČSL 2006, pokud pomineme drobnou zmínku o podpoře mladých vědců a možnosti financování zahraničních stáží nebo doktorandského studia z prostředků stavebního spoření, zmíněna.

4.1.6 Spravedlnost

V tématu spravedlnosti se v r. 2002 KDU- ČSL soustředila především na boj s korupcí, navrhovala zkvalitnění a zrychlení systému správního a trestního soudnictví, zavedení majetkových příznání pro vymezený okruh veřejných a ústavních činitelů, nezasahování do trestních kauz ze strany médií, zjednodušení správního práva majícího za cíl omezit možnosti správního uvážení úředníků a zavádění IT ve vztahu občan vs. úřad.

V r. 2006 došlo ve volebním programu KDU- ČSL k posunu, kdy zde již nebyla zohledněna státní správa a její rozhodování a rovněž jejím obsahem nebyla protikorupční opatření (boj s korupcí přesunut do kapitoly Veřejný pořádek a vnitřní

---

¹²⁵ Málková, Olga: Jak chránit pacienty v nemocnici. Mladá fronta DNES, 2007, 12. března, s. A1, A3

¹²⁶ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 35- 36

¹²⁷ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 35

bezpečnost). Veškeré návrhy byly soustředěny výhradně do oblasti soudnictví a legislativy. Shoda s předchozím programem byla pouze v oblasti požadavku na zrychlení rozhodování soudů a zkrácení délky trestních řízení a jistá paralela je vidět v požadavku na předvídatelnost rozhodnutí státní správy v programu z roku 2002 a požadavku dostupného a předvídatelného soudnictví v roce 2006. Nově došlo k orientaci na omezení soudní agendy v občanskoprávním řízení pomocí obdoby arbitra, zde nazývaný mediátor, řešení průtahů v soudním řízení stanovením procesních lhůt, oproštění soudců od administrativní práce a sloučení čekatelské praxe u čekatelů státního zástupce a soudních čekatelů. Rovněž je kladen důraz na celoživotní vzdělávání soudců a potřebu vytvoření stabilní a předvídatelné legislativy.

4.1.7 Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost

Při studiu volebních programů KDU- ČSL z let 2002 a 2006 se v kapitolách veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost ukazuje, že velká část obou programů se obsahově shoduje. Jedná se např. o zvýšení kontroly nad tajnými službami, zamezení ilegální migrace a předcházení nelegálnímu zaměstnávání cizinců na pracovním trhu, netoleranci projevům rasismu, xenofobie a jiným projevům extremismu, zavedení principu "Tříkrát a dost" u zvláště nebezpečných pachatelů trestné činnosti a o možnost zabavování majetku odsouzeným osobám, jenž nemohou řádně doložit nabytí svého majetku.

Mezi další body kapitoly Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost v roce 2002 patřilo zavedení zkráceného rozhodování o vině a trestu u méně závažných trestných činů, snížení trestní hranice odpovědnosti z 15 na 14 let, zvýšení počtu policistů v ulicích zjednodušením policejní administrativy a zvýšení důrazu na prevenci kriminalitě, zachovat Útvar dokumentace a vyšetřování a svěřeni řízení systému ochrany obyvatelstva lidem řídícím společnost v běžných situacích.

V roce 2006 oproti předchozímu volebnímu programu objevily návrhy na reformu policie¹²⁸, na posílení rolí územní samosprávy při ovlivňování bezpečnostního prostředí v regionech, k čemu by měla přispět i reorganizace policie podle čtrnácti územních samospráv¹²⁹, propracování systému varování obyvatelstva v krizových situacích a vyvážená protidrogová politika založená spíše na preventivních programech, nežli na represii.

¹²⁸ S policií je spokojen každý třetí člověk. Mladá fronta DNES, 2007, 9. března, s. A2

¹²⁹ Pokorný, Jakub: Každá ulice bude mít svého policistu. Mladá fronta DNES, 2007, 7. března, s. A2

4.1.8 Obrana

V této kapitole se v programu z roku 2002 KDU- ČSL soustředila především na zrušení povinné vojenské služby a zavedení profesionální armády spolu s vytvořením nové bezpečnostní strategie AČR a revize hospodaření armády¹³⁰. V souvislosti se členstvím v NATO na plnění aktivní role při ochraně svobody a bezpečnosti a působení našich jednotek v zahraničních misích.

V roce 2006 došlo v programu KDU- ČSL k jistému posunu v zájmu o péči vysloužilých vojáků. Jinak podstata je shodná s rokem 2002 s rozdílem, že se mezitím podařilo zrušit povinnou vojenskou službu a zprofesionalizovat armádu. U poskytování jednotek jež jsou součástí sil NATO je kladen důraz na jejich specializaci, nikoliv na širší nabídky¹³¹. Vzrůstající riziko terorismu a mezinárodního násilí se projevilo v požadavku vyhodnocování ohnisek bezpečnostních rizik.

4.1.9 Informační technologie

KDU- ČSL se v r. 2002 zaměřila na rozvíjení počítačové gramotnosti obyvatel a zvyšování počítačového vybavení domácností, na propojení informačních systémů škol a veřejné správy, sociálně diferenciované podpoře žáků základních a středních škol při nákupu PC techniky a na zvýšení ochrany osobních údajů a ochrany soukromí.

V r. 2006 KDU- ČSL nově navrhovala opatření ve vztahu lepší a snazší komunikace mezi občanem a úřadem. Především se jednalo o rozšíření tzv. e- governmentu založeném na společné IT platformě, o rozšíření možností elektronického styku a snazší komunikace soukromého sektoru se státní správou, přeměnu České pošty s. p. na akciovou společnost a požadavku zajištění větší bezpečnosti a otevřenosti IT vybavení státní správy. Dále se jednalo o požadavek větší dostupnosti vysokorychlostního internetu pro občany ČR.

4.1.10 Kultura

V roce 2002 se volební program KDU- ČSL nesl ve znamení řešení způsobu financování kultury, a to jak z veřejných, tak i ze soukromých zdrojů, včetně možnosti

---

¹³⁰ Pokorný, Jakub: Vojáci "falšovali" výběrová řízení. Mladá fronta DNES, 2007, 6. března, s. A3

¹³¹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 34

víceletého financování. Financování se rovněž týkalo i vyčlenění většího objemu finančních prostředků na opravy a rekonstrukce kulturních památek a ve svém důsledku i nutnost definice pravidel péče o kulturní památky a z toho plynoucí určení výše kompenzací pro vlastníky památek u nichž je ochrana veřejným zájmem. V tomto bodě panovala shoda i v roce 2006, ale bod byl rozšířen o zapojení krajů do péče o památky a možnosti daňových zvýhodnění pro dovoz památek zpřístupněných veřejnosti.

Státní kulturní instituce zamýšlela KDU- ČSL v roce 2002 přeměnit na veřejnoprávní, obecně prospěšné instituce nebo fondy a nestátní kulturní instituce jim postavit na roveň.

KDU- ČSL v roce 2002 jako strana zakládající si na křesťanských hodnotách rovněž předkládala požadavek změny církevního zákona, který by zajistil nezávislost církve na státu a profiloval by funkce církve v oblastech zdravotních a sociálních služeb.

Požadavek stranické nezávislosti a politicky nezávislého dohledu nad činností médií se projevil v návrhu změny způsobu voleb do mediálních rad a v návrhu zákonem definovat postavení veřejnoprávních médií a posílení jejich kontroly ze strany veřejnosti.

V následujícím volebním programu v roce 2006 u KDU- ČSL panovala shoda s předchozím programem v požadavku dokončení transformace ve vztahu mezi církví a státem¹³² a přijetí zákona o církvích. Rovněž shoda panovala v otázce mediální problematiky, a to požadavku vytvoření nové zákonné úpravy o Českém rozhlasu a České televizi. Shodná byla i otázka způsobu financování kultury z veřejných a soukromých zdrojů, vč. víceletého financování. Nově bylo definováno, že výše rozpočtu Ministerstva kultury by měla dosahovat 1 % státního rozpočtu¹³³. Nově se objevila podpora investičních záměrů Národní knihovny a Národního muzea a úvaha o možnosti poskytování daňového zvýhodnění u neziskových kulturních aktivit.

Státní kulturní instituce zamýšlela KDU- ČSL v roce 2002 přeměnit na veřejnoprávní, obecně prospěšné instituce nebo fondy a nestátní kulturní instituce jim postavit na roveň. V roce 2006 změnila KDU- ČSL své představy o podobě státních kulturních institucí a namísto původně plánovaných veřejnoprávních, obecně prospěšných institucí je chtěla zákonem přeměnit na neziskové právnické osoby. Granty na podporu a rozvoj tvůrčí a interpretační aktivity měl poskytovat kulturní fond vzniklý přeměnou ze Státního fondu kultury.

V mediální oblasti se v roce 2006 objevil požadavek na zavedení rozhlasového

---

¹³² Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 36

a televizního digitálního vysílání a rozvíjet vnímání masových médií u mladých osob zavedením výukového předmětu na všech stupních škol.

4.1.11 Zemědělství a podpora venkova

Úkolem volebního programu KDU- ČSL z roku 2002 v zemědělství bylo zamezení odlivu mladých lidí z venkova, podpora malého a středního podnikání na venkově, dokončení restitucí a pozemkových úprav, podpora zemědělců v méně příznivých oblastech a především požadavek plnohodnotného členství v EU a z toho vyplívajícího požadavku na podporu zemědělství ze strukturálních fondů EU.

V roce 2006 u KDU- ČSL panuje shoda v nutnosti dokončení restitucí a stabilizaci majetkových vztahů a diferenciované podpory zemědělců podle oblastí v nichž podnikají. Nově se do programu dostala podpora nepotravinářského využití zemědělské produkce, podpora nových technologií v návaznosti na využívání posledních poznatků z vědy a vývoje nových technologií. V návaznosti na podporu zemědělství ze strukturálních fondů EU z programu z roku 2002 je navýšení plateb do zemědělství¹³⁴ a rozvoj venkova v souladu s programy EU¹³⁵.

4.1.12 Zahraniční politika

Program zahraniční politiky KDU- ČSL z roku 2002 se odvíjel od nastávajícího členství v EU. Byl založen na požadavku vypsání referenda o členství v EU, na rychlém vstupu a plnohodnotném členství do EU, na aktivní spoluúčasti při vytváření Evropské ústavy, prohlubování evropského integračního procesu a reformy zemědělské politiky EU. Dále šlo o požadavky podpory společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, prosazování ekonomických zájmů i mimo trhy Evropy a rozvíjení vztahů i s mimoevropskými státy.

V roce 2006 došlo ve volebním programu KDU- ČSL k posunu vyplývajícím z faktu, že ČR se mezitím stala plnohodnotným členem EU. Myšlenka prosazování ekonomických zájmů ČR v zahraničí v rámci mezinárodních organizací je zachována¹³⁶. Nově je program rozšířen o myšlenku jednání o rozšíření EU směrem na východ a o odstranění omezujících podmínek bránících Čechům pracovat v zemích EU. V souladu se svojí

---

¹³³ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 36

¹³⁴ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 31

¹³⁵ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 33

¹³⁶ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 33

křesťanskou tradicí KDU- ČSL obecně prosazuje podporu rozvoje demokracie a dodržování lidských práv ve světě, šíření hodnot evropského společenství, podpora dialogu mezi národy¹³⁷ a upevňování spojení s partnery v NATO¹³⁸ a poskytování pomoci především těm rozvojovým státům světa na něž má ČR historické vazby.

Shrnutí

Komparace obou volebních programů KDU - ČSL z let 2002 a 2006 ukázala, že i přes skutečnost, že program z roku 2002 byl poměrně obsáhlý, tak v následujícím období došlo k navýšení celkového rozsahu programu. Všem zpracovávaným tématům se v obou programech věnovalo poměrně dost pozornosti. Poněkud menší pozornosti se v programu KDU - ČSL v roce 2002 dostávalo kapitolám dopravní politika, obrana a informační technologie. Menší rozsah se u obrany a informačních technologií objevil i v roce 2006.

Naproti tomu je v dopravě patrná snaha řešit problematiku rostoucího dopravního zatížením tuzemských silnic vyplívajícího z polohy České republiky, přes kterou vedou hlavní tranzitní trasy.

Mezi shodné body volebních programů v obou volebních obdobích patří především návrhy na snižování celkového podílu daní na HDP, pokles daně z příjmů u fyzických a právnických osob, sblížení sazeb DPH, reformu sociálních dávek a penzijního systému, narovnání trhu s byty, možnosti zavedení tzv. nadstandardní zdravotní péče, snazšího přístupu k vysokoškolskému vzdělání, zlepšení stavu našeho soudnictví, prosazení systému třikrát a dost u pachatelů závažných trestných činů, boj s korupcí, potírání extrémismu a rasizmu. Dále mezi shodnými body bylo vypořádání vztahů mezi státem a církví, financování kultury, zajištění dostatečné péče pro památky, posilování role ČR a podpora hospodářských zájmů země v zahraničí.

4.2 Analýza volebních programů ODS

4.2.1 Hospodářská politika

U volebních programů ODS z let 2002 a 2006 panuje shoda v požadavku zavedení

---

¹³⁷ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 34

¹³⁸ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 33-34

rovné daně ve výši 15 % pro fyzické i právnické osoby¹³⁹. Rovněž shodný je požadavek na zrušení daní u nichž dochází k nespravedlivému zdanění práce, majetku a příjmů a především zastavení propadu veřejných financí¹⁴⁰ České republiky pomocí opatření majících za cíl racionalizaci veřejných výdajů¹⁴¹, snižování deficitu Státního rozpočtu aj. Shoda panuje i v proklamacích podpory živnostenského podnikání¹⁴² a rozvoje malého a středního podnikání¹⁴³.

Blížící se vstup České republiky do EU byl v roce 2002 poznamenán požadavkem vytváření rovných příležitostí pro české podnikatele v období před i po vstupu do Unie a odbouráním pobídek a ostatních výhod zahraničním investorům.

Oproti roku programu z roku 2002 je v roce 2006 vidět větší posun v omezování vlivu státu na volném trhu a regulaci podnikání. Dokladem toho jsou návrhy na změnu postavení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, omezení státní regulace v síťových odvětvích, dokončení privatizace velkých podniků s podílem státu¹⁴⁴, nižší míru regulace podnikání a zákonných předpisů s tím vázaných. Cílem je ponechání vlivu státu pouze v oblastech ochrany vlastnických práv a vytváření bezpečného podnikatelského prostředí. U rovné daně je nově zařazena tzv. záporná daň mající za cíl dorovnání příjmů u nízkopříjmových skupin obyvatelstva znevýhodněných zavedením této daně¹⁴⁵.

4.2.2 Dopravní politika a rozvoj dopravní infrastruktury

V roce 2002 obsahovala kapitola dopravní politiky a rozvoje dopravní infrastruktury pouze nepřímé proklamace týkající se potřeby více financí na silnice a železnice a příliš silného postavení ekologických organizací bránící v rozvoji silniční sítě v jejímž důsledku dochází ke zdržování tempa výstavby silnic.

V roce 2006 je naproti tomu kapitole dopravy věnována poměrně značná pozornost a šíře návrhů se znatelně rozrostla. Ta je způsobena především nárůstem dopravního zatížení nákladní dopravou po vstupu ČR do EU, strategickou polohou ČR ležící na spojnici hlavních transportních tahů a rovněž potřebou vyšší efektivity využívání

---

¹³⁹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma veřejných rozpočtů, daní a daňové soustavy, s. 4-5

¹⁴⁰ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma veřejných rozpočtů, daní a rozpočtové soustavy, s. 3

¹⁴¹ Faturová, Marie: Státní finance: "Zdevastované, katastrofické, alarmující". Mladá fronta DNES, 2007, 8. března, s. B1

¹⁴² Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma podnikatelského prostředí a trhu práce, s. 6-7

¹⁴³ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma veřejných rozpočtů, daní a rozpočtové soustavy, s. 7

¹⁴⁴ Sůra, Jan: Prodej Ruzyně i ČSA se rozjždí. Mladá fronta DNES, 2007, 9. března, s. B2

¹⁴⁵ Jedná se o občany spadající do sazby daně příjmu ve výši 12 %, zákon o dani z příjmů

dopravních cest na našem území. Kapitola se dělila do čtyřech druhů dopravy, a to železniční, silniční, letecké a vodní dopravy a dále na problematiku vztahu ČR a jejích přepravních subjektů k EU.

Železniční doprava je zacílena na vyšší efektivitu, konkurenceschopnost v evropském kontextu¹⁴⁶ a diferenciaci dotací v osobní přepravě¹⁴⁷. Silniční doprava klade důraz na rozvoj dopravní infrastruktury¹⁴⁸ s využitím financování z evropských fondů¹⁴⁹, na změnu systému výběru mýtného¹⁵⁰, změnu silničního zákona a zlepšení chování řidičů¹⁵¹. Letecká doprava se týká především otázek kolem zvýšení přepravní kapacity letiště v Praze- Ruzyni, jeho privatizace¹⁵², vybudování další přistávací dráhy, protažení trasy metra a železnice k letišti a vybudování rezervního mezinárodního letiště v Mladé u Božího Daru. U vodní dopravy se jedná o zlepšení plavebních podmínek na Labi¹⁵³ a Vltavě a vybudování přístavu v Pardubicích.

4.2.3 Sociální politika a podpora bydlení

Bytová politika nebyla obsahem volebního programu ODS z roku 2002, ale v roce 2006 se již ODS zaměřila na zavedení postupné deregulace trhu s byty včetně opatření ke zmírnění dopadů deregulace na sociálně slabší skupiny obyvatelstva. Plán deregulace v sobě zahrnoval i změnu Občanského zákoníku, jenž by lépe vymezoval postavení vlastníků i nájemců bytů. A dále zahrnoval plán podpory bytové výstavby, který počítal se zrušením Státního fondu rozvoje bydlení, změnu systému poskytování podpor bytové výstavby, podpor stavebního a hypotečního spoření a zjednodušení procedur stavebního řízení.

Plán ODS z roku 2006 se v oblasti sociální politiky zaměřil do dvou hlavních směrů. Prvním byl snížení nezaměstnanosti tvorbou nových pracovních míst na úrovni malého a středního podnikání a druhým byl návrh důchodové reformy¹⁵⁴.

Zvýšení zaměstnanosti se mělo docílit pomocí úprav pracovněprávních vztahů

---

¹⁴⁶ Lysoněk, Tomáš: Ministerstvo chce větší konkurenci železnic. Mladá fronta DNES, 2007, 14. března, s. B2

¹⁴⁷ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 16, 18- 19

¹⁴⁸ Lysoněk, Tomáš: Nový plán: víc soukromých dálnic. Mladá fronta DNES, 2007, 13. března, s. B1, B3

¹⁴⁹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 17- 18

¹⁵⁰ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 17

¹⁵¹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 19

¹⁵² Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma podnikatelského prostředí a trhu práce, s. 7 a Doprava, s. 18

¹⁵³ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Doprava, s. 18

¹⁵⁴ Nečas chce komisi o reformě důchodů. Mladá fronta dnes, 2007, 15. března, s. A2

a norem, zavedením motivačních programů pro nezaměstnané¹⁵⁵, zvýhodňováním zaměstnávání starších osob, cílenou aktivní politikou zaměstnanosti¹⁵⁶, snížením odvodů plateb sociálního a zdravotního pojištění se stanovením stropů odvodů, zrušením minimální mzdy, povolením "švarcsystému a uvolněním podmínek pro podnikání.

Dále se sociální politika zaměřovala na podporu rodiny, sociální služby a sociální systém¹⁵⁷. Opatření na podporu rodiny spočívala ve společném sociálním pojištění manželů, zvyšování rodičovského příspěvku, zavedení rodičovské dovolené¹⁵⁸, podpoře zaměstnávání rodičů pomocí snížení plateb sociálního pojištění, o možnosti přivýdělku do určité hranice pro rodiče pečujícího o předškolní dítě a o podporu zaměstnávání rodičů pomocí daňových úlev pro zaměstnavatele při zřizování dětských center na pracovištích. Návrhy sociálních služeb spočívaly v podpoře integrace postižených do společnosti a v opatřeních, jenž by jim přinášeli lepší služby a jejich vyšší kvalitu¹⁵⁹. Sociální systém pojednával o ponechání stávajících sociálních dávek¹⁶⁰, zavedení státem zaručeného příjmu, snížení sazeb sociálního a zdravotního pojištění a zavedení tzv. superhrubé mzdy.

Důchodová reforma se skládala ze dvou částí: první byla úprava parametrů systému¹⁶¹ a druhá se zabývala přechodem mezi dosavadním a novým systémem. Nově navržený důchod by se skládal ze solidárního důchodu garantovaného státem a individuálního důchodu¹⁶² záležícího na chování a investicích občana.

Další opatření na podporu seniorů se dotýkaly přiznání kompenzace důchodcům ve výši 1 000,- Kč v případě sjednocení sazby DPH, valorizací důchodů o růst cen, garance výše důchodu ve výši minimálně 42 % průměrné mzdy, zavedení dobrovolného důchodového připojištění¹⁶³, možnosti neomezeného přivýdělku důchodců a podpora individuální sociální péče pro seniory. Pro seniory byl poměrně důležitým a vstřícným krokem je ponechání platnosti pro stávající osobní doklady.

4.2.4 Zdravotnictví

¹⁵⁵ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma důchodů a sociálního systému, s. 8

¹⁵⁶ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma důchodů a sociálního systému, s. 9

¹⁵⁷ Páral, Pavel: Škrtání teprve začíná. Mladá fronta DNES, 2007, 5. března, s. A8

¹⁵⁸ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma důchodů a sociálního systému, s. 9

¹⁵⁹ Zimmelová, Lenka: Hrozí krach sociální pomoci. Mladá fronta DNES, 2007, 8. března, s. C3

¹⁶⁰ Propíjíte dávky? Od státu čekejte jedině stravenky. Mladá fronta DNES, 2007, 17. března, s. A1, A9

¹⁶¹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma důchodů a sociálního systému, s. 9

¹⁶² Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma důchodů a sociálního systému, s. 10

¹⁶³ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma důchodů a sociálního systému, s. 10

Volební program ODS z roku 2002 se přímo zdravotnictvím zabýval spoře, kdy obsahoval dva body, jenž v sobě obsahovaly právo pacienta na informace o svém zdravotním stavu¹⁶⁴ a dále vymezení role státu na poskytování základní zdravotní péče a zamezení možností omezování léčby na základě vyhlášek Ministerstva zdravotnictví. Možnost rozhodovat o svém zdraví by měl mít občan sám. Druhý bod je shodně obsažen i v následujícím volebním programu z roku 2006.

Zvýšení důrazu v kapitole zdravotnictví je vidět v programu ODS z roku 2006. Cílem bylo zamezení nárůstu dluhů ve zdravotnictví a zajištění rovného přístupu ke zdravotní péči. Stanoveného cíle mělo být dosaženo opatřeními cílenými na zvýšení osobní zodpovědnosti občana¹⁶⁵, jako jsou zavedení určitých poplatků u lékaře a za léky, důrazem na prevenci, tvorbu osobních zdravotních účtů občana¹⁶⁶. Dále rozvíjením konkurence mezi zdravotnickými zařízeními¹⁶⁷, zamezení plýtvání, posílení angažovanosti pojišťoven při poskytování kvalitní zdravotní péče¹⁶⁸. Podpora ze strany státu pomocí legislativních opatření, jako např. zvýšení povinných plateb za ekonomicky neaktivní obyvatele, stanovení jasných pravidel a zákonů a úhradových vyhlášek¹⁶⁹ ve zdravotnictví¹⁷⁰, uchování současného systému solidárního financování zdravotnictví¹⁷¹ a rozvíjet naši medicínu investicemi do výzkumu¹⁷². Největší změnou je uvažované poskytování tzv. nadstandardní zdravotní péče¹⁷³, jenž by ve formě doplňkového zdravotního pojištění byla alternativou k základnímu zdravotnímu pojištění, kdy občan v současné době nemá legální možnost domoci se nadstandardních forem ošetření a léčby.

4.2.5 Podpora vzdělání, vědy a výzkumu

Shodně s kapitolami Dopravní politika a rozvoj dopravní infrastruktury a Zdravotnictví je okruh návrhů týkající se podpory vzdělání, vědy a výzkumu ve volebním programu ODS z roku 2002 řešen okrajově a je součástí širších opatření uvedených v jiných bodech Volebního desatera.

V roce 2006 je uvedená kapitola již poměrně detailně zpracovaná. Hlavními cíly

¹⁶⁴ Málková, Olga: Ukažte mi moji kartu, doktore. Mladá fronta DNES, 2007, 14. března, s. A2

¹⁶⁵ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma zdravotnictví, s. 12

¹⁶⁶ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma zdravotnictví, s. 12

¹⁶⁷ Kam do zdravotní pojišťovny. Mladá fronta DNES, 2007, 16. března, s. B1

¹⁶⁸ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma zdravotnictví, s. 11

¹⁶⁹ Frydecká, Lucie: Podraží léky na srdce a cholesterol. Mladá fronta DNES, 2007, 19. března, s. A3

¹⁷⁰ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma zdravotnictví, s. 14

¹⁷¹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma zdravotnictví, s. 11

¹⁷² Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma zdravotnictví, s. 12

programu jsou zvýšení dostupnosti vzdělávání širšímu okruhu zájemců o vzdělání, financování školství¹⁷⁴, zvýšení netarifních složek platů učitelů¹⁷⁵ a programů finanční podpory studentů, reforma studijních programů na vysokých a vyšších odborných školách¹⁷⁶ a podpora vědy a výzkumu¹⁷⁷ v neposlední řadě.

4.2.6 Spravedlnost

Kapitola Spravedlnost nebyla ve volebním programu ODS v roce 2002 příliš rozsáhlá. Hlavními body programu byly změna volebního systému¹⁷⁸, přezkoumání smyslu existence Senátu a především potřeba regulace nepotřebných a nadbytečných právních norem, vč. zrušení nevyhovujících zákonů vydaných před rokem 1989 a nezneužívání vydávání nových zákonů pod zástěrkou jejich potřeby v souvislosti se vstupem do EU. Cílem rovněž bylo přehodnocení potřeby některých orgánů státní správy.

O čtyři roky později se kapitola Spravedlnost dělila do tří hlavních směrů. Prvním směrem bylo zlepšení stavu justice, druhým směrem bylo vězeňství a třetím směrem byla legislativa.

Ke zlepšení stavu justice mělo dojít úpravami stěžejních právních předpisů¹⁷⁹, zlepšením stavu obchodního rejstříku, zavedením kárné zodpovědnosti soudců za soudní průtahy, umístováním nově jmenovaných soudců do nejvytíženějších obvodů, náročnějším výběrem soudců a vytvořením kariérního řádu pro soudce, užívání moderních e-technologií. Lepší vykonatelnosti práva dosáhnout úpravou pravidel pro řízení před soudy¹⁸⁰, úpravou trestního práva v případech opakovaných přestupků a pravidel exekucí a ulehčení soudcům od agendy pověřením výkonu méně náročných činností vyšší soudní úředníky. Lepší činnosti soudů dopomoci kvalitním manažerským vedením soudů a rovněž vytvořením tzv. soudních minitýmů.

Vězeňství se zaobíralo zvýšením podílu pracujících vězňů minimálně o 15 % a zlepšením bezpečnosti a modernizací věznic s možností provozování věznic

---

¹⁷³ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma zdravotnictví, s. 13

¹⁷⁴ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 35- 36

¹⁷⁵ Patočková, Martina: Nový plán: propustit dvacet tisíc učitelů. Mladá fronta DNES, 2007, 20. března, s. A1, B1

¹⁷⁶ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 35

¹⁷⁷ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Reforma zdravotnictví, s. 12

¹⁷⁸ Programové prohlášení vlády 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 28

¹⁷⁹ Programové prohlášení vlády 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 29

i soukromým sektorem.

Legislativní činnost byla shodně s programem z roku 2002 namířena na analyzování potřebnosti jednotlivých právních norem a na základě jejich potřebnosti a účelnosti zpřehlednit a stabilizovat právní řád. Tvorbu nových předpisů svěřit odborníkům z legislativní rady vlády a ministerstva spravedlnosti. Shodný s předchozím programem je i požadavek přejímání evropských zákonů na základě věcných argumentů a jejich potřebnosti. Vše v souladu s národními, ekonomickými a občanskými zájmy.

4.2.7 Veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost

Volební program ODS 2002 primárně cílil na boj s korupcí a redukci úřední moci jako příčině korupčního jednání, dokončení reformy veřejné správy¹⁸¹. Souvislost s některými kauzami za vlády ČSSD měla spojitost s požadavkem odpolitizování trestních kauz a jejich ponechání jejich řešení v jurisdikci orgánů činných v trestním řízení. Neutěšený stav v nárůstu pouliční kriminality vedl k návrhu přemístění policistů z kanceláří do ulic. Dalším krokem byl začátek diskuse o rekodifikaci trestního zákona¹⁸², respektive úpravě pravidel nutné obrany.

V následujícím období došlo ve volebním programu ke shodě u opatření týkajících se boje s korupcí¹⁸³ a požadavku větší přítomnosti policistů v ulicích. Boj proti korupci byl nově rozšířen o zvýšení trestů u prokázané korupce, zavedení zvláštního soudu zabývajícího se speciálně korupcí veřejných a ústavních činitelů, uzákonění ručení osobním majetkem u veřejných funkcionářů za škody vzniklé v souvislosti se správou veřejného majetku a o požadavek důsledného uplatňování zákona o střetu zájmů.

U Policie ČR se v programu z roku 2006 pozornost přenesla na zlepšení podmínek k práci policistům¹⁸⁴, očištění Policie ČR od nepoctivých zaměstnanců¹⁸⁵ a její reorganizaci¹⁸⁶ a na vytvoření nezávislého orgánu zabývajícího se vyšetřováním

---

¹⁸⁰ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 29

¹⁸¹ Patočková, Martina: Nový plán: propustit dvacet tisíc učitelů. Mladá fronta DNES, 2007, 20. března, s. A1, B1

¹⁸² Málková, Olga: Malým zločincům hrozí, že půjdou do vězení od 14 let. Mladá fronta DNES, 2007, 15. března, s. A2

¹⁸³ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 26-27

¹⁸⁴ Programové prohlášení vlády 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 26-27

¹⁸⁵ Vaca, Jan: Inspekce pozatýkala dopraváky kvůli korupci.. Mladá fronta DNES, 2007, 16. března, s. A1, A3

¹⁸⁶ Programové prohlášení vlády 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, str. 27

trestných činů v řadách policie¹⁸⁷.

Větší bezpečnost občanů by měly zajistit opatření týkající se podávání majetkových příznání u osob odsouzených za majetkové trestné činy a účinnější boj s majetkovou kriminalitou, změna přístupu v oblasti protidrogové problematiky, boj s negativními jevy jako projevy extremismu, trestná činnost emigrantů a jevů s tím spojených, zpřísnění dohledu a zlepšení bezpečnosti v provozu na pozemních komunikacích¹⁸⁸ a zlepšení činnosti složek Integrovaného záchranného systému.

4.2.8 Obrana

V kapitole Obrana měla ODS v roce 2002 za cíl zrušení základní vojenské služby, při zachování branné povinnosti a přípravy záloh a hlavně vytvoření početně malé profesionální armády. Omezení velikosti armády mělo návaznost v požadavku přehodnocení jejího hospodaření a držení nepotřebného majetku. Vývoj mezinárodní situace sebou přinesl nutnost obrany země vůči hrozbám mezinárodního terorismu, zbraním hromadného ničení a lokálním konfliktům náboženského nebo etnického charakteru¹⁸⁹. Členství v NATO sebou přinesl závazek podpory jeho dalšího rozšiřování, udržování vazeb s USA a spoluvytváření Evropské obraně a bezpečnostní politiky¹⁹⁰.

Všechny body mimo zrušení základní vojenské služby a státoprávního rozhodování o nasazení armády měly kontinuitu i v programu z roku 2006. Nově v roce 2006 program obsahoval návrhy mající za cíl restrukturalizaci Armády ČR jak v oblasti preference rozvoje těch složek ozbrojených sil v nichž má AČR silný potenciál¹⁹¹, tak i v určení početního stavu vojáků a civilních zaměstnanců, struktury výdajů a změn na úrovni velení AČR. V oblasti lidských zdrojů se pozornost soustředila na zvýšení prestiže zaměstnání u AČR, poskytnutí garancí profesního rozvoje vojákům, garancí rovného přístupu pro obě pohlaví a přihlížení k potřebám rodiny při umisťování vojáků k osádkám

4.2.9 Informační technologie

---

¹⁸⁷ Programové prohlášení vlády 2007, Doprava, s. 19

¹⁸⁸ Programové prohlášení vlády 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 27 a Doprava, s. 16

¹⁸⁹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 26, 34

¹⁹⁰ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 33-34

¹⁹¹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 34

V roce 2002 se volební program ODS přímo informačními technologiemi nezabýval, v roce 2006 v podstatě cílil na úpravu elektronické komunikace s úřady¹⁹², zrovnoprávnění elektronické a listinné formy úředních dokumentů¹⁹³ a vytvoření "Czech point" podatelů¹⁹⁴.

Sporé informace o informačních technologiích zřejmě mají pozadí v záměru ODS na zrušení Ministerstva informatiky¹⁹⁵ a rozdělení jeho kompetencí mezi jiná ministerstva¹⁹⁶.

4.2.10 Kultura

Volební program ODS 2002 se podporou kultury zabýval v jediné pasáži, kdy ve všeobecné rovině konstatuje nedostatek peněz v kultuře jako důsledku neuvážené fiskální politiky vlády v období 1998- 2002.

Následující volební program kultuře věnoval podstatně obširněji. U financování kultury je cílem ODS je navýšení prostředků Ministerstva kultury na 1 % státního rozpočtu¹⁹⁷. Pozornost se dále soustředila do pěti hlavních okruhů: památkové péče, muzea, galerie¹⁹⁸ a veřejné knihovny, živé umění, církve a náboženské společnosti¹⁹⁹ a média²⁰⁰. Celkový pohled na výše uvedené body ukazuje, že ODS prosazuje model přenesení péče o kulturu a kulturní památky z úrovně státu na nižší úroveň, jako územně samosprávné celky. Dále odpolitizování výběru rad veřejnoprávních médií, odpoutání se státu od záležitostí svobody vyznání a příslušnosti k církvi, zlepšení stavu památek a řešení způsobu jejich financování, rekonstrukce Národního muzea a Národní galerie a zajištění snazšího přístupu veřejnosti k internetu prostřednictvím veřejných knihoven.

4.2.11 Zemědělství a podpora venkova

---

¹⁹² Programové prohlášení vlády 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 25

¹⁹³ Programové prohlášení vlády 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 25

¹⁹⁴ Programové prohlášení vlády 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 25

¹⁹⁵ Programové prohlášení vlády 2007, Právní stát, bezpečnost, veřejná kontrola, protikorupční opatření a lidská práva, s. 23

¹⁹⁶ Poslanci schválili zrušení ministerstva. Mladá fronta Dnes, 2007, 22. března, s. A2

¹⁹⁷ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 36

¹⁹⁸ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 36

¹⁹⁹ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 36

²⁰⁰ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury, s. 35

Volební program ODS z roku 2002 se problematiky zemědělství a podpory venkova dotkl téma tvorby tržního prostředí pomocí odstraňování regulací a ochranných opatření. Jiné návrhy nebyly v programu volebního desatera zachyceny.

K markantní změně dochází ve volebním programu ODS v následujícím období v roce 2006, kdy kapitola týkající se zemědělství a podpory venkova patří mezi nejobsáhlejší a nejpodrobnější. Směřování kapitoly lze charakterizovat v několika hlavních směrech. Jedná se o opatření ve vztahu ke státní správě a legislativě, o podporu zemědělství prostřednictvím daňových a ekonomických opatření, o ochranu krajiny a zemědělského půdního fondu a o zemědělskou politiku a čerpání finančních prostředků z fondů EU²⁰¹.

Ve vztahu ke státní správě a legislativě bylo v návrzích zrušení dvaceti institucí působících v zemědělství a místo nich zřízení tří nových institucí, zřízení Ministerstva pro venkov a spotřebitele, zrušení Pozemkového fondu a převedení jeho činností na nově vytvořený Národní pozemkový úřad. Rovněž sem patří zjednodušení legislativy v zemědělství, dohled nad kvalitou potravin Národním úřadem pro bezpečnost potravin, dokončení restitucí a stanovení kompenzací vlastníkům půdy u pozemků vykoupených ve veřejném zájmu.

K daňovým a ekonomickým opatřením se řadí návrh na zrušení daně z nemovitostí v určitých případech, vyplácení přímých plateb zemědělcům v maximální výši, ekonomická podpora malých podniků v lesnictví, rybářství, biotechnologiích, vzdělávání a poradenství v zemědělství a podpora rekonstrukcí a modernizací stávajících zemědělských subjektů.

Mezi návrhy opatření týkající se ochrany krajiny a zemědělského půdního fondu se řadí provedení protipovodňových a jiných opatření k ochraně krajiny před erozí půdy a jinými škodlivými vlivy člověka v přírodě. Dále sem spadá ochrana lesů²⁰², vod a rozvoj činností s tím spojených. Plusem by mělo být vytvoření 20 000 nových pracovních míst.

Zemědělská politika EU a čerpání finančních prostředků z fondů EU se objevuje ve využití předsednictví ČR v EU v roce 2009 a snahy o zajištění stejných podmínek pro všechny členské státy EU a v rozvoji venkova a zemědělství prostřednictvím fondů EAFRD a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova²⁰³. Znalost místních podmínek využít přenesením rozhodování o nakládání s peněžními prostředky ze státního rozpočtu a EU do regionů.

²⁰¹ Zemědělci dostanou více na dotacích. Mladá fronta DNES, 2007, 8. března, s. B1

²⁰² Tendry na těžbu ve státních lesích definitivně padly. Mladá fronta DNES, 2007, 9. března, s. B2

4.2.12 Zahraniční politika

Představa priorit zahraniční politiky ODS se ve volebním programu v roce 2002 odehrávala v předzvěsti očekávaného vstupu České republiky do EU. ODS se ve svých návrzích především zaměřovala na uchování národní suverenity ČR²⁰⁴ a vyjednání rovného postavení ČR vůči starým členským státům. ODS dále odmítala představu příliš silného postavení Evropské unie vůči jednotlivým členským zemím, ale zároveň chtěla z EU vytvořit politické, ekonomické a bezpečnostní centrum světové civilizace. Rovněž trvala ve svých návrzích na uchování práva veta v Evropské radě v klíčových otázkách národní suverenity. Zahraniční politika měla být směřována k utváření a uchování dobrých vztahů se sousedními zeměmi.

Preference zahraniční politiky ODS se v roce 2006 v důsledku členství v EU k 1. květnu 2005 přesunuly k řešení praktických otázek spojených s běžným chodem EU a k uplatňování politik bilaterálních vztahů a ekonomické diplomacie²⁰⁵.

ODS v roce 2006 ve svém programu požaduje, aby se ČR jako členská země EU snažila jednáním získat rovné podmínky pro nové členské země, evropské legislativy uplatňovat pouze v nezbytně nutném rozsahu a liberalizovat ekonomické prostředí na evropských i mimoevropských trzích²⁰⁶. Dále požaduje celkovou změnu strukturálních politik EU a systému přerozdělování finančních prostředků²⁰⁷.

Do plánů zahraniční politiky spadá i společný postup se členskými zeměmi NATO vůči hrozbám mezinárodního terorismu a zbraním hromadného ničení a spolupráce s USA v bezpečnostní oblasti²⁰⁸. Tento bod je v podstatě shodný s rokem programem z roku 2002, ale je v něm kladen větší důraz na boj s hrozbami terorismu a zbraněmi hromadného ničení.

Otázky týkající se zahraničního obchodu a ekonomické diplomacie by měly v představách ODS spadat pod Ministerstvo zahraničních věcí, tzn. vyčlenit tyto aktivity z resortu Ministerstva obchodu a průmyslu. Ministerstvo zahraničních věcí by mělo i zajišťovat marketingovou propagaci a šíření povědomí o ČR v zahraničí a rovněž

---

²⁰³ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 31

²⁰⁴ Spadá sem ponechání národní měny jako nástroje měnové politiky a zavedení eura v delším časovém horizontu nebo ponechání rozhodování o výši daní a nastavení zdravotních, penzijních a sociálních systémů na vůli jednotlivých členských států. Rovněž sem patří i požadavek poskytnutí záruk o neměnnosti poválečného uspořádání Československa (Volební program ODS 2002, Zahraniční politika)

²⁰⁵ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 33

²⁰⁶ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 33

²⁰⁷ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 31, 33

²⁰⁸ Programové prohlášení Vlády ČR 2007, Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost, s. 33-34

poskytovat prostřednictvím zastupitelských úřadů tuzemským subjektům informace nezbytné pro vstup na zahraniční trhy. Naopak politiky EU by se jako vnitropolitická záležitost měli vyjmout z působnosti MZV a včlenit je pod věcně příslušná ministerstva. Roztříštěnosti organizací zabývajících se prezentací ČR na poli ekonomie, kultury a turismu čelit zřízením jedné organizace, jenž by veškeré aktivity zastřešovala pod svou záštitou.

Ministerstvo zahraničních věcí je tématem i co se týče provedení organizačních a strukturálních změn, racionalizace sítě zastupitelských úřadů v zahraničí, udržení současné výše nákladů resortu.

Shrnutí

Komparativní analýza prokázala, že ve volebních programech ODS v roce 2006 došlo proti roku 2002 ke zjevnému nárůstu v rozsahu a hloubce zpracovávaných témat. Nejmarkantnější nárůst je v tomto směru vidět v kapitolách věnovaných dopravní politice a rozvoji dopravní infrastruktury, v podpoře bydlení, ve zdravotnictví, podpoře vzdělání, vědy a výzkumu, informačních technologií, kultury a zemědělství a podpoře venkova. Tyto kapitoly nebyly ve volebním programu 2002 zohledněny vůbec nebo jenom všeobecně a v několika bodech.

Ve volebním programu v roce 2006 je u výše zmíněných kapitol patrný silný nárůst v rozsahu a podrobnosti zpracovaných témat. Jedinou výjimkou je kapitola věnovaná informačním technologiím, která se v roce 2006 sestávala ze tří bodů. Uvedený jev má patrně souvislost s plánem ODS na zrušení Ministerstva informatiky a převedení jeho kompetencí na tři jiná ministerstva.

Na druhé straně analýza obou programů ukazuje, že důraz byl v obou obdobích kladen na kapitoly hospodářská politika, sociální politika, spravedlnost, veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost, obrana a zahraniční politika. Všechny tyto kapitoly byly co se týče obsahu a šíře záběru poměrně rozsáhlé a byla jim ze strany ODS věnována poměrně velká pozornost.

Shoda v obou volebních programech ukazuje, že ODS viděla po obě období jako své priority především následující opatření: zavedení rovné daně pro fyzické a právnické osoby a sjednocení výše DPH na jednotnou výši 15 %, přesun poměru daňového zatížení občanů a firem od daní přímých směrem k nepřímým daním, zrušení nespravedlivých daní, zastavení propadu veřejných financí a rozvoje podnikání, provedení důchodové reformy, zjednodušení legislativy, vykonatelnost práva, boj

s korupcí, větší přítomnost policistů v ulicích, boj se terorismem a organizovaným zločinem, plnění závazků vyplývajících z členství v NATO, uchování národní suverenity v rámci EU a liberalizaci ekonomického prostředí ve světě.

5 Závěr

Bakalářská práce se zabývala volebními programy parlamentních politických stran ODS a KDU - ČSL z let 2002 a 2006. Komparace volebních programů každé ze zkoumaných politických stran, jakožto i vzájemná komparace vývoje mezi oběma politickými stranami ukázala, že vlivem postupného vývoje politické situace došlo ke změnám v rozsahu a hloubce volebních programů obou politických stran. Markantnější změna je patrná ve změně podoby volebního programu u ODS, kde je kvalita zpracování a šíře zpracovávaných bodů vidět "na první pohled". Tento nárůst lze vyjádřit i rozsahem volebních programů, kdy program z roku 2002 má při formátu A4 rozsah 23 stran. V roce 2006 tvoří tzv. velký volební program 67 stránek. U KDU - ČSL není možno tento nárůst přesně specifikovat. Důvodem je, že tištěná verze volebního programu z roku 2002 nebyla v době zpracování této práce v kanceláři KDU - ČSL k dispozici. Rozsah volebního programu přístupného na internetových stránkách KDU - ČSL lze z důvodu uložení dokumentu v jiném formátu jen odhadovat. Jedná se o cca 40 stránek ve formátu A4. V roce 2006 čítal velký volební program 87 stránek.

Menší rozsah a pomíjení některých témat ve volebním programu ODS v roce 2002 má svůj původ v názoru, který při tvorbě programu v uvedeném období převládal, že volební program by neměl obsahovat věci, jenž spadají pod jednotlivé resorty. Mezi členy ODS převažoval názor, že běžný volič se o zmíněná témata do hloubky nezajímá a proto není vhodné aby tyto témata volební program obsahoval. Odborná veřejnost, která tvoří menší část voličů si měla možnost hlouběji zpracované témata najít v sekci náležící k jednotlivým resortům.

V následujícím volebním období tento názorový proud v ODS ustoupil do pozadí a jednotlivá témata již byla přímou součástí volebního programu.

Je pravděpodobné, že důkladnější a podrobnější zpracování volebního programu a "vypíchnutí" několika hlavních volebních témat v roce 2006 pomohlo ODS k volebnímu vítězství, kdy strana získala 81 poslaneckých mandátů. U KDU - ČSL je situace poněkud komplikovanější, neboť i přes poměrně podrobně a rozsáhle zpracovaný volební program zaznamenala ve volbách 2006 ztrátu voličských preferencí, která se projevila v získání pouze 13 poslaneckých mandátů znamenající ztrátu osmi

křesel oproti předchozím volbám v roce 2002. Je pravděpodobné, že tento výsledek je poznamenán skutečností, že KDU - ČSL byla od roku 2002 členem vlády v koalici s ČSSD a toto období bylo poznamenáno několika skandály odrážejících se ve ztrátě důvěry voličů a rovněž jistou neprůhledností v chování KDU - ČSL.

Obdobně jako na celorepublikové úrovni se vypíchnutí několika hlavních volebních témat projevilo v roce 2006 i ve volbách v Jihočeském kraji, kde ODS získala šest poslaneckých křesel, což znamenalo polepšení o dvě poslanecká křesla ve srovnání s rokem 2002. Stejně jako na republikové úrovni i v Jihočeském kraji KDU - ČSL v roce 2006 ztratila své pozice, kdy ziskem jednoho poslaneckého křesla ztratila jeden mandát vůči předchozímu volebnímu období.

Analýza vývoje volebních programů a jejich následné porovnání s Programovým prohlášením Vlády ČR z roku 2007 ukázala, že obě politické strany, jak ODS, tak i KDU - ČSL využily výhod, které jim přinesla vládní koalice, ve které se třetím členem stala Strana zelených k tomu, aby své návrhy z volebních programů promítly do zmíněného programového prohlášení. Analýza ukázala, že celkově úspěšnější při prosazování svých bodů z volebních programů byla ODS. Pokud ale porovnáme úspěšnost plnění volebního programu 2006 mezi ODS a KDU - ČSL v porovnání s programovým prohlášením a s volebním ziskem v roce 2006, vidíme, že celková úspěšnost ODS již není tak vysoká.

Jako příklad lze uvést vládou vyhlášené zavedení tzv. rovné daně. ODS ve svých volebních programech v letech 2002 a 2006 navrhovala 15 % daň z příjmu pro fyzické i právnické osoby. KDU - ČSL navrhovala daň ve výši 20 % pro fyzické osoby a 19 % pro právnické osoby. Daňová reforma vyhlášená Vládou ČR počítá s 15 % daní pro fyzické osoby počítané z tzv. superhrubé mzdy²⁰⁹. Skutečná výše daně se bude pohybovat kolem 19-20 %. To je ve skutečnosti úspěchem KDU - ČSL, která ve vládě prosadila i snížení daně pro právnické osoby na 19 % v roce 2010.

Práce ukazuje, že za současné situace, kdy na politické scéně stojí proti sobě dvě velké politické strany mohou malé politické strany být v plnění svých volebních programů velmi úspěšné a mohou prosadit, s ohledem na počet poslaneckých mandátů, relativně více ze svých volebních programů než větší politické strany. Dokladem tohoto názoru je skutečnost, že KDU - ČSL získala v současné vládě pět ministerských křesel, zatímco ODS získala devět křesel ministrů. Pro úplnost dodejme, že Strana zelených získala čtyři ministerská křesla.

---

²⁰⁹ Vláda odhalila reformu, mění daně i dávky, Mladá fronta DNES, 2007, 03. dubna, s. A1

Studie volebních programů ODS a KDU - ČSL naznačuje, že v budoucnu bude podoba volebních programů směřovat k jejich velmi podrobnému zpracování v podobě tzv. velkých volebních programů. Ty budou k dispozici odborné veřejnosti, která z nich bude čerpat pro ně důležité informace o směřování politiky jednotlivých stran. Širší veřejnost nebude ve volebních kampaních oslovována prostřednictvím tzv. "velkých volebních programů", ale jejich pozornost bude poutána především pomocí několika zdůrazněných hlavních volebních témat. K propagaci svých volebních programů budou politické strany mimo standardní média využívat především moderní informační kanály, ať již se jedná o internet nebo o formy placené inzerce v elektronických médiích prostřednictvím sms zpráv a podobně.

Práce shrnuje sumarizaci a systematizaci dílčích problémů z kterých vychází ve volebních programech ODS a KDU - ČSL tak, aby je bylo možné porovnávat a analyzovat vývoj a tendence uváděných a řešených problémů těchto politických stran. Podařilo se vytvořit strukturu volebních programů v rámci které máme možnost porovnávat nejen roky 2002 a 2006, ale porovnávat volební programy ODS s volebními programy KDU - ČSL. Práce může pomoci v dalším porovnávání volebních programů ODS a KDU - ČSL s dalšími politickými stranami.

PŘEHLED LITERATURY

1. Buchta, M., Mrklas, L. 2005. Parlamentní volby ve Velké Británii 2005. Analýzy. Praha: CEVRO- Liberálně- konzervativní akademie. ISSN 1801- 3767
2. Klokočka, V. 1996. Ústavní systémy evropských států, 1. vyd., Linde Praha, Právnické a ekonomické nakladatelství. ISBN 80- 7201- 606- 7.
3. Šaradín, P. et al.: Volby 2002. Analýza programů a výsledků ve volbách do Poslanecké sněmovny. 1. vyd. Olomouc: Peripleum, 2002. 119 s. Studie a analýzy. ISBN 80-86624-09-9.
4. Šaradín. P. et al. Volby do Evropského parlamentu v České republice. 1. vyd. Olomouc: Peripleum, 2004. 317 s. Studie a analýzy Katedry politologie a evropských studií FF UP v Olomouci. ISBN 80- 86624- 22- 6.
5. II. Kongres českých politologů. 2003 Praha 5.- 6. 9. 2003. Společnost pro politické vědy.
6. Kolektiv autorů a konzultantů Encyklopedického domu. Slovník cizích slov. Encyklopedický dům, Praha 1998, ISBN 80-90-1947-8-1.
7. Zákon č. 140/2000 Sb. o volebních stranách, Sbírka zákonů, částka 21, 2000, s. 0521.
8. Zákon č. 247/1995 Sb. Volební zákon, Sbírka zákonů, částka 65, 1995.
9. Zákon č. 140/1961 Sb. Trestní zákon, Sbírka zákonů, částka 234, 2004.
10. Volební server ČSÚ. [online], [cit.19.dubna 2006]. Dostupné z: <http://www.volby.cz>
11. Český statistický úřad. [online], [cit.11.září 2006]. Dostupné z: <http://www.czso.cz>.
12. Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová. [online], [cit. 25. září 2006]. Dostupné z <http://www.kdu.cz>.
13. KDU - ČSL Jihočeský kraj [online], [cit. 01. listopadu 2006]. Dostupné z: <http://jiznicechy.cz>.
14. Občanská demokratická strana [online], [cit. 26. srpna 2006]. Dostupné z: <http://www.ods.cz>.
15. Občanská demokratická strana, Regionální sdružení Jižní Čechy [online], [cit. 15. září 2006]. Dostupné z: <http://www.ods.cz/jizni.cechy>.
16. Programové prohlášení Vlády ČR 2007, [online], [cit. 20. března 2007]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cs/urad/default.html>.
17. Ministerstvo práce a sociálních věcí, [online], [cit. 10. března 2007]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/>.

SEZNAM ZKRATEK

ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČR	Česká republika
HDP	Hrubý domácí produkt
KDU- ČSL	Křesťanská a demokratická unie - Česká strana lidová
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
ODS	Občanská demokratická strana
USA	Spojené státy americké
EU	Evropská unie
Parlament ČR	Parlament České republiky
US - DEU	Unie svobody - Demokratická unie
ZHN	Zbraně hromadného ničení

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I.- Tabulka 1: Vývoj HDP v ČR od roku 2002 do roku 2006

Příloha II.- Graf 1: Výsledek voleb do Parlamentu ČR v roce 2002

Příloha III.- Graf 2: Výsledek voleb do Parlamentu ČR v roce 2006

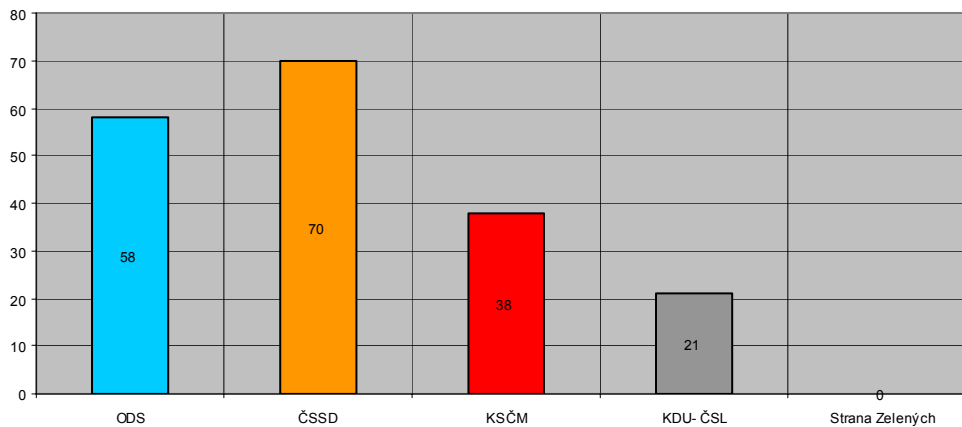
PŘÍLOHY

Tabulka 1: Vývoj HDP v ČR od roku 2002 do roku 2006

Rok	2002	2003	2004	2005	2006
HDP v běžných cenách (v mld. Kč)	2 464,4	2 277,1	2 781,1	2 970,3	3 204,1
HDP ve stálých cenách roku 1995 (v mld. Kč)	2 285,5	2 367,8	2 467,6	2 617,6	2 776,4
HDP ve stálých cenách roku 1995 (změna v %)	1,9	3,6	4,2	6,1	6,1

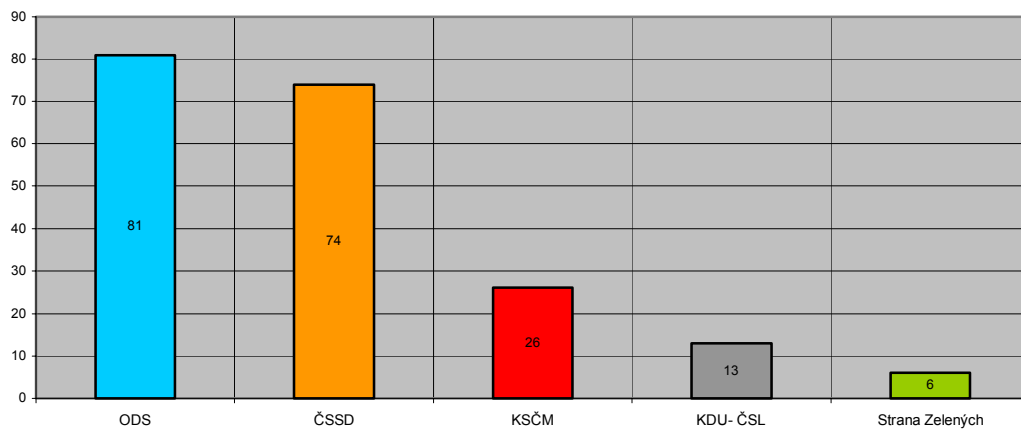
Graf 1: Výsledek voleb do Parlamentu ČR v roce 2002

Počty získaných poslaneckých křesel ve volbách do Parlamentu ČR konané ve dnech 14.- 15.6. 2002

Graf 2: Výsledek voleb do Parlamentu ČR v roce 2006

Počty získaných poslaneckých křesel ve volbách do Parlamentu ČR konané ve dnech 2.- 3.6. 2006

ABSTRAKT

Berg, Jaroslav: *Analýza volebních programů parlamentních politických stran v ČR. Srovnání volebních programů Občanské demokratické strany a Křesťanské a demokratické unie - Československé strany lidové v roce 2002 a v roce 2006*. České Budějovice 2006. Bakalářská práce.

Vysoká škola evropských a regionálních studií o. p. s.

Vedoucí práce: Dr. et Mgr. Lubomír Pána, PhD.

Klíčové pojmy: volební programy, politické strany, Občanská demokratická strana, Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová, volby

Práce se zabývá srovnáním volebních programů jednotlivých politických stran podle hlavních volebních témat, srovnáním vývoje priorit politických stran v r. 2002 a v r. 2006. Ověřuje hypotézu, zda se případné změny ve volebních programech odrazily ve volebních výsledcích do Poslanecké sněmovny 2006.

Práce se nejprve zabývá jednotlivými body volebních programů Občanské demokratické strany a Křesťanské a demokratické unie - Československé strany lidové z let 2002 a 2006. Následně jsou uvedeny výsledky voleb do Parlamentu ČR z let 2002 a 2006 a zhodnocení úspěchu jednotlivých politických stran v roce 2006 ve srovnání s předchozím obdobím. Srovnání volebních programů ODS a KDU - ČSL mezi jednotlivými obdobími ukazuje jakým směrem se vyvíjí preference a zaměření obou politických stran, která témata zůstala stejná, a která byla opuštěna nebo zatlačena do pozadí. Úspěšnost plnění volebních programů byla srovnávána především s Programovým prohlášením Vlády ČR z roku 2007. Práce ukazuje, jak se podoba volebních programů politických stran projevila ve volbách do Parlamentu ČR a jakým směrem se v budoucnosti pravděpodobně bude ubírat podoba volebních programů.

ABSTRACT

Berg, Jaroslav: *Analyses of the electoral programmes of the Parliamentary political parties in the Czech Republic. Comparison of the electoral programmes of the Civil Democratic Party and Christian and Democratic Union - Czechoslovak People's Party in the year 2002 and 2006.* České Budějovice 2006. Bachelor's thesis. College of European and Regional Studies (Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s.).

Thesis Supervisor: Dr. et Mgr. Lubomír Pána, PhD.

Key words: electoral programmes, political parties, Civil Democratic Party, Christian and Democratic Union - Czechoslovak People's Party, election

Thesis is engaged in comparison of the electoral programmes of various political parties by main electoral subjects, comparison of the progress of the preferences of political parties in the year 2002 and 2006. It confirms a hypothesis, if possible varieties in electoral programmes have come in sight in electoral results of election to the Parliament of the Czech Republic.

Bachelor thesis firstly came into various points of the electoral programmes of the Civil Democratic Party and Christian and Democratic Union - Czechoslovak People's Party in the year 2002 and 2006. Subsequently there are shown the results of election to the Parliament of the Czech Republic from the years 2002 and 2006 and estimation of the success of various political parties in the 2006 in comparison with the previous period. Comparison of electoral programmes the Civil Democratic Party and Christian and Democratic Union - Czechoslovak People's Party between two following periods to show the trend of preferences and focus on both political parties, shows what subjects hold the line and what subject have been left or eclipsed. Fruitfulness of performance of the electoral programmes have been compared mainly with Declaration of Cabinet of the Czech Republic from 2007. Thesis shows what form of electoral programmes depends on the result of the election to the Parliament of the Czech Republic and it also shows what way will probably the electoral programmes go in future.